

Päiväkodin nimi

Anttolan päiväkoti

Anttolan päiväkodissa on kaksi ryhmää. Anttolan päiväkodin esioppilaat ovat Vinskien ryhmässä. Veijarit on pienimpien ryhmä, jossa järjestetään myös vuorohoitoa. Vuorohoitoa tarvitsevat esioppilaat ovat iltaisin, öisin ja viikonloppuisin Veijareiden ryhmässä. Veijarit ryhmä on myös Anttolan alueen perhepäivähoidon varahoitopaikka.

Esioppilaiden määrä

Vinskien ryhmässä on lukuvuonna 2026-2027 kaksikymmentä lasta, iältään 5-6-vuotiaita. Esioppilaita on kahdeksan ja viskareita kaksitoista.

Esiopetuksen henkilöstö

Ryhmän henkilökuntaan kuuluu 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Ryhmässä on lisäksi 1 varhaiskasvatuksen avustaja. Anttolan päiväkodin varhaiskasvatuksen erityisopettajana toimii Päivi Loponen. Päiväkodinjohtaja on Hannele Taavitsainen ja apulaisjohtaja Riikka Laukkanen.

Kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Esiopetusta toteutetaan Savonlinnan kaupungin esiopetussuunnitelman ja Anttolan päiväkodin esiopetuksen vuosisuunnitelman mukaisesti. Esiopetuksen pedagogiikassa keskeistä on kiinnittää huomiota aikuisen ja lapsen väliseen aitoon ja välittävään vuorovaikutukseen. Yksilöllisyyden kunnioittamisella ja vertaisryhmällä on suuri merkitys lapsen oppimisen kannalta. Tärkeää on vahvistaa lapsen itsetunnon kehittymistä, myönteistä minäkuvaa ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa sekä ohjata arkielämän toiminnoista selviytymiseen ja itsenäiseen ajatteluun. Lapsen kokemusmaailmaa rikastutetaan ja häntä autetaan suuntautumaan uusiin kiinnostuksen kohteisiin.

Anttolan päiväkodin toiminta-ajatuksena on taata lapsille turvallinen hoito, kasvatus ja opetus, huomioiden heidän ikänsä ja yksilölliset tarpeensa. Esiopetuksessa keskeistä on leikki ja monipuoliset oppimiskokemukset. Lasten mielenkiinnon kohteet ohjaavat toiminnan suunnittelua sekä toteutusta yleisten ja ryhmäkohtaisten esiopetustavoitteiden rinnalla. Tavoitteena on lisätä lapsen osallisuutta oman yksilöllisen oppimispolkunsa muodostumisessa.

Luonto ja ympäristö ovat aina olleet tärkeässä roolissa esiopetuksessamme. Retkeilemme, liikumme ja leikimme luonnossa viikoittain. Tämä tukee lasten toiminnallisuutta, aktiivisuutta ja heidän oman toiminnan ohjauksen taitojaan. Luovuus, vuorovaikutus ja leikkitaidot kehittyvät - metsään rakentuvat parhaat leikkimaailmat. Uusia asioita ja taitoja opitaan ulkona ja luonnossa kokemuksien ja elämyksien kautta itse toimien. Luonnossa touhutessaan lapsille muodostuu kunnioittava luontosuhde ja he oppivat kestävän kehityksen periaatteita, kuten luonnonsuojelua ja kierrätystä. Metsään ja luontoon viedään perinteisen ympäristökasvatuksen lisäksi muitakin opetuksen tavoitteita ja sisältöjä.

Matemaattisten taitojen harjoittelua ja teknologiakasvatusta sisältyy lasten jokaiseen päivään: tutkitaan luonnonilmiöitä, havainnoidaan, nimetään, harjoitellaan ongelmanratkaisua, käsitteitä, geometriaa, vertailua,

luokittelua, järjestämistä, mittaamista jne. Harjoittelun välineiksi käyvät kaikki arkipäivän tilanteet, ja lisäksi erilaiset materiaalit ja toiminnot (mm savi, hiekka, rakentelu, askartelu, leikit, kokeet ja tehtävät). Tavoitteena on että lapset saavat kokemuksia kysymisestä ja ihmettelystä, eri ratkaisujen etsimisestä, tutkimista työotteesta ja oivaltamisen ilosta, eri aistein kokemisesta. Ryhmissä toteutetaan välillä myös tiedetuokioita, joissa lapset pääsevät kokeellisten tutkimusten avulla harjoittelemaan tutkimisen taitoja. Tiedetuokiot perustuvat leikin ja lapsen mielikuvituksen kautta oppimiseen.

Anttolassa kiinnitämme erityistä huomiota lasten liikuntaan. Liikunnan määrää ja mahdollisuuksia pyritään lisäämään päivittäisessä ja viikoittaisessa toiminnassa. Myös liikunnan monipuolisuuteen ja lasten erilaisiin tarpeisiin ja mieltymyksiin pyritään vastaamaan mahdollisimman hyvin.

Esiopetuksessa tuetaan lasten elinikäisen oppimisen taitoja. Lapsi nähdään aktiivisena toimijana ja osallistujana, jolle leikkiminen, liikkuminen, taiteileminen ja tutkiminen ovat luontaisia oppimisen muotoja. Esiopetuksessa hyödynnämme toiminnallisuuden suomaa mahdollisuuksia monipuolisesti.

Savonlinnan kaupungin päiväkodeissa järjestetään kielirikasteista varhaiskasvatusta tuomalla englannin kieli osaksi 3-6-vuotiaiden ryhmien toimintaa. Kielirikasteisuuden tavoitteena on herättää lasten mielenkiinto ja myönteinen asenne kieliä sekä niiden oppimista kohtaan. Sisältöön sidottuja oppimistavoitteita ei ole. Englannin kieltä tuodaan ryhmiin leikin, musiikin ja liikunnan menetelmin sekä se pyritään yhdistämään päiväkodin arkeen ja kokopäiväpedagogiikkaan luontevasti. Pedagogiikassa hyödynnetään kuvataitea. Kieltä rikastetaan esimerkiksi tervehdyksillä, lauluilla sekä tutustumalla arkiseen sanastoon kuten väreihin, numeroihin ja ruokaan. Lapsille annetaan mahdollisuus kuulla sekä käyttää englannin kieltä ikätasoisesti.

Esiopetusmateriaalina on Ystävien eskari -kokonaisuus, johon kuuluu kirja ja digitaalinen ympäristö.

Toimintakulttuurin kehittäminen

Toimintakulttuuria kehitetään niin, että mahdollistamme lasten kasvulle, kehitykselle ja oppimiselle parhaan mahdollisen ympäristön ja ilmapiirin, sekä ylläpidämme koko esiopetusyhteisön kehitystä ja hyvinvointia. Esiopetuksen henkilöstö sopii yhdessä työskentelytavoista sekä esiopetuksen tavoitteista ja menetelmistä ja näihin sitoudutaan. Työtavoissa kiinnitetään huomiota monipuolisuuteen ja ennakkoluulottomuuteen; niin lapset kuin aikuisetkin saavat yrittää ja erehtyä, kokeilemiselle sekä uusille ajatuksille ja haasteille annetaan tilaa ja mahdollisuus. Epäonnistuminen on sallittua ja se opetellaan hyväksymään osana oppimista ja näkemään niissäkin jotain hyvää. Järjestelmällinen ja realistinen itsearviointi on tärkeää läpi koko vuoden. Toimintakulttuuria kehitetään myös positiiviseen vuorovaikutukseen ja palautteeseen pohjautuvan Pro vaka – toiminnan myötä. Pro vaka on varhaiskasvatuksemme keskeisin toimintakulttuurin kehittämisprosessi, ohjaten niin aikuisten keskinäistä, kuin myös aikuisten ja lasten välistä vuorovaikutusta ja toimintaa.

Toimintakulttuuri perustuu lasten osallisuudelle ja heidän arvostamiselleen. Jokainen lapsi on tärkeä ja kokee tulevansa kuulluksi. Jokainen saa nauttia oppimisesta ja oivaltamisesta, mutta tulee hyväksytyksi myös epäonnistumisen ja suuttumuksen hetkinä. Lapset saavat ilmaista itseään ja vuorovaikutus on avointa ja tasa-arvoista perustuen keskinäiseen kunnioitukseen. Lasten aloitteita ja ajatuksia huomioidaan ja toimintaa rakennetaan niiden ympärille.

Esioppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö ja vuorovaikutus ovat päiväkodissamme ensiarvoisen tärkeitä.

Huoltajien kanssa käydään syksyisin ja mahdollisesti keväisin esiops-keskustelut, joissa laadimme yhdessä tavoitteet esiopetusvuodelle ja varaamme aikaa yhteiselle keskustelulle. Vanhemmat saavat avoimesti kertoa toiveistaan ja lapselle tärkeistä asioista ja heitä kuullaan myös lapsen päivään liittyvissä arkisissa asioissa, esim. päivälevon kesto, ulkoilun ja liikunnan määrä, sosiaaliset suhteet jne. Kaikki lapsiin liittyvä tieto jaetaan huoltajille mahdollisimman pian ja he saavat aina tiedon kaikesta lapsen kasvuun ja

kehitykseen liittyvästä. Myös jokapäiväisemmät kuulumiset ja muutoin avoin ja joustava vuorovaikutus vanhempien kanssa koetaan tärkeänä ja vanhempien kanssa keskustelulle löydetään riittävästi aikaa. Vuoden aikana vanhemmilta ja lapsilta toivotaan palautetta toimintamme kehittämiseksi.

Esiopetusta toteutetaan Savonlinnan kaupungin esiopetussuunnitelman mukaisesti. Esiopetus pohjautuu oppimiskokonaisuuksiin, joissa huomioidaan lasten sekä huoltajien ideat, toiveet ja mielenkiinnon kohteet.

Tänä vuonna yhteisiä tapahtumia ja juhlia järjestetään ennalta sovittujen suunnitelmien mukaan.

Muita yhteistyön kanavia;

- Muksunetti, jossa on lasten varhaiskasvatussuunnitelmat
- Wilma, jossa on mm. esiopetuksen vuosisuunnitelma
- Edlevo, jonne ilmoitetaan mm. lasten hoitoajat sekä laitamme tiedotteet/viestit/kyselyt perheille
- Esiopetuskeskustelut vanhempien kanssa
- Päivittäiset keskustelut ja kohtaamiset

Esioppilaiden toiveita ja ideoita huomioidaan kaikessa esiopetustoiminnassa. Tavoitteita asetetaan yhdessä, ne kirjataan ylös ja laitetaan esille sekä seurataan vuoden kuluessa niiden toteutumista. Lapset saavat valita itse leikkejään ja toimintojaan ja niitä pyritään muokkaamaan ja muuttamaan lasten toiveiden mukaisesti.

Oppimisympäristöt ja työtavat

Esiopetuksessa pyrimme hyödyntämään mahdollisimman monipuolisesti eri työtapoja sekä sisällä että lähiympäristössä ja – luonnossa. Toiminnalliset työtavat leikkien, liikkuen, tutkien ja taiteillen ovat lapselle mielekkäitä. Leikki on tärkein työtavoistamme. Leikkiessään lapsi oppii hahmottamaan ympäröivää maailmaansa ja käsittelemään tunteitaan. Leikeissä hän harjoittelee uusia taitoja, loogista ajattelua sekä vuorovaikutustaitoja. Oppimisympäristössä ja työtavoissa huomioidaan lasten yksilölliset tarpeet. Toimintaa ja ympäristöä muokataan vastaamaan lasten tarpeita ja toiveita. Tavoitteenamme on tarjota lapselle monipuolista, laaja-alaista ja eheytettyä oppimista turvallisessa, kiireettömässä ja vaihtelevassa oppimisympäristössä, jossa lapset pääsevät osallistumaan toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Esiopetusoppilailla kulkee koko esiopetusvuoden kehyskertomuksena Ystävien eskari -tarinat. Roihuset - materiaalia käytetään myös aktiivisesti lasten puheen, kerronnan, kuuntelun ja keskittymisen vahvistamiseksi. Lisäksi meillä on käytössä englantia leikkien, laulaen ja liikkuen hankkeen materiaalit sähköisenä tietopankkina, kuvasalkkuna ja kirjoina.

Anttolassa toimintaa järjestetään päiväkodin tilojen ja piha-alueen lisäksi, koulun salissa ja piha-alueella, lähimetsissä ja retkipaikoilla. Päiväkodin omia tiloja hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla toimimalla erilaisissa, vaihtuvissa pienryhmissä päivittäin. Jokainen viikko sisältää monipuolisesti toimintaa; mm. liikuntaa, luontokasvatusta, lauluja ja leikkejä sekä kädentaitoja.

Retkiä luontoon tehdään toimintakauden aikana. Retkeilyn ja ympäristökasvatuksen lisäksi metsään rakentuu majoja ja leikkimaailmoja. Liikunta ja motoriset taidot, vuorovaikutus, sosiaaliset taidot ja tiedolliset sisällöt liittyvät kiinteästi ja saumattomasti osaksi retkiä ja luontoa. Uteliaisuus ja oivalluksen ilo, tutkiminen ja kokeminen ovat parhaimmillaan juuri luonnossa. Oppimiskokonaisuuksia liitetään monipuolisesti osaksi luonnon tarjoamia mahdollisuuksia.

Varhaiskasvatuksen/esiopetuksen muut retkikohteet päätetään toimintakauden kuluessa.

Opiskeluhoolto

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa käytetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta esiopetuksen opiskeluhoollosta nimitystä opiskeluhoolto, opiskelijasta käsitettä lapsi, oppilaitoksesta nimitystä esiopetusyksikkö tai esiopetus. Koulutuksen järjestäjään viitataan käsitteellä opetuksen järjestäjä.

Lasten kehitysympäristön ja esiopetuksen toimintaympäristön muutosten myötä opiskeluhoollosta on tullut yhä tärkeämpi osa esiopetuksen perustoimintaa. Opiskeluhoolto liittyy kiinteästi esiopetuksen tehtävään edistää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Opiskeluhooltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Lapsella on oikeus saada maksutta opiskeluhoolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Esiopetuksen opiskeluhoolto koskee myös pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia. Opiskeluhoollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetusyhteisössä. Opiskeluhoolto toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoollona. Tämän lisäksi lapsilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Monialainen yhteistyö on opiskeluhoollossa keskeistä. Opiskeluhooltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Opiskeluhooltoja toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoolto on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ennalta ehkäisevää ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhooltoja esiopetuksessa. Se on kaikkien esiopetuksessa työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi lapsilla on oikeus opiskeluhooltopalveluihin, joita ovat ikäryhmälle tarkoitetut neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhooltopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat.

Esiopetuksen opiskeluhoollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa.

[savonlinnan-kaupungin-koulutuksen-jarjestajan-opiskeluhooltosuunnitelma-1.8.2025-alkaen.pdf](#)

- Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista sekä keskeiset työtehtävät

Oppilashuoltoryhmä järjestää yhteisöllistä sekä yksilöllistä oppilashuoltoa tarpeen mukaan. Tarvittaessa konsultoidaan muita asiantuntijoita, esim. psykologi- ja terveydenhuoltopalvelut ja sosiaalihuolto.

Anttolan päiväkodin oppilashuollon kokonaistarve on yleisellä tasolla. Oppilashuoltoryhmä kokoontuu tarvittaessa kaksi kertaa vuodessa. Päiväkodinjohtaja kutsuu oppilashuoltoryhmän koolle. Tarvittaessa kokoonnutaan useammin.

Varhaiskasvatuksen opettajat vastaavat lasten arkisesta oppilashuollon toteutumisesta ja konsultoivat tarvittaessa päiväkodin johtajaa ja varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Lastenhoitaja tukee oman tehtäväkuvansa kautta oppilaiden oppilashuollon toteutumista.

- Päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä edistää yhteisön hyvinvointia, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Se toteuttaa, seuraa ja kehittää yhteisöllistä oppilashuoltoa. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän työ on ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista sekä tarvittavan tuen järjestämistä.

Yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään kuuluvat päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen opettaja, huoltajien edustaja, koulukuraattori ja/tai koulupsykologi. Tarvittaessa kutsutaan mukaan muita asiantuntijoita sekä huoltajia. Päiväkodinjohtaja toimii ryhmän koollekutsujana ja puheenjohtajana ja vastaa yksikön yhteisöllisestä oppilashuollosta. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee oppilaiden oppimista ja hyvinvointia. Opettajat ja muu henkilökunta välittävät tietoa oppilaiden hyvinvoinnista. Terveystarkastus vastaa oppilaiden terveyden seuraamisesta yhdessä huoltajien kanssa, sekä osallistuu esiopetusympäristön seurantaan ja päiväkodin moniammatilliseen yhteistyöhön. Tarvittaessa ulkopuoliset asiantuntijat tukevat lapsen oppimista ja hyvinvointia. Ryhmän huoltajajäsenet tuovat tietoa oppilaiden / huoltajien havaitsemista ilmiöistä ja välittävät terveisiä muille oppilaille / huoltajille. Toimintatapoja suunnitellaan yhteistyössä huoltajien, henkilökunnan sekä muiden lasten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Päiväkodin Pelastussuunnitelmassa on toimintamallit tapaturmien ehkäisemiseksi, ensiavun järjestämiseksi ja hoitoon ohjaamiseksi sekä toiminnasta äkillisissä kriiseissä tai uhka- ja väkivaltatilanteissa. Päiväkodissa on toimintamalli lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Varhaiskasvatuksen, sekä esi- ja perusopetuksen nivelvaiheiden toimintamalli helpottaa oppilaiden siirtymistä kasvatuksesta ja opetuksesta vastaavien tahojen välillä. Yhteistyötä tehdään sekä lapsen siirtyessä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen että esiopetuksesta perusopetukseen. Yhteistyö käsittää mm. tiedonsiirtopalaverit eri tahojen kesken ja lapsen ja perheen tutustumiskäynnit siirtyvään kohteeseen. Anttolassa päiväkotia ja koulu ovat fyysisesti lähellä toisiaan, joten konsultoivaa, oppilaiden hyvinvointia tukevaa yhteistyötä voidaan jatkaa luontevasti syksyllä tarpeen vaatiessa.

- Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhuolto)

Yksilökohtaisella oppilashuollolla on tarkoitus turvata lapsen kehitys ja hyvinvointi sekä tukea lapsen oppimista ja varmistaa, että hän saa tarvitsemansa tukitoimet. Yksilökohtaista oppilashuoltoa järjestettäessä vanhemmat ovat aina tietoisia asiasta ja heitä on kuultu lasta koskevista asioista. Kun huoli lapsesta herää, käydään vanhempien ja varhaiskasvatuksen opettajan välillä keskustelu huolta herättävistä asioista. Tämän jälkeen tehdään huoltajien suostumuksella mahdollinen konsultaatio, tutkimukset ja selvitykset. Huoltajien suostumuksella pidetään yksilöllinen oppilashuoltoryhmä, johon osallistuvat sovitut henkilöt. Tehdään oppilashuoltokertomus ja otetaan käyttöön tarvittavat tukitoimet.

Esiopetuksessa noudatetaan oppimisen ja esiopetuksen osallistumisen tukea lainsäädännön ja paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Oppilaan erityisruokavaliosta tehdään keittiöön ilmoitus ja huoltaja toimittaa terveydenhoitajan tai lääkärin allekirjoittaman todistuksen. Keittiöhenkilökunta vastaa erityisruokavalioiden toteuttamisesta ja esiopetushenkilöstö ruoan jakelusta.

Tarvittaessa oppilaalle laaditaan henkilökohtainen lääkehoitosuunnitelma ja toimitaan sen mukaisesti. Vanhemmat toimittavat terveydenhoitohenkilöstön kanssa laaditun lääkkeenantoluvan ja vastaavat siitä, että joko huoltajat tai terveydenhoitohenkilöstö ovat perehdyttäneet henkilökunnan sairauden hoitoon / lääkkeenantoon. Lääkkeitä saavat antaa lääkehoitokoulutetut henkilöt tai muu henkilökunta riittävän perehdytyksen saatuaan.

Oppilashuolto tarjoaa tukea myös perheen elämäntilanteista johtuvissa vaikeuksissa. Lapsen edun vaatiessa perhe ohjataan tarvitsemansa avun piiriin (esim. perhepalvelukeskus, päihdetyö, kriisikeskus, lastensuojelu). Jos herää epäily lapseen kohdistuneesta väkivallasta, laiminlyönnistä tai muusta vakavasta uhkasta lapsen

kasvulle ja kehitykselle, on jokainen henkilökuntaan kuuluva velvollinen tekemään lastensuojeluilmoituksen viipymättä. Ilmoituksen tekemisestä tiedotetaan aina päiväkodin johtajaa.

- Yhteistyön järjestäminen oppilaiden, heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Anttolan päiväkotit sijaitsee fyysisesti lähellä koulua, joten tämä mahdollistaa monipuolisen yhteistyön päiväkodin ja koulun kesken (esim. satujen lukemishetket, Lucian päivän esitys, Loskadisko, Joululaululaulajaiset ja kouluun tutustumiset).

Keväällä pidettävät esioppilaiden siirtopalaverit ja vuoden aikana tehtävät tutustumiskäynnit koululle, joissa opettajat jo tutustuvat tuleviin koululaisiin, siirtävät hyvin tietoa lapsen oppimisesta ja kasvusta esiopetuksesta alkuopetukseen.

Anttolan päiväkodin Vinskiä ja Veijareiden ryhmät tekevät säännöllistä yhteistyötä, mm. meillä on yhteisiä laulu- ja liikuntahetkiä sekä tapahtumia. Yhteistyötä tehdään juhlien, retkien ja tapahtumien myötä myös perhepäivähoitolasten kanssa. Anttolan päiväkotit toimii perhepäivähoidon varahoitopaikkana, joten esioppilaat tutustuvat vuoden aikana melkein kaikkiin Anttolan alueen varhaiskasvatukseen lapsiin.

Kotien kanssa tehtävä yhteistyö on päivittäistä tiedonvaihtoa, kasvatuksellista asioista keskustelua ja sopimista sekä vanhempainiltojen että perheiden yhteisten tapahtumien järjestämistä.

Neuvolan ja perhepalvelukeskuksen kanssa yhteistyötä tehdään aina tarpeen mukaan lasten asioissa sekä oppilashuoltoon liittyen.

Kirjastoauto vierailee esiopetuspaikoissamme joka toinen viikko.

Päiväkotit suhtautuu avoimesti yhteistyöhön monenlaisten sidosryhmien ja toimijoiden kanssa.

- Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

HUOM. LINKIT AVAUTUVAT UUTEEN VÄLILEHTEEN CTRL+KLIKKAUS

[Koulun ulkopuoliset yhteistyötahot](#)

[Seudullinen esiopetussuunnitelma](#)

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen [linkki tai liite](#)
suunnitelman pohjana mm.

[Savonlinnan kaupungin tasa-arvo-ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2026](#)

[Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus](#)

[Lapsen oikeuksien sopimus](#)

[Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa](#)

Kaupungin KaMu (KaikkiMukaan)- toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseen

[KaMu](#)

Kriisitoimintamalli
sekä Kaupungin kriisitoimintamalli ja -suunnitelma (linkit)

[Savonlinnan koulujen kriisitoimintamalli](#)

[Savonlinnan koulujen kriisisuunnitelma](#)

Erityisruokavaliolomake

[Etela-Savon-lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2024-2025-2.pdf \(savonlinna.fi\)](#)

Arviointi

Esiopetuksessa arviointi kohdistetaan lapsen kokonaiskasvun seurantaan. Arvioinnissa painotetaan lapsen kasvu- ja oppimisprosessin edistymistä. Lapsen kehittymistä ja oppimista arvioidaan pääsääntöisesti lapsihavainnoinnin avulla. Lapsihavainnointi on prosessi, jossa lapsi, vanhemmat ja henkilöstö yhdessä arvioivat lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Yksilölliset tavoitteet lapsen esiopetusvuodelle muodostetaan yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa, opetussuunnitelman ohjatessa yhteisiä esiopetuksen tavoitteita ja toimintaa. Yhteisiä tietotavoitteita ei esiopetuksessa aseteta.

Arvioinnin painopisteenä ovat lapsen vahvuudet suhteessa yhdessä asetettuihin tavoitteisiin. Lasta ohjataan myös arvioimaan omaa oppimistaan, kasvuaan ja kehittymistään - lapsen tulee myös saada itse havaita oma edistymisensä ja oppimisensä.

Jokaiselle esioppilaalle laaditaan yhteistyössä perheen kanssa tavoitteet esiopetusvuodelle syksyllä käytävässä keskustelussa. Huoltajat ja esiopetuksen henkilökunta saavat toisiltaan jatkuvasti vuoden aikana tietoa lapsen kasvusta, kehityksestä ja toiminnasta kotona ja esiopetusryhmässä. Lapsen esiopetuksen tavoitteiden toteutumista arvioidaan yhdessä kotien kanssa jatkuvasti esiopetusvuoden aikana, sekä keväällä vanhempien kanssa käytävissä keskusteluissa.

Lapsen itsearviointia harjoitellaan yhdessä lapsen kanssa esiopetusvuoden aikana esim. Olavinlinna -lomakkeen avulla sekä arjen toiminnoissa ja keskusteluin vuoden aikana. Kuulemme lasten ja vanhempien toiveita esiopetusvuodelle ja pyrimme huomioimaan niitä toiminnassamme mahdollisuuksien mukaan. Tavoitteenamme on luoda avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutussuhde perheiden kanssa. Vanhemmilta toivomme palautetta toiminnastamme mm. yhteisissä keskusteluissa, vanhempainilloissa sekä jatkuvasti toimintavuoden aikana.

Kasvatushenkilöstön ja työyhteisön arviointi on jatkuvaa. Arviointia tehdään itsearviointina, sekä tiimeittäin ja koko henkilöstön kanssa. Tavoitteena on esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen jatkuva kehittäminen ja parhaiden mahdollisten toimintaympäristöjen, -tapojen ja -kulttuurin luominen.

Oppimisen tuki

Rakenteet

Anttolan esiopetusryhmässä on 5-6-vuotiaita lapsia, joista kahdeksan on esioppilaita.

Oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat keskeinen osa esiopetuksen toimintakulttuuria. Ne antavat edellytykset kaikkien lasten osallisuuteen, oppimiseen ja esiopetukseen osallistumiseen.

OPPIMISEN EDELLYTYKSIÄ TUKEVIA PEDAGOGISIA ESIMERKKEJÄ

Oppimisympäristöön liittyvät opetusjärjestelyt

Jokaiselle lapselle mietitään paras mahdollinen oppimista tukeva istumapaikka, jossa on helpoin keskittyä omaan tekemiseen. Lasten aistikuormitusta pyritään vähentämään siten, että oppimisympäristö ei ole heille liian kuormittava esimerkiksi visuaalisen ärsyketulvan tai melun vuoksi. Vinskien ryhmän tiloissa on mahdollisuus rauhoittumiseen tai rentoutumiseen. Tätä varten käytössä on rentoutumisnurkka tai muu rauhallinen tila, johon lapsi voi tarvittaessa siirtyä. Lapsella on myös mahdollisuus tarvittaessa poistua ryhmästä aikuisen kanssa tai liikkua ryhmätallassa.

Oppimisen tukivälineet

Oppimisen tueksi voidaan hyödyntää erilaisia tukivälineitä lasten yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Vinskien ryhmässä käytämme tukivälineinä esimerkiksi kynätukia kynäotteen harjoittelussa sekä istuintyynyjä, painotyyynyä ja kuulosuojaimia keskittymisen tukena. Kuvatukea käytämme visuaalisena apuna esimerkiksi päiväjärjestys ja toimintakuvina. Myös erilaisia siirtymätilanteita voidaan tukea selkeillä ohjeilla ja kuvilla, jotka henkilökunnalla on kaulanauhoissa helposti saatavilla. Vapaissa tilanteissa kuten leikeissä, hyödynnetään esimerkiksi leikkiäulua ja pienleikkiryhmiä, jotka auttavat lasta hahmottamaan vaihtoehtoja ja tukevat leikkiin osallistumista sekä sitoutumista. Ajanhallinnan tukivälineenä voimme tarvittaessa käyttää time timeria esimerkiksi lpadiltä.

Eriyttämiseen liittyvät opetusjärjestelyt

Vinskien ryhmän esiopetus- ja varhaiskasvatustoimintaa järjestetään joustavasti esimerkiksi pienryhmissä (eskarit ja viskarit) sekä eri-ikäisten lasten yhteisissä leikeissä ja toiminnoissa. Kummallekin ryhmälle suunnitellaan iän mukaista toimintaa. Tehtävien ja muiden toimintojen vaativuustasoa muokataan lasten tarpeiden mukaan, ja oppimateriaalia eriytetään huomioiden erilaiset oppijat, työskentelytavat sekä oppimistyyli. Esioppilailla on käytössään mm. Ystävien eskari-oppimateriaali sekä digitaaliset Bingel-tehtävät. Hyödynnämme myös Roihuset materiaalia kielellisen kehityksen tukena.

Työskentelytavat

Työskentelyä jaksotetaan ja tauotetaan tarpeen mukaan, ja lapsia kannustetaan sekä palkitaan esimerkiksi palkkiojärjestelmän avulla (mm. Pro-kortit). Oppimista tuetaan aikuisen mallistamisella sekä ohjauksella että ennakoimalla tulevia tilanteita. Toiminnanohjausta vahvistetaan visuaalisin keinoin, kuten toiminnanohjauskuvien ja kotitehtävien merkitsemisellä. Lapsilla on mahdollisuus työskennellä pienryhmissä, mikä tukee heidän keskittymistään ja rauhallista työskentelyä. Käytämme lyhyitä ja selkeitä ohjeita sekä kuvatukea tarvittaessa.

Toimintatavat

Ryhmässä on pedagogisesti suunniteltu päiväohjelma ja päivittäisillä rutiineilla varmistetaan ennakointi ja arjen sujuvuus. Ryhmässä on käytössä ProVaka-toimintamalli, joka vahvistaa sensitiivisiä vuorovaikutus- ja kommunikointitapoja. Se velvoittaa aikuisia toimimaan näitä taitoja vahvistaen. Ryhmässä ilmeneviin tuen tarpeisiin vastataan inklusiivisesti osana vertaisryhmää. Joustavat pienryhmäjärjestelyt ovat osa päivittäistä esiopetustoimintaa, niitä muokataan tarpeen ja tilanteen mukaan.

Työn- ja vastuunjako

Oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä vastaa ryhmätasolla varhaiskasvatuksen opettaja ja toimipaikkakohtaisesti päiväkodinjohtaja.

Varhaiskasvatuksen opettajalla on vastuu tuen tarpeiden arvioinnista ja tarvittavan tuen suunnittelusta ja toteutuksesta. Koko esiopetusryhmän henkilöstö sitoutuu yhteisiin toimintatapoihin kaikessa esiopetustoiminnassa sekä esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksen opettaja, lapsi ja huoltaja käyvät säännöllisesti keskustelua lapsen oppimiseen ja esiopetukseen liittyvistä havainnoista. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu tarvittaessa keskusteluun.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen osalta ryhmän opettaja vastaa yleisestä tukiopetuksesta ja opetuskielen tukiopetuksesta.

Varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja arvioivat yhdessä lapsen valmiuksia ja koululaiseksi kasvamista sekä suunnittelevat tarvittavat tukimuodot. Tarpeen mukaan varhaiskasvatuksen erityisopettaja havainnoi, kartoittaa ja arvioi lapsen tuen tarpeita yksilöllisemmin. Tuki toteutetaan muun opetuksen yhteydessä ja se mahdollistaa opetuksen myös pienemmille lapsiryhmille.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja antaa konsultaatiota ryhmän opettajalle ja henkilöstölle tarpeen mukaan.

Päiväkodinjohtaja vie tarvittaessa lukuvuosisuunnitelmaan muutokset hyväksyttäväksi sivistystoimenjohtajalle.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Yhteistyötä opiskeluhuoltoryhmän kanssa tehdään tilanteen mukaan. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelussa konsultoidaan tarvittaessa koulupsykologia ja/tai - koulukuraattoria. Koulupsykologi on ollut aktiivisesti mukana lasten tuen suunnittelussa sekä huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä muiden esiopetuksen ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa.

Miten ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja annetaan oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen lisänä. Ne suunnitellaan ennakkoivasti ja niitä tarkennetaan lukuvuoden aikana.

Varhaiskasvatuksen opettajan antamassa esiopetuksen tukiopetuksessa hyödynnetään esiopetusmateriaalia sekä muita kielen kehitystä tukevia oppimateriaaleja.

Tarvittaessa ryhmäkohtaisena tukimuotona toteutuu erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä, veon samanaikais- ja yhteisopetuksena, jonka sisällöt ja intensiteetti määritellään tarkemmin lapsiryhmän tuen tarpeiden perusteella.

Havainnot, arvioinnit ja kartoitukset ovat tukimuotojen suunnittelun ja toteuttamisen pohjana. Tiimipalavereissa keskustellaan havainnoista ja arvioidaan tukimuotojen toimivuutta säännöllisesti. Esiopetustoimintaa suunnitellaan ja tukimuotoja kehitetään näiden pohjalta.

Päiväkodinjohtaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuvat tiimipalaveriin lukuvuoden aikana tarpeen mukaan.

Tiedossa olevat tarpeet

Vinskien ryhmässä oli tiedossa ennakkoon ryhmäkohtaista tuen tarpetta. Varhaiskasvatuksen opettaja arvioi tuen tarvetta jatkuvasti ja konsultoi tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riittä, tehdään lapsikohtaisten tukitoimien arviointi.

Esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamista tarkennetaan esiopetuksessa ilmenevien tarpeiden mukaisesti esiopetusvuoden aikana.

Varautuminen vaaratilanteisiin

Päiväkodissa noudatetaan Savonlinnan kaupungin ohjeistusta sekä sivistystoimessa erikseen laadittua ohjeistusta kouluille ja päiväkodeille. Tarkemmat ohjeet ovat osana päiväkodin turvallisuussuunnitelmaa.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Esiopetuksessa arvostetaan terveellisiä, turvallisia ja liikunnallisia elämäntapoja. Monipuolisen liikkumisen tavoitteena on edistää oppimisen edellytyksiä ja esiopetuksen osallistumista sekä liikkumisen merkitystä kokonaisvaltaisena elämäntaitona esiopetuksessa ja sen ulkopuolella. Fyysinen aktiivisuus vaikuttaa lasten vireystilaan sekä tarkkaavaisuuteen ja toiminnanohjaukseen ja sillä voidaan edistää oppimista ja motorisia kehitystä. Liikunnallisen elämäntavan vahvistamisessa on keskeistä luoda tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset liikkumismahdollisuudet osana toimintakulttuuria huomioiden erilaiset liikkumisen rajoitteet. Liikunnallinen elämäntapa tukee kokonaisvaltaista hyvinvointia, mukaan lukien mielen hyvinvointia. Esiopetuksessa liikumme monipuolisesti niin sisällä kuin ulkona käyttäen liikuntavälineitä ja leluja monipuolisesti sekä vältämme pitkäaikaista istumista. Lasten hyvinvointia edistetään antamalla mahdollisuus päivän aikana rauhoittumiseen ja lepoon sekä tarjoamalla monipuolista, terveellistä ja riittävää ravintoa. Toimintakulttuurin kehittämisessä huomioidaan yhteisön mahdollisuus toimia kiireettömässä ja keskittymistä edistävässä ympäristössä. Selkeä ja suunnitelmallinen, mutta joustava päivän rakenne lisää hyvinvointia.

Anttolan päiväkodin esiopetuksen liikuntaa ohjaa päiväkodille suunniteltu liikunnan vuosikello...Jokaiseen viikkoon sisältyy ohjattua liikuntaa niin sisällä kuin ulkona. Teemme säännöllisesti retkiä lähiympäristöön esimerkiksi läheiseen metsään retkipaikallemme. Meillä on ohjattua liikuntaa takapihalla tiistaisin ja keskiviikkoisin. Olemme lisänneet liikuntaa myös sisällä temppuratojen, touhuhuoneen sekä yhteisleikkien avulla. Teemme motoristen taitojen havainnointia skillireili-työkalun avulla syksyllä sekä keväällä. Osallistumme syksyllä Arkiseikkailu-kampanjaan sekä Jekku Jänön seikkailuviikolle. Käymme eskareiden kanssa uimassa Pikku Saimaassa kolme kertaa loka-marraskuussa.

Teemme yhteistyötä eri liikunta- ja urheiluseurojen esimerkiksi Juniori-Sapkon kanssa. Käymme luistelemassa kerran syksyllä jäähallilla. Talvella luistelemme läheisellä kaukalolla ja hiihdämme päiväkodin viereisellä pellolla.

Osallistumme Liikkuvan varhaiskasvatuksen liikuntakaruselli-hankkeeseen. Perheille järjestetään liikunnallisia tapahtumia ja heitä rohkaistaan liikkumaan esimerkiksi luonnossa sekä erilaisissa tapahtumissa.

Anttolan päiväkotiin on nimetty kaksi liikuntavastaavaa, joista toinen on esiopetusryhmässä.

Esiopetuksen vuosisuunnitelma 2026-2027

Päiväkodin nimi

Asemantien päiväkot

Esioppilaiden määrä

Asemantien päiväkodissa on yhteensä 29 esioppilasta.

Ukkopekka- ryhmässä 14 esioppilasta ja Voivotti- ryhmässä 15 esioppilasta

Molemmissa ryhmissä on esioppilaita, jotka osallistuvat päivän aikana esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatukseen sekä tarvittaessa vuorohoidossa tapahtuvaan varhaiskasvatukseen.

Ukkopekka- ryhmässä lasten tuen tarpeet on huomioitu ryhmän lapsimäärää pienentämällä. Voivotti -ryhmässä on myös 5-vuotiaita lapsia.

Esiopetuksen henkilöstö

Voivotti - ryhmässä on yksi (1) varhaiskasvatuksen opettaja, yksi (1) varhaiskasvatuksen sosionomi ja yksi (1) varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.

Ukkopekka - ryhmässä on yksi (1) varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi (2) varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa sekä yksi (1) perhepäivähoitaja.

Esiopetusryhmissä työskentelee myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo).

Kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Lasten osallisuus: Toiminnassa korostamme yhteistä suunnittelua, toteutusta ja arviointia lasten kanssa.

Lasten ideat ja mielenkiinnon kohteet ohjaavat toimintaa, leikkejä, projektien syntyä ja kulkua. Viikoittain keskustelemme lasten kanssa aamu- ja päiväpiireissä toiminnasta ja kuuntelemme lasten toiveita.

Lapsen osallisuuden taitojen kehittymistä tuetaan harjoittelemalla ryhmässä keskustelua, äänestämistä, ideoimalla ja arvioimalla arjen tilanteita, sopimalla yhteisistä toimintatavoista jne. Toimintakauden alussa laadimme ryhmän yhteiset hyvän olon sopimukset, joita arvioidaan lasten kanssa säännöllisesti. Juhlat suunnittelemme ja toteutamme yhdessä lasten kanssa.

Keskinäisen vuorovaikutuksen tukeminen ja kehittäminen ryhmässä: Kasvattajat toimivat tietoisesti itse esimerkkinä hyvän vuorovaikutuksen ja toista kunnioittavan käytöksen oppimiselle. Kasvattajat tukevat esioppilaiden keskinäistä vuorovaikutusta ohjaamalla lapsia positiiviseen ja toista huomioivaan vuorovaikutukseen [ProVaka](#) - toiminnan kautta. Kasvattajat havainnoivat lasten keskinäistä vuorovaikutusta ja luovat lapsille mahdollisuuksia harjoitella näitä taitoja turvallisessa ympäristössä.

Toimintaa järjestämme erilaisissa pienryhmissä sekä isona ryhmänä joustavasti toiminnan mukaan.

Lasten itsesäätelyn ja kaveritaitojen kehittymistä tuetaan ryhmissä eri keinoin, mm. tunnemittarit, keskustelut, Ystävien eskari-, Piki- ja Mieli ry:n kirjojen ja materiaalien avulla.

Leikki ja toiminnallisuus: Leikki, toiminnallisuus, oma tutkiminen, havaintojen tekeminen ja oma oivaltaminen ovat keskeisiä toiminnassa. Yhteiselle leikille on aikaa päivittäin. Toimimme erilaisissa ja vaihtuvissa leikkiryhmissä, joiden muodostamiseen lapset osallistuvat. Aikuiset ohjaavat leikkiä ja tukevat lasten vuorovaikutustaitoja leikkiryhmissä ryhmien suunnitelman mukaisesti.

Projektityöskentely, laaja-alainen oppiminen: Oppimiskokonaisuudet muodostuvat lasten ideoiden ja toiveiden, aikuisten havaintojen ja pedagogisen pitkäjänteisen suunnittelun pohjalta. Vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa pedagogisen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen säännöllisen tiedottamisen ja päivittäisten keskustelujen kautta. Retket lähiympäristöön ovat pohjana luonnon havainnoimiseen ja tutkimiseen sekä siitä syntyvään projektityöskentelyyn. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen digitaalisten käytösten oppimisprojekteihin ryhmissä varhaiskasvatuksen digikartan mukaisesti.

Toimintakulttuurin kehittäminen

Lasten osallisuuden mahdollistaminen ja yhteinen arviointi keskustellen lasten kanssa. Vanhempien osallisuuden mahdollistaminen. Esiopetusryhmien ryhmä- ja tiimipalaverit, joissa toimintaa arvioidaan, suunnitellaan ja organisoidaan yhdessä. Yhteistyö esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen kuuluvien lasten ja lapsiryhmien kanssa. Positiivisen vuorovaikutuksen ylläpitäminen ja kehittäminen ryhmässä ja tiimissä.

Esioppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen

Lasten osallisuuden mahdollistaminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä yhteinen arviointi keskustellen lasten kanssa.

Huoltajien osallisuuden vahvistaminen: Päivittäiset keskustelut lapsia tuotaessa ja hakiessa sekä vanhempain- ja perheillat. Säännöllinen tiedottaminen ja viestintä Wilman kautta, keskustelut ja palaverit paikanpäällä tai etäyhteyksin. Toiminnasta kertominen kuvien ja videoiden avulla mm. ThingLink -sovelluksen avulla.

Huoltajan kanssa tehtävä yhteistyö

Oppimisympäristöt ja työtavat

Käytämme monipuolisesti päiväkodin sisä- ja ulkotiloja; piha-alueita, liikuntasalia, Tiilaria, leikki- ja pienryhmähuoneita. Lukuvuoden aikana oppimisympäristöjä ovat päiväkodin sisä- ja ulkotilat, lähiluonto, kaupunkiympäristö, pääkirjasto Joeli sekä käytävissä olevat digitaaliset oppimisympäristöt. Lukuvuonna 2026 - 27 Asemantien päiväkodissa on liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelman mukaista toimintaa kaikissa ryhmissä.

Retkeilemme metsä-, järviluonto- ja kaupunkiympäristössä säännöllisesti. Lähimetsissä esioppilailla on omat retkipaikat, joissa varsinkin syyskaudella retkeilemme usein.

Kirjasto Joelissa vierailemme säännöllisesti.

Digitaaliseen oppimisympäristöön kuuluu iPadien ja tietokoneen käyttö pedagogisena oppimisvälineenä ja osallisuuden mahdollistajana. Kuvaaminen ja kuvien katsominen lasten ja vanhempien kanssa mahdollistaa perheiden osallisuuden ja toiminnan yhteisen arvioinnin.

Esiopetuksen psyykkiseen oppimisympäristöön kiinnitetään huomiota säännöllisen havainnoinnin, arvioinnin ja yhteisen keskustelun kautta. Kiusaamis- ja häirintätilanteissa toimimme päiväkodin MiniKaMu-mallin mukaisesti, koulukuraattori on mukana tilanteen mukaan. Provaka -toiminta ryhmissä; koko päiväkodissa positiiviseen toimintakulttuurin kehittäminen ja ylläpitäminen sekä positiivisesti ryhmässä oppiminen.

Esiopetusryhmien kesken pienryhmätoimintaa säännöllisesti.

Kevätlukukaudelle painottuen suunnitelmallista yhteistoimintaa päiväkodin 5-vuotiaiden lasten ryhminen kanssa.

Yhteistoimintaa lähikoulun (Talvisalon koulun Heikinpohjan toimipiste) kanssa lukukauden ajan esi- ja alkuopetuksen yhteistyön vuosikellon mukaisesti.

Esiopetuksessa englannin kieleen tutustutaan leikinomaisesti loruillen, leikkien ja laulaen. Muihin vieraisiin kieliin ja kulttuureihin tutustumista kunkin ryhmän lasten kielellisen ja kulttuuritaustan mukaisesti.

Yhteistyötahoja (oppimisympäristöt, projektit, opiskelijat, tapahtumat tms.):

Kirjasto Joeli, jää- ja uimahalli, museot, XAMK, SamiEdu, Itä-Suomen yliopisto, Eloisa, lähikoulut, Savonlinnan varhaiskasvatus, Etelä-Savon Liikunta ry (ESLi) sekä muut mahdolliset oppimisprojekteihin liittyvät yhteistyötahot.

Opiskeluhoolto

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa käytetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta esiopetuksen opiskeluhoollosta nimitystä opiskeluhoolto, opiskelijasta käsitettä lapsi, oppilaitoksesta nimitystä esiopetusyksikkö tai esiopetus. Koulutuksen järjestäjään viitataan käsitteellä opetuksen järjestäjä.

Lasten kehitysympäristön ja esiopetuksen toimintaympäristön muutosten myötä opiskeluhoollosta on tullut yhä tärkeämpi osa esiopetuksen perustoimintaa. Opiskeluhoolto liittyy kiinteästi esiopetuksen tehtävään edistää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Opiskeluhooltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Lapsella on oikeus saada maksutta opiskeluhoolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Esiopetuksen opiskeluhoolto koskee myös varhennetun oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia. Opiskeluhoollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetusyhteisössä. Opiskeluhoolto toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisössä.

tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoollona. Tämän lisäksi lapsilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Monialainen yhteistyö on opiskeluhoollossa keskeistä. Opiskeluhooltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Opiskeluhoolltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoolto on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ennalta ehkäisevää ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoolltoa esiopetuksessa. Se on kaikkien esiopetuksessa työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi lapsilla on oikeus opiskeluhoolltopalveluihin, joita ovat ikäryhmälle tarkoitetut neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhoolltopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat.

Esiopetuksen opiskeluhoolllost ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuollolaissa.

- Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhoolltopalveluista sekä keskeiset työtävät

Opiskeluhoolto kohdistuu yhteensä 29 esioppilaaseen kahdessa (2) ryhmässä.

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmassa kerrotaan ryhmäkohtaiset tukimuodot. Lapsikohtaisen tuen suunnitelmat tarpeen mukaan Wilmassa.

Varhaiskasvatuksen piirissä olevilla lapsilla (yht. 29) on lisäksi täydentävän varhaiskasvatuksen lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat sekä esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmaa mukaileva ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma.

Opiskeluhoolltoa järjestetään päiväkodissa: monialainen yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhoolto sekä nivelpalaverit siirtymävaiheissa.

Käytettävissä oleva opiskeluhoolltopalvelut:

Eloisa;

[Oma perhe - sähköinen perhepalvelukeskus](#)

[Neuvola ja perheneuvo](#)

[Perhepalvelukeskus Savonlinna](#)

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Koulun erityisopettaja; konsultointi

Koulukuraattoripalvelut; lähikoulu

[Varhaiskasvatuksen ennaltaehkäisevä perheohjaus](#)

[Kotoutumispalvelut](#)

- Päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi

Toimintatavat ja yhteistyökäytännöt esiopetusyhteisön ja -ympäristön terveellisuuden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi:

- lukuvuosisuunnitelman ja mahdollisten lapsikohtaisten tuen suunnitelmien mukainen esiopetus sekä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta

- ryhmän ja tiimin toiminnan kehittäminen ja arviointi

- toiminnassa huomioitava: päiväkodin turvallisuussuunnitelma, lapsen osallisuuden mahdollistava suunnitelma, suunnitelma oppilaan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä, positiivisen vuorovaikutuksen ylläpitäminen ja kehittäminen.

Opiskeluhoolltotyöryhmän kokoonpano ja tehtävät

- päiväkodinjohtaja/varajohtaja; johtaa opiskeluhoolltoryhmää, koolle kutsuja

- varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) ja koulun konsultoiva opettaja tarvittaessa

- esiopettajat
- tapauskohtaisesti konsultointia käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista
- koulukuraattori tapauskohtaisesti
- terveydenhoitaja
- koulupsykologi
- huoltajien edustaja

Opiskeluhoitotyöryhmän tehtävät: ennaltaehkäisy, kehittäminen ja arviointi, ammatillinen tuki

Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu vähintään kaksi (2) kertaa lukuvuoden aikana.

Yhteistyö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa

- päiväkodin sisäinen yhteistyö; vuorohoito, tiimityö, koko päiväkotia
- nivelpalaverit; varhaiskasvatus, koulu, siirtyminen toisesta esiopetusyksiköstä kesken toimintakauden
- esioppilaiden tutustuminen lähikouluun

Yhteistyö esiopetuksen siirtävävaiheissa

- esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma sekä mahdolliset lapsikohtaiset tuen suunnitelmat Wilmassa
- tiedonsiirtopalaverit joko esiopetusryhmänä tai perhekohtaisesti. Huoltajat tietoisia ja/tai läsnä tiedonsiirrossa
- tiedonsiirto iltapäiväkerhoon huoltajien suostumuksella; lomake Wilmassa/keskustelu
- esioppilaan tutustumiskäynnit tulevaan kouluun; Yhteistyösuunnitelma lähikoulun kanssa tehtävästä yhteistyöstä lukuvuodelle 2026 - 27

- Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)

Yksilökohtaisen opiskeluhoillon järjestäminen oppilaan kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisten tukitoimien toteuttamiseksi

- päivittäinen vuorovaikutus huoltajien kanssa, sekä ohjaaminen muiden tarvittavien palveluiden piiriin
- lapset puheeksi -menetelmän käyttö ja soveltaminen keskusteluissa huoltajien kanssa tarpeen mukaan
- sähköinen viestintä ensisijaisesti Wilman kautta, täydentävän varhaiskasvatuksen osalta yhteisiä tiedotteita myös Edlevon kautta
- monialainen yksilökohtainen opiskeluhoitotyöryhmä kokoontuu huoltajien suostumuksella aina tarpeen mukaan
- monialainen muu yhteistyö (mm. terapeutit, perhepalvelut, lastensuojelu, erikoissairaanhoito) ja konsultointi; puhelinkonsultaatiot, konsultointikäynnit päiväkodissa huoltajien suostumuksella/ heille tiedottaen sekä tarvittavat palaverit asioiden edistämiseksi

Asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä lasta koskevan asian käsittelyssä

- esiopettaja vastaa huolen puheeksiottamisesta, laatii ja kirjaa opiskeluhoitokertomuksen. Opiskeluhoitokertomus kirjataan opiskeluhoitokisteriin Wilmaan ja arkistoidaan Savonlinnan kaupungin arkistointisäännön mukaisesti
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veo) tuki
- esiopettaja/ veo hankkii huoltajilta suostumuksen yksilökohtaisen monialaisen opiskeluhoitotyöryhmän kokoontumista varten
- esiopettaja/veo kutsuu em. palaverin koolle sopien työnjaon palaverissa

Yhteistyö tehostetun tuen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

- lasten tilanteiden jatkuva havainnointi ja seuranta esiopetuksessa
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki
- koulun konsultoivan erityisopettajan tuki tarvittaessa (varhennettu oppivelvollisuus, nivelvaihe)

Lapsen sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion ja lääkityksen järjestäminen

- erityisruokavaliot terveydenhoitajan/lääkärin suosituksesta [Erityisruokavalion imoittamislomake](#) sekä lisätietoja: [Ruokalistat ja erityisruokavaliot](#)
- henkilökohtainen lääkehoitosuunnitelma ja lääkehoidon seurantalomake

Esiopetuksen opiskeluhuollon tuki lapsen elämäntilanteesta johtuvissa vaikeuksissa (esim. perhe- ja lähisuhdeväkivalta tai päihde- ja mielenterveysongelmat)

- päivittäinen kohtaaminen ja keskustelu huoltajien kanssa erityisen tärkeää; tarvittaessa ohjataan ottamaan yhteyttä lasten ja nuorten palveluluukkuun
- asiantuntijoiden konsultointi; avainhenkilö (lähisuhdeväkivaltatyöntekijä). Asemantien päiväkodin esiopetusryhmissä työskentelee yksi (1) avainhenkilökoulutuksen saanut varhaiskasvatuksen työntekijä sekä yksi (1) varhaiskasvatuksen sosionomi perheen tukemiseen ja palveluohjaukseen liittyvissä asioissa
- lastensuojelun palvelun tarpeen arvioinnin tekeminen huoltajien kanssa tarpeen mukaan
- lastensuojeluilmoituksen tekeminen

- Yhteistyön järjestäminen oppilaiden, heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Yhteistyö lasten ja heidän huoltajiensa kanssa

Huoltajat kutsutaan yhteisöllisiin opiskeluhuoltopalaveriin.

Huoltajien osallisuus lapsen yksilölliseen opiskeluhuoltoon:

- päivittäiset kohtaamiset ja keskustelut, säännöllinen tiedottaminen ja huoltajien 100% kuuleminen
- keskustelut ja kyselyt toimintaan liittyen
- lapsen henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen yhdessä ryhmän opettajan kanssa
- Lapset puheeksi -menetelmän mukaiset tai menetelmää soveltaen pidetyt palaverit tarpeen mukaan.

Opiskeluhuoltopalaverien organisointi tehdään MiniKaMu- mallin mukaisesti. Koulukuraattori osallistuu palaveriin tilanteen mukaan.

Muita yhteistyötahoja:

Eloisan perhepalvelut

Maahanmuuttajapalvelut

Päiväkodin vuorohoitoryhmä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen lasten osalta

SaMiedu ja XAMK liittyen opiskelijoiden harjoitteluihin päiväkodissa

- Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

HUOM. LINKIT AVAUTUVAT UUTEEN VÄLILEHTEEN CTRL+KLIKKAUS

MiniKamu -malli lisätään tänne sen lopullisesti valmistuttua

[Eloisan perhepalvelut](#)

[Lastensuojelu, Eloisa](#)

[Kriisikeskus, Savonlinna](#)

[Esiopetus, Savonlinnan kaupunki](#)

Koulun ulkopuoliset yhteistyötahot [SamiEdu](#) ja [XAMK](#) liittyen harjoittelussa oleviin opiskelijoihin tai muuhun toiminnalliseen yhteistyöhön esiopetuksen kanssa.

Seudullinen esiopetussuunnitelma <https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-ylops-service/api/dokumentit/33366067>

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen

suunnitelman pohjana [Savonlinnan kaupungin tasa-arvo-ohjelma](#)

[Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus](#)

[Lapsen oikeuksien julistus](#)

[Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa](#)

Kaupungin KaMu (KaikkiMukaan)- toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseen

[KaMu](#)

Kriisitoimintamalli
sekä Kaupungin kriisitoimintamalli ja -suunnitelma

[Savonlinnan koulujen kriisitoimintamalli](#)

[Savonlinnan koulujen kriisisuunnitelma](#)

[Etela-Savon-lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2022-2023-2.pdf \(savonlinna.fi\)](#)

Arviointi

Esioppilaiden itsearviointi:

Keskustelut lasten kanssa ryhmänä ja yksilöllisesti, peukutukset ja hymynaama -arviointit sekä muut mahdolliset arviointivälineet. Linna -itsearviointitehtävä.

Esioppilaan oppimisen/kehittymisen seuranta ja arviointi:

Kasvattajien jatkuva lasten havainnointi ja toiminnan reflektointi. Savonlinnan esiopetuksen kehittämisryhmän päätöksen mukaisesti erilaisten kartoitusvälineiden käyttäminen toiminnan suunnittelun tueksi: matemaattisten valmiuksien ja hahmottamisen kartoitus, kielellisten valmiuksien kartoitus, Hiiren aurinkoinen päivä -tehtävät, suomen kielen havainnointi (Roihuset -materiaali ja KieliPeda -lomakkeet). Konsultoidaan em. asiassa myös päiväkodin varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Ryhmän toiminnan arviointi:

Kasvattajien keskinäinen vertaistuki, yhteinen toimintakulttuurin arviointi ja suunnittelu; säännölliset ryhmä- ja tiimipalaverit sekä esiopettajien yhteinen suunnittelu-aika säännöllisesti. Jatkuva keskustelu lasten ja huoltajien kanssa; palautteet toiminnasta huomioidaan suunnittelussa ja toiminnan organisoinnissa sekä toteuttamisessa.

Oppimisen tuki

Oppimisen tuessa keskeistä on opettajien keskinäinen yhteistyö sekä yhteistyö muun henkilöstön kanssa

- säännölliset opettajapalaverit ja ryhmä- ja tiimipalaverit
 - ryhmän tarpeiden huomiointi
 - yksittäisen lapsen tarpeiden huomiointi

Tavoitteena on turvata kaikille esioppilaille mahdollisuus oppia ja toimia ryhmässä esiopetukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Lapsella on oikeus saada hänen tarpeensa huomioivaa opetusta ja osallistua esiopetukseen.

Tukitoimet järjestetään inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.

Rakenteet

VOIVOTTI - ryhmässä on esioppilaiden lisäksi myös 5-vuotiaita lapsia

UKKOPEKKA - ryhmässä kaikki lapset ovat esioppilaita. Ryhmässä lasten tuen tarpeet on huomioitu ryhmän lapsimäärää pienentämällä, ryhmässä toimii perhepäivähoitaja lisäresurssina.

Molemmissa ryhmissä on varhaiskasvatuslain (540/2018) mukainen kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö, joka takaa laadukkaan esiopetuksen ja sitä kautta oppimisen tuen toteutumisen. Henkilöstöllä on mahdollisuus täydennyskoulutukseen ryhmän tarpeiden mukaan.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (Veo) osallistuu oppimisen tuen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin yhdessä sovitulla tavalla. Veo työskentelee molemmissa esiopetusryhmissä ja konsultoi ryhmän opettajia ja muuta henkilöstöä lapsia tai opetusta koskevista asioista.

Päiväkodinjohtaja vastaa esiopetuksessa annettavasta laadukkaasta tuesta, sen toteutumisesta ja henkilöstön ajantasaisesta osaamisesta.

Tarvittaessa oppimisen tukena toimii opiskeluhoitopalveluiden ammattilaisia.

Oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt

Esiopetusryhmissä on käytössä seuraavia oppimisen edellytyksiä tukevia pedagogisia järjestelyitä.

Oppimisympäristössä istumapaikat valitaan niin, että lapset voivat esteettömästi seurata opetusta ja osallistua toimintaan.

Istumapaikan valinnalla tuetaan keskittymistä ja keskittymisen tukena käytetään myös keskittymisen apuvälineitä, kuten istuintyynyjä, näpräysvälineitä.

Keskittymistä ja jaksamista tuetaan tekemistä rytmittämällä, jaksottamalla ja tauottamalla ja lapsilla on mahdollisuus liikkua tilassa.

Pienryhmätoimintaa on paljon sekä oman ryhmän kesken että molemmista esiopetusryhmistä muodostetuissa pienryhmissä.

Aistikuormitusta helpotetaan antamalla mahdollisuus yksilöllisiin rauhoittaviin tekemisiin, kuten piirtäminen, rakentelu tai muovailu.

Ajanhallintaa tuetaan käyttämällä mm. ensin-sitten kuvia ja erilaisia timereita.

Tehtäviä tehdään joustavasti muodostetuissa pienryhmissä ja materiaaleja ja tehtäviä eriytetään lapsille sopiviksi.

Annetaan lyhyitä ja selkeitä ohjeita, joita tarvittaessa ositetaan. Ymmärtämisen tukena käytetään konkreettisia esineitä, kuvia ja muuta visuaalista havaintomateriaalia.

Roihukset -materiaali on aktiivisessa käytössä suomen kielen opettelussa ja ymmärtämisen tukena.

Laskemisen apuna käytetään konkreettisia materiaaleja ja kuvallista lukujonoa.

Tekemisiä mallinnetaan ja ohjataan tekemistä sekä sanallisesti, kuvastruktuurein että konkreettisesti ohjaten.

Vapaissa tilanteissa ja leikkitilanteissa toiminnan tukena käytetään kuvia ja toimintatauluja.

Toimintatavat

Päivä- ja viikko-ohjelmat on suunniteltu pedagogisesti, ja ne on kuvitettuna lasten näkyvillä sekä eteisessä että ryhmätilassa. Päivä- ja viikko-ohjelmia tarkastellaan lasten kanssa viikon/päivän alussa, ja niitä seurataan yhdessä päivittäin aamu- ja päiväpiireillä yms. kokoontumisilla. Selkeä ja ennakoitava päivärytmi helpottaa arjen sujumista.

Ryhmissä käytetään monipuolisia työtapoja ja toimitaan joustavasti muunneltavissa pienryhmissä.

Provaka toimintamallin mukainen toiminta vahvistaa sensitiivistä vuorovaikutusta ja kommunikaatiotapoja.

Kielitietoinen opetus on suomen kielen valmiuksien ja vuorovaikutustaitojen vahvistamista, erilaisten käsitteiden ymmärtämisen ja oppimisen tukemista myös ennakoivasti.

Lapsen tarvitsema tuki toteutuu osana vertaisryhmää. Esiopetusryhmät tekevät yhteistyötä. Pienryhmiä muodostetaan säännöllisesti yli ryhmärajojen. Näin Ukkopekka- ja Voivotti- ryhmien lapset oppivat toimimaan vaihtelevissa vertaisryhmissä sekä toiminta- että leikkitilanteissa.

Toiminta- ja leikkitilanteissa lasten osallisuutta tukee kasvattajan aktiivinen läsnäolo, ohjaus ja vuorovaikutukseen rohkaiseminen. Tukena voidaan käyttää toimintatauluja ja muita puhetta korvaavia kommunikaatiomenetelmiä.

Työn- ja vastuunjako

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen osalta ryhmän **opettaja** vastaa yleisestä tukiopetuksesta ja opetuskielen tukiopetuksesta. Havaintojen pohjalta muodostetaan pienryhmiä, joissa opettaja antaa yleistä tukiopetusta tai opetuskielen tukiopetusta tutustuttamalla esioppilaan opittavana oleviin asioihin etukäteen tai kertaamalla niitä

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen osalta **Veo** vastaa samanaikais- ja yhteisopetuksesta, jonka sisällöt ja intensiteetti määritellään tarkemmin kunkin esiopetusryhmän tuen tarpeiden perusteella.

Koko esiopetusryhmän henkilöstö sitoutuu yhteisiin toimintatapoihin kaikessa esiopetustoiminnassa sekä esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa.

Päiväkodinjohtaja vie tarvittaessa lukuvuosisuunnitelman muutokset hyväksyttäväksi sivistystoimenjohtajalle.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Moniammatillista yhteistyötä tehdään varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa sekä ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelussa että toteutuksessa.

Monialaista yhteistyötä opiskeluhoitotyöryhmän kanssa tehdään tilanteen mukaan. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelussa konsultoidaan koulupsykologia. Opiskeluhoitotyöryhmän jäsenet osallistuvat tarpeen mukaan ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnitteluun ja toteutukseen. Monialaiseen yhteistyöhön osallistuvien terapeuttien vinkit huomioidaan ryhmätoiminnassa.

Miten ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan

Havainnot, arvioinnit ja kartoitukset ovat ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelun ja toteuttamisen pohjana. Esiopetuksen yhteisiä arviointeja ja kartoituksia ovat Hiiren aurinkoinen päivä -ohjeen mukaan piirrostehtävä, matemaattisten valmiuksien ja hahmottamisen kartoitus sekä kielellisten valmiuksien kartoitus. Esioppilaan itsearvioinnin Linnalomake tehdään syksyllä ja keväällä. Sitä hyödynnetään huoltajien kanssa käytävien keskustelujen sekä täydentävän varhaiskasvatuksen suunnitelmien tukena. Lasten suomen kielen kartoituksessa käytetään apuna Roihuset -materiaalia ja KieliPeda -lomakkeita.

Viikottaisissa ryhmäpalavereissa keskustellaan havainnoista ja arvioidaan tukimuotojen toimivuutta. Toimintaa suunnitellaan ja tukimuotoja kehitetään näiden pohjalta esiopetusvuoden aikana.

Esiopettajat ja veo suunnittelevat ja arvioivat ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamista yhteisissä palavereissa säännöllisesti lukuvuoden aikana. Ryhmäkohtaisena tukimuotona annettavan veon samanaikais- ja yhteisopetuksen sisällöt ja intensiteetti määritellään tarkemmin lapsiryhmän tuen tarpeiden perusteella.

Veo ja päiväkodinjohtaja ovat mukana ryhmä-/tiimipalaverissa lukuvuoden aikana.

Tiedossa olevat tarpeet

Ennakkotieto tukitoimien tarpeesta on saatu nivelpalavereissa keväällä 2026. Ryhmäkohtaisten tukitoimien sopivuutta ja riittävyyttä arvioidaan syksyllä käyttäen apuna esiopetuksessa tehtyjä havaintoja, arviointeja ja kartoituksia. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelussa konsultoidaan koulupsykologia.

Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä, tehdään lapsikohtaisten tukitoimien arviointi.

Esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet

Esiopettajat arvioivat oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä ja ryhmäkohtaisia tukitoimia jatkuvasti ja keskustelevat huoltajien kanssa. Tarvittaessa esiopettajat konsultoivat veoa, joka voi osallistua yhteisiin keskusteluihin ja moniammatillisiin palavereihin.

Jos ryhmäkohtaisten tukitoimien tarpeita ilmenee esiopetusvuoden aikana, ne kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.

Päiväkodinjohtaja vie päivitetyn lukuvuosisuunnitelman hyväksyttäväksi sivistystoimenjohtajalle.

Varautuminen vaaratilanteisiin

Varautuminen vaaratilanteisiin, Savonlinnan kaupugin ohjeistus

Varautuminen vaaratilanteisiin, yhteinen ohjeistus päiväkodeille ja kouluille (tähän tulee linkki myöhemmin)

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Savonlinnan kaupungin Liikuntakaruselli -hankkeeseen osallistuminen. Päiväkodin liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelman mukaista toimintaa on ryhmissä lukuvuoden aikana. Liikunnan ohjaaminen ja mahdollistaminen toiminnassa päivittäin. Osallistetaan perheitä liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen yhteisten liikunnallisten tapahtumien ja keskustelujen kautta.

Lasten motorisia taitoja havainnoidaan ja kartoitetaan skillireili -havainnointilomakkeiden avulla, jotka toimivat myös opettajille liikuntakasvatuksen suunnittelun pohjana. Henkilöstö on käynyt liikuntakasvatuksen koulutuksia (Liikettä ja Oivallusta - koulutukset Tanhuvaaran urheiluopistolla), ja koulutukset jatkuvat syksyllä 2026.

Esiopetuksen lukuvuosi 17.8.2026 - 18.12.2026 ja 7.1.2027 -25.5.2027.

Päiväkodin nimi

Kellarpellon päiväkot

Kellartie 63 B 57710 Savonlinna

Esioppilaiden määrä

Esiopetuksessa 17.8.2026 - 25.5.2027 on yht. 32 lasta, tiedossa on yhden muutto syyskuussa 2026, jolloin määrä on 31 lasta, mutta lokakuun lopussa vastaavasti tulee 1 lisää.

Vesselit ryhmässä on 17 esioppilasta.

Vintiöt ryhmässä on 15 esioppilasta.

Esiopetuksen henkilöstö

Vesselit: (3) varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajat (2).

Vintiöt: (3) varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajat (2), sekä varhaiskasvatuksen avustaja.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja, jolla on alueena Kellarpellon esiopetus, Pihlajaniemen esiopetus, sekä Touhulan päiväkotien esiopetus.

Kellarpellon esi- ja alkuopetuksen kehittämistiiminä ovat varhaiskasvatuksen opettajat, sekä Kellarpellon koulun alkuopetuksen luokanopettajat.

Eloisan Koulukuraattori ja -psykologi palvelut esiopetuksen ryhmille.

Kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Esiopetus on osa varhaiskasvatusta. Toiminnan sisällöt ja oppimisen kehykset määrittävät Opetushallituksen ja paikallisesti Savonlinnan kaupungin sivistyslautakunnan päätöksillä. Ohjaavina asiakirjoina ovat lautakunnassa hyväksytyt Sln:n seudun esiopetussuunnitelma ja varhaiskasvatuksen paikallinen suunnittelu (10.6.2026/5.8.2025/2016/2019) ja oph:n valtakunnallinen esiopetussuunnitelma (1.8.2026/1.8.2025/1.8.2016). Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet on Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaan paikallinen opetussuunnitelma laaditaan ja esiopetus toteutetaan.

Opetuksen ja toiminnan lähtökohtina ovat vuorovaikutteinen leikki ja lapsille ominaiset tavat oppia ja työskennellä. Esioppilaat ovat osallisia omassa oppimisessa ja sopimassa yhdessä kasvattajien kanssa toiminnan kokonaisuuksien suunnittelusta, sekä opetuksen yhteisessä arvioinnissa. Esioppilaiden mielipiteet ja toiveet kysytään yksilö- että ryhmätasoisesti ryhmässä pohtien.

Esiopetus vastaa lasten erilaisiin tapoihin oppia ja oppimisen kokemuksiin, jossa ilmiöt ja kokeileminen ovat esiopetuksen oppimisessa lasta kannustava lähestymistapa. Oppimisessa tuetaan esioppilaiden omaa oivaltamisen iloa, sekä vahvistetaan heidän luottamusta osaamiseensa. Lasten yksilölliset erot ja erilaiset oppimistavat, että kiinnostuksen kohteet huomioidaan esiopetuksen opetuksessa tarjoamalla heille mahdollisuuksia sopiviin haasteisiin.

Kasvattaja käyttää opetustilanteeseen ja opetettavaan sisältöön nähden sopivia oppimismenetelmiä, huomioiden esiopetusikäisen lapsen kehitys. Esioppilaiden ajatuksilla ja ideoilla on suuri merkitys ja heidän osallisuutensa tuetaan vahvasti. Laaja-alaisen osaamisen kehittäminen huomioidaan esiopetuksessa. Esiopetuksessa huomioidaan kielirikasteinen toimintakulttuuri. Liikunnalliseen elämäntapaan kannustaminen on päivittäistä esiopetuksessa. Kellarpellon päiväkodin yhteydessä hyödynnetään lähellä olevia liikuntapaikkoja sekä lähiympäristöä. Sisäliikuntaan on käytössä Kellarpellon päiväkodin liikuntatila varausten mukaisesti. Kielirikasteinen toiminta, että liikuntakasvatus noudattaa suunniteltuja vuosikelloja. Esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa on opetuksessa myös uudet lukutaidot lasten kehitystasot huomioiden. Tavoitteena on vahvistaa lasten ymmärrystä ja käsitystä digitalisaatiosta, tietoturvataitoja ja -käsityksiä, digitaalisen materiaalin opetuskäytön taitoja, medialukua sekä robotti ohjelmoinnin osaamista.

Ryhmäkasvatuksen periaatteet huomioiden lapsella on oikeus ilmaista itseään ja ajatuksiaan, käsitellä omia tunteitaan ja oppia ratkomaan erilaisia ristiriitoja ryhmässä aikuisen tukemana. Keskinäinen kunnioitus, huolenpito ja välittämisen asenne toisiaan ja ympäristöään kohtaan näkyvät toiminnassa. Lapsia ohjataan toimimaan toiset huomioon ottaen ryhmänjäsenenä ja korostetaan hyvien tapojen oppimista. Kiusaamiseen puututaan välittömästi, niin tapauskohtaisesti kuin myös yhdessä lasten kanssa keskustellen ja pohtien yhteisiä hyviä, sekä toisia tukevia toimintatapoja. Käytössä esi- ja perusopetuksen yhteinen Kamumalli. Olemme tilanteissa aina huoltajiin yhteydessä. Tunnekasvatusta on päivittäin ryhmissä ja teemme myös yhteistyötä Eloisan koulukuraattorin ja koulupsykologin kanssa.

Esi- ja alkuopetuksen henkilökunta suunnittelee ja toteuttaa yhteistä toimintaa syyslukukaudessa, mikä painottuu kevätlukuvuoden osalle. Erilaiset tapahtumat ja kokemukset esi- ja alkuopetuksen puitteissa luovat siltaa, antavat elämyksiä ja ennen kaikkea luovat yhteenkuuluvuutta. Yhteinen toiminta on jatkumoa kohti lapsen lähestyvää siirtymää kouluun.

Toimintakulttuurin kehittäminen

Savonlinnan esiopetuksen toimintakulttuurissa on toimiminen positiivisesti ryhmässä. Hyvän huomaaminen on asetettu toiminnassa lähtökohdaksi, perustuen esiopetuksen tavoitteisiin, jossa korostuu laadukas ja motivoiva vuorovaikutus kasvattajien ja lasten välillä. Lapset ja kasvattajat sitoutuvat yhdessä sovittuihin toimintatapoihin, joita yhdessä arvioidaan sekä

kehitetään. Keskinäinen kunnioitus, huolenpito ja välittämisen asenne toisia ja ympäristöä kohtaan näkyy toiminnassa ja opetuksen ohjauksessa.

Esioppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen

Yhteistyö, avoin vuorovaikutus ja toisen kunnioitus ovat tärkeitä luottamuksen rakentumiseen kasvattajien ja kodin välillä. Yhteistyössä otetaan huomioon perheiden moninaisuus, yksilölliset tarpeet ja huoltajuuteen liittyvät kysymykset. Vuoden aikana järjestetään erilaisia tapahtumia. Suunnittelussa otetaan huomioon palautteet, toiveet ja kehittämisajatuksat. Huoltajilla on mahdollisuus tutustua lapsensa esiopetuspäivään ilmoittamana hetkenä. Päivittäin vanhempien kanssa olevat kohtaamiset, sekä keskustelut ovat tärkeä osa esiopetusvuotta. Keskusteluja on huoltajien kanssa lapsen/esioppilaan oppimiseen liittyen. Tiedottaminen esiopetuksesta vanhemmille toimii ensisijaisesti Wilman kautta, esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta myös EdLevon kautta ja lapsen vasu on Muksunetissä.

Huoltajan kanssa tehtävä yhteistyö

Oppimisympäristöt ja työtavat

Oppimisympäristöjen tulee tarjota mahdollisuuksia leikkiin, luoviin ratkaisuihin ja asioiden monipuoliseen tarkasteluun lapsia motivoivia ja toiminnallisia työtapoja käyttäen. Oppimisympäristöjen tulee olla turvallisia ja monipuolisia. Niiden tulee myös tarjota mahdollisuuksia leikkiä ja työskennellä rauhassa ja kiireettömässä ilmapiirissä. Arvioimme ja muunnamme oppimisympäristöä jatkuvasti, ottaen huomioon lapsiryhmän ja yksittäisen lapsen tarpeet, oppimistilanteet ja monipuolisuuden, johon kuuluu toiminta niin sisätiloissa kuin ulkona. Oppimisympäristöillä pyritään kannustamaan lasta aktiiviseen, yhteisölliseen ja itsenäiseen oppimiseen. Esioppilaan luontaista liikkumista ja liikunnan määrässä tavoitellaan päivittäin 3h suositusta.

Lähiympäristö- ja metsäretket ovat tärkeitä teemoja koko vuoden. Esiopetukseen kuuluvat uimakoulu uimahallissa sekä monipuoliset liikuntamuodot eri vuodenaikoina. Lisäksi hyödynnämme eri yhteistyökumppanien, kuten kirjaston, museoiden ja liikuntatoimen tarjoamia mahdollisuuksia, sekä heidän oman alansa osaamista. Eri seurojen mahdolliset teemalliset tutustumiset tuovat myös osin lajiasiantuntijuutta liikunnan eri lajeihin.

Thinglinkkiä käytetään arjen dokumentoinnissa ja jakamisessa.

Opiskeluhoolto

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa käytetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta esiopetuksen opiskeluhoollosta nimitystä opiskeluhoolto, opiskelijasta käsitettä lapsi, oppilaitoksesta nimitystä esiopetusyksikkö tai esiopetus. Koulutuksen järjestäjään viitataan käsitteellä opetuksen järjestäjä.

Lasten kehitysympäristön ja esiopetuksen toimintaympäristön muutosten myötä opiskeluhollosta on tullut yhä tärkeämpi osa esiopetuksen perustoimintaa. Opiskeluholto liittyy kiinteästi esiopetuksen tehtävään edistää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Opiskeluholtotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Lapsella on oikeus saada tarvittaessa erillistä opiskeluholtoa asiantuntijatukena, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Esiopetuksen opiskeluholto koskee myös pidennetyn, sekä varhennetun oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia. Opiskeluhollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetusyhteisössä. Opiskeluholtoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluholtona. Lapsilla on myös oikeus yksilökohtaiseen opiskeluholtoon. Monialainen yhteistyö on opiskeluhollossa keskeistä. Opiskeluholtotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huoltajaan, sekä heidän osallisuutensa tukeminen. Huoltajien osallisuus kasvaa, kun lapsen osallisuus on ryhmätoiminnassa vahvaa. Yhdessä luodut hyvän olon sopimukset tuovat ryhmiin lasten näkemykset ja ajatukset, että hyvän sosiaalisen kanssakäymisen rakenteen.

Opiskeluholtoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa, sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluholto on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista työtä. Yhteisöllinen opiskeluholto on ennalta ehkäisevää ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluholtoa esiopetuksessa. Se on kaikkien esiopetuksessa työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi lapsilla on oikeus opiskeluholtopalveluihin, joita ovat ikäryhmälle tarkoitetut neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluholtopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat.

Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluholto-ryhmä on monialainen ja sitä johtaa koulunjohtaja. Lisäksi ryhmään kuuluvat koulun varajohtaja, laaja-alainen erityisopettaja, koulukuraattori, terveydenhoitaja, psykologi, sekä tarvittaessa oppilaiden ja huoltajien edustajat. Koulun toimiessa kiinteässä yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa, oppilasholto-ryhmään kutsutaan myös päiväkodinjohtaja, apulaisjohtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja. KOR toimii täten myös esiopetuksen monialaisena oppilasholto-ryhmänä em. yhteisten asiantuntijoiden ja vanhempien edustajan myötä. Opiskeluholto-ryhmä voi tarvittaessa kuulla eri asiantuntijoita. Esiopetuksen opiskeluhollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa. Oppilasholto-työtä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 9 § 1 mom. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 18 § 1 mom.

Savonlinnan kaupungin koulutuksen järjestäjän opiskeluholto-suunnitelma

[savonlinnan-kaupungin-koulutuksen-jarjestajan-opiskeluholto-suunnitelma-1.8.2025-alkaen.pdf](#)

- Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista sekä keskeiset työtehtävät

•Opiskeluhoitoryhmä OHR ja KHOR

- Lapsen/oppilaan/hoitajan toiveen huomioiminen ja keskustelu etukäteen (19§)
- Kartoittaa mahdollinen lapsen/oppilaan verkosto → Kuka/keitä toivoisi mukaan palaveriin?
- Tapauskohtainen harkinta

Työskentelyn muotoja, kyselyt ja mittaukset: valtakunnalliset + omat

•Ryhmätasoisista ja teema työskentelyä, interventiot. Konsultaation mahdollisuus ja käyttö, monialainen asiantuntijaryhmä

•Säännöllisyys: Tarvittaessa

•Kokoonpano, esiopetushenkilöstö, veo, pkj ja lisäksi kutsutaan tarvittava taho; konsultoivat tahot (terapeutit), neuvola (terveydenhoitaja, lääkäri), oppilashuollon kuraattori ja/tai psykologi.

•Tapauskohtaisesti laajennetaan

•Osallisuuden huomioiminen

•Esiopetusikäiset terveydenhoitopalvelut ovat neuvolassa.

•Neurolaterveydenhoitajien saattaminen tietoiseksi kasvun ja oppimisen tuen palveluista/ opiskeluhoollon palveluiden toteutumisesta

•Esim. suorat yhteydenotot esiopetuksen psykologiin vrt. opiskeluhoollon palveluiden joustava yhteistyö ilman, että asiaa viedään moniammatillisiin tiimeihin/monitoimijaiseen arviointiin ja joudutaan odottamaan kaikissa tapauksissa.

•Opiskeluhoollon psykologeille tutkimuksiin ohjautuminen

•Esiopetus

- Päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi

•Yhteisöllinen toiminta

•Alueellinen ja yksikön oma oppilashoitoryhmä

•Säännölliset tapaamiset monialaisen verkoston kanssa;

•Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 14§ 4 mom: Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön.

- Yhteistyö neuvolan kanssa

-Yhteisöllinen työ sekä opiskeluhuoltoryhmän toiminta, kehittäminen ja arviointi ja kaikkien osallisuuden huomiointi.

- Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhuolto)

- Yksilökohtainen

- Monialainen asiantuntijaryhmä

- Kuraattori, psykologi

- Konsultaatio

- Tapaamiset/ tutkimukset**

Kokoontumisen runko

1.Käydään läpi, mistä on kyse yksilökohtaisessa monialaisessa asiantuntijaryhmän tapaamisessa.

2.Todetaan paikalla olijat ja sovitaan tehtävät tapaamisessa

Rooli/työtehtävä tapaamisessa

Pj, sihteeri

Suostumus asioiden käsittelyyn 198 (Erillinen paperinen lomake, mikäli tarvitaan)

3. Dokumentointi ja salassapito

Mihin kirjataan opiskeluhuoltokertomus ja ketkä saavat nähdä sen?

Otetaan puheeksi, että tapaamisessa esiin tuodut asiat ovat luottamuksellisia ja niitä käsitellään vain tämän ryhmän jäsenten kesken.

4. Huolen kuvailu

lapsen/ oppilaan kuvaus

Huoltajan kuvaus

Opettajan/ opiskeluhuoltohenkilöstön/ muun ammattilaisen kuvaus tilanteesta

5. Kartoitetaan aiemmat tukitoimenpiteet ja niiden toimivuus

6. Keinoja lapsen/ oppilaan tukemiseksi

Pohditaan/kartoitetaan keinoja.

Sovitaan kunkin tehtävä oppilaan tukemiseksi

7. Seuranta ja jatkotoimenpiteet

8. Tiedonsiirto

Perheen/opiskelijan tulee olla tietoinen, että kirjataan opiskeluhuoltokertomus, mitä se tarkoittaa ja kenelle asiat kerrotaan. Varmistetaan, kenelle toivotaan vietävän tietoa opiskeluhuoltokertomuksen sisällöstä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (§ 20) ohjaa opiskeluhuoltokertomukseen tarvittavat tiedot ja sisällön:

1) nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen tai muutoin vajaavaltaisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot

2) asian aihe ja vireille panija

3) opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet

4) tiedot asian käsittelystä opiskeluhuoltoryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot;

5) toteutetut toimenpiteet;

6) kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.

Käyttöoikeuden määrittäminen (§22)

Näkyminen kaikille paikalla olijoille, joille on määritelty oikeus opiskeluhuoltokertomukseen. Joskus voi tulla tilanne, että palaverin aikana huomataan, että tieto olisi hyvä kertoa myös jollekulle muulle, joka ei ole paikalla. Tällöin asia puhutaan ja sovitaan yhdessä ja kirjataan tiedon luovuttamisesta opiskeluhuoltokertomukseen.

Milloin päiväkodin johtajan/ rehtorin olisi hyvä tietää?

Jos kyse on opetuksen järjestämisen kannalta oleellisesta muutoksesta/järjestelystä, jossa tarvitaan päiväkodin johtajan/ rehtorin ”lupa”.

Tukitoimet joiden, toteuttamiseen opettajan valtuudet eivät riitä.

Oppilaan omaan tai yleiseen turvallisuuteen liittyvä asia?

Päiväkodin johtaja/ rehtori voi olla kutsuttuna tai saada lukuoikeuden lapsen/oppilaan/perheen luvalla, mutta tämä ei voi olla automaatio!

- Yhteistyön järjestäminen oppilaiden, heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Kellarpellon koulu ja päiväkotitoimivat yhteisellä pihalla ja tiloissa. Kellarpellon esiopetukseen saapuu kuljetusoppilaita Kallislahden alueelta. Esi- ja alkuopettajien välisellä yhteistyöllä luodaan pohjaa lasten yhtenäisen oppimisen polulle. Esi- ja alkuopettajien tapaamisilla vuosikellon mukaisesti syys- ja kevätkaudella rakennetaan yhteiset hyvät käytänteet ja niveltoimintaan.

Kellarpellon koululla ja päiväkodilla henkilöstö ohjaa kaikkia oppilaita mm. erilaisissa ulkoilu- ja siirtymätilanteissa. Kellarpellon esiopetuksessa toimitaan rinnakkain perusopetuksen Kamu (kiusaamisen vastainen suunnitelma) periaatteiden mukaisesti. Savonlinnan esiopetukseen laaditun kiusaamisen vastaisen suunnitelman tarkoitus on luoda toiminnalle turvalliset rajat.

Lapsen siirtyessä esiopetuksesta perusopetukseen varmistetaan hänen oppimiselleen jatkumo, tähän vaikutetaan koko lukuvuoden toiminnan kautta. Yhteistyöllä varhaiskasvatuksenopettajat ja luokanopettajat luovat lapselle nivelvaiheessa turvallisuutta kouluun siirtymiseen suunnitelman mukaisesti. Vuosikelloa arvioidaan tarvittaessa lukuvuoden aikana ja erityisesti uuden lukuvuoden alussa. Päiväkodinjohtaja ja vastaanottavan koulun rehtori vastuuhenkilöinä yhdessä esi- ja alkuopetuksen henkilöstön kanssa laativat yhteistoimintasuunnitelman.

Keväällä koulun ja esiopetuksen ns. nivelpalaverissa keskustelemme lapsen esiopetussuunnitelman osaamisanalyysi- ja arviointiosioista; lapsen kasvusta ja oppimisesta esiopetusvuoden aikana. Nivelpalaverissa ovat mukana esiopetuksen opettajat, tulevat luokanopettajat, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, perusopetuksen erityisopettaja sekä päiväkodinjohtaja ja rehtori. Huoltajat ovat saaneet yksilöllisesti em. osaamisesta- ja arvioinnista oman henkilökohtaisen infon. Nivelpalaveritapaamiset em. osallistujien osalta on myös huoltajille kerrottu. Pedagogisesti tärkeä tieto välittyy opettajille ja rehtorille. Kaikki tiedot lapsesta ovat luottamuksellisia ja kaikkia sitoo vaitiolovelvollisuus.

Päiväkodinjohtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja keskustelevat esiopetusryhmien lasten kehityksestä ja oppimisesta sekä mahdollisista ryhmän kasvattajien esille tuomista huolista. Tarvittaessa järjestetään moniammatillinen oppilashuoltopalaveri, jossa vanhemmat ovat mukana, eri alojen asiantuntijoiden kanssa, myös koulun rehtori kutsutaan tarvittaessa mukaan. Kasvun ja oppimisen tuki ja sen toteuttamisen ratkaisut selvitetään heti, kun tarve havaitaan.

Kellarpellon koulun Vanhempainyhdistys on yhteistyötä tekevä taho. Vanhempainyhdistys kokoontuu koululla esim. tapahtumien yhteydessä tai tarvittaessa. Tarvittaessa yhdistyksen edustajat osallistuvat huoltajien edustajana esiopetuksen oppilashuoltoryhmässä. Lukuvuonna 2026 -27 Vanhempainyhdistyksen henkilökuntajäsenenä ovat tarvittaessa myös päiväkodin varajohtaja ja/tai hänen estyneenä päiväkodinjohtajansa. Kallislahdessa on vanhempainyhdistys, jonka kanssa yhteistyötä on tehty, koulutoiminnan siellä päätyttyä on jatko harkittava, miten toimitaan kuluvan lukuvuoden osalta.

Esiopetusvuoden aikana yhteistyökumppaneina toimivat mm. Metsänhoitoyhdistys, SaPko junior, STPS, Savonlinnan musiikkiopisto, Riihisaaren museo, Lusto, kirjasto, uimahalli, Olavinlinna ja Musiikkiopisto, Eloisan neuvolapalvelut, eri oppilaitokset tet harjoittelun ja opiskelijoiden kautta Xamk, Kansanopistot mm. kotouttamisen kautta.

- Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

HUOM. LINKIT AVAUTUVAT UUTEEN VÄLILEHTEEN CTRL+KLIKKAUSSA

[Koulun ulkopuoliset yhteistyötahot](#)

[Seudullinen esiopetussuunnitelma](#)

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen linkki tai liite

suunnitelman pohjana mm.

[Savonlinnan kaupungin tasa-arvo-ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2026](#)

[Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus](#)

[Lapsen oikeuksien sopimus](#)

[Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa](#)

Kaupungin KaMu (KaikkiMukaan)- toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseen

[KaMu](#)

Kriisitoimintamalli

sekä Kaupungin kriisitoimintamalli ja -suunnitelma (linkit)

[Savonlinnan koulujen kriisitoimintamalli](#)

[Savonlinnan koulujen kriisisuunnitelma](#)

Erityisruokavaliolomake

[Etela-Savon-lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2024-2025-2.pdf \(savonlinna.fi\)](#)

-
Arviointi

Arviointi on kiinteä osa esiopetusta, kasvattajat arvioivat esiopetustoimintaa sisällöt ja tavoitteet huomioiden. Arvioinnin avulla suunnitellaan ja kehitetään opetusta jatkuvasti, sekä tuetaan kunkin lapsen hyvinvointia, hänen kasvuaan ja oppimista. Esiopetuksen toimintaa ja lapsen oppimista dokumentoidaan ja arvioidaan pedagogisen dokumentoinnin keinoin. Kasvattajat rohkaisevat ja kannustavat esioppilaita palautteellaan korostaen lapsen vahvuuksia. Samalla tuetaan esiopetuksessa lapsen edellytyksiä itsearviointiin. Esioppilaat arvioivat toimintaansa syys- ja kevätlukukaudella.

Esioppilaille tehdään tarvittavia oppimisen ja lapsen kehitykseen liittyviä kartoituksia Savonlinnan esiopetuksen suunnitelman mukaisesti.

Päiväkodin esiopetussuunnitelman ja toteutuneen toiminnan arviointia tehdään ryhmissä syyslukukauden päättyessä ja erillisesti koko vuoden osalta kevätlukuvuoden päättyessä. Arvioinnissa käytössä on Karvin Valssiarviointi menetelmä. Arvioinnissa ovat mukana esiopetuksen henkilöstö, esioppilaat, vanhemmat ja päiväkodinjohtaja. Esi- ja alkuopetuksen osalta arvioimme toimintaa ennen lukuvuoden päätöstä yhdessä koulun ja rehtorin, sekä alkuopettajien kanssa. Nivelsuunnitelman arviointia tehdään esiopetusryhmien opettajien ja koulun opettajien kanssa syksyllä, samalla vahvistetaan tulevan lukuvuoden nivelsuunnitelma.

Kehittämisen kohteena on yhteistoiminta koulujen kanssa. Suunnitelmien arviointi ja kehittäminen ovat oman työn kehittämistä, jota tehdään ennen syyslukuvuoden päätöstä, että keväällä. Arvioinnissa kuullaan niin lasten mielipiteet kuin perheiltä saatu palaute. Esiopetuksen ryhmät Vesselit ja Vintiöt muodostavat toiminnallisesti oman eo-tiimin, jossa arviointia tehdään yhdessä, esiopetuksen kokonaisuutta tarkastellen. Esiopetuksen päätteeksi lapselle annetaan esiopetuksen osallistumistodistus.

Oppimisen tuki

Laadukas esiopetus on perusta lapsen kehitykselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille. Kaikkien esiopetuksessa olevien lasten ja perusopetuksen oppilaiden oppimista tuetaan oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä ja ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla ryhmän, lasten ja oppilaiden tarpeiden mukaisesti. Huoltajien ja lasten kannalta mielekkäisiin sekä saavutettaviin ja esteettömiin osallistumis- ja vaikuttamistapoihin kiinnitetään erityistä huomiota. Esiopetuksessa lapsilla on perusopetuslain turvaama oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta jokaisena esiopetuksen työpäivänä sekä suotuisan heidän tarpeidensa mukaista oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukea. Myös oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen kuuluvat lapsikohtainen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma laaditaan luvun 5 mukaisesti.

Rakenteet

Esiopetuksessa 17.8.2026 - 25.5.2027 yht. 32 lasta.

Vesselit esiopetusryhmä 17 lasta (s.2020) lasten tuen tarpeet on huomioitu ryhmän henkilöstömitoituksella.

Vintiöt ryhmä 15 lasta (s.2020) tuen tarpeet on huomioitu ryhmän mitoituksella.

Oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt

Lapsella, jolla on vaikeuksia osallistua esiopetuksessa annettavaan opetukseen, on oikeus saada ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja lapsikohtaisia tukitoimia oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tueksi. Lapsen tukitoimista keskustelemme huoltajien kanssa ennakoivasti. Ryhmissä on käytössä tukimuotoja, jotka tukevat oppimisen edellytyksiä ja mahdollistavat siten yksilölliset oppimispolut. Oppimisympäristöön liittyvät opetusjärjestelyt; istumapaikka suunniteltuna, aistikuormituksen huomiointi (eri astein; kuulo, näkö, tunto) rauhoittavan taustamusiikki, mahdollisuus poistua aikuisen kanssa tai liikkua tilassa tarpeen mukaan. Ryhmän opetuksen toiminnallisuudella mahdollistetaan kaikkien aktiivisuus ja osallisuus.

Tukivälineitä käytetään tarvittaessa; oppimisen, keskittymisen, toimintakyvyn ja osallisuuden, siirtymisten, vapaiden tilanteiden sekä ajanhallinnan tukemiseen. Näitä ovat esimerkiksi istumatyyny, painotyyny, kuvat, kynätuet jne. Eriyttämiseen liittyvät opetusjärjestelyt mahdollistavat eritasoiset tehtävät ja oppimateriaalit sekä erilaisten oppimis- ja työskentelytapojen huomioimisen. Oppimismateriaaleina hyödynnetään muun muassa kuvallista ja digitaalista tukea, sovelluksia, konkretiaa, kielen kehityksen tukemisen - materiaalia (esim. Roihuset) sekä muuta tarpeenmukaista oppimateriaalia huomioiden lasten mielenkiinnon kohteet. Työskentelytapoihin kuuluvat jaksottaminen ja tauottaminen, motivointipalkkio (provaka merkki), mallintaminen ja ohjaaminen, ennakointia, kuvatuki sekä pikapiirtäminen, tuettu aloittaminen, tehtävien rytmitys, työskentelyä jakotilassa pienryhmin, sekä lyhyet ja selkeät ohjeet.

Toimintatavat

Ryhmässä on pedagogisesti suunniteltu päiväjärjestys ja päivittäisillä rutiineilla varmistetaan ennakointi ja arjen sujuvuus. Kuvatuki on päivittäin käytössä. Päiväkodissa on käytössä ProVaka- toimintamalli, joka vahvistaa sensitiivistä vuorovaikutus- ja kommunikointitapoja ja velvoittaa aikuisia toimimaan näitä taitoja vahvistaen. Lapsen tarvitsema tuki toteutuu osana vertaisryhmää - inklusiivisuus. Vesselit ja Vintiöt ryhmissä on mahdollisuus jakaa lapsia pienempiin ryhmiin ja toimia eri jakotiloissa.

Työn- ja vastuunjako

Varhaiskasvatuksen opettajalla on vastuu tuen tarpeiden arvioinnista ja tarvittavan tuen suunnittelusta ja toteutuksesta. Esiopetusryhmän henkilöstö sitoutuu yhteisiin toimintatapoihin kaikessa esiopetustoiminnassa sekä esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa yhteisten sopimusten kautta. Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma on myös jatkuvan tarkastelun kohde. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen osalta ryhmän opettaja vastaa opetuksen tuesta, sekä opetuskielen tuesta.

Varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja arvioivat yhdessä huoltajien kanssa lapsen valmiuksia tulevaksi koululaiseksi, sekä suunnittelevat tarvittavat tukimuodot. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja havainnoi, kartoittaa ja arvioi lapsen tuen tarpeita yksilöllisemmin. Tuki toteutetaan muun opetuksen yhteydessä ja se mahdollistaa opetuksen myös pienemmille lapsiryhmille. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja antaa tarvittaessa konsultaatiota esiopetuksen henkilöstölle. Päiväkodin johtaja vie tarvittaessa lukuvuosisuunnitelmaan muutokset hyväksyttäväksi sivistystoimenjohtajalle.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat tarpeen mukaan oppilashuollon moniammatilliset osaajat, esim. tarvittaessa eri asiantuntijaterapeutit. On hyvä huomioida, että lapsikohtainen tuki tarkoittaa käytännössä viittä lapsikohtaista tukitoimea. Lasta ei siirretä lapsikohtaiseen tukeen, vaan hänen tuekseen kohdennetaan myös lapsikohtainen tukitoimi/tukitoimet, jos oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä vastaamaan hänen tarpeeseensa. Tuki suunnitellaan yhteistyössä huoltajien kanssa, mutta huoltajat eivät voi kieltäytyä oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuesta, eikä heidän suostumustaan tarvita lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arviointiin ja tuen toteuttamisen suunnitteluun. Tukea koskevaa päätöstä tehtäessä huoltajille tulee tarjota mahdollisuus tulla kuulluksi hallintolain mukaisesti ennen päätöksen tekoa, ja huoltajan ilmaisema näkemys esitetystä päätöksestä tulee saattaa tiedoksi päätöksentekijälle.

Miten ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat osa esiopetuksen kaikkea toimintaa. Esiopetusryhmien opettajan antamat yleinen tukiopetus sekä opetuskielen tukiopetus määritellään tarkemmin toimintavuoden aikana lapsiryhmän tuen tarpeiden perusteella.

Ryhmäkohtaisena tukimuotona annettava erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä toteutuu samanaikais- ja yhteisopetuksena, jonka sisällöt ja intensiteetti määritellään tarkemmin lapsiryhmän tuen tarpeiden perusteella.

Havainnot, arvioinnit ja kartoitukset toimivat ryhmäkohtaisen tuen suunnittelun ja toteuttamisen pohjana: viikoittaisissa ryhmäpalavereissa keskustellaan havainnoista ja

tukimuodoista sekä arvioidaan tukimuotojen toimivuutta. Toimintaa suunnitellaan ja tukimuotoja kehitetään sekä toteutetaan tämän jatkuvan arvioinnin pohjalta.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu ryhmäpalaveriin säännöllisesti tuen arvioinnin, suunnittelun ja toteutuksen osalta.

Päiväkodin johtaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja ovat mukana ryhmäpalaverissa lukuvuoden aikana vähintään kerran alkukartoitustyöskentelyn tiimoilta, mutta tarvittaessa useamminkin.

Tiedossa olevat tarpeet

Ennakkotieto ryhmäkohtaisten tukimuotojen tarpeesta on saatu nivelpalaverissa keväällä 2026. Tukitoimien sopivuutta ja riittävyttä arvioidaan syksyllä käyttäen apuna esiopetuksessa tehtyjä havaintoja, arviointeja ja kartoituksia. Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä, tehdään lapsikohtaisten tukitoimien arviointi. Ennakkotietojen pohjalta tarvetta on ryhmäkohtaisena tukimuotona annettavalle oman opettajan antamalle opetuskielen tukiopetukselle sekä veon antamalle opetukselle muun opetuksen yhteydessä. Vintiöissä lisäksi lapsikohtaisia tuen tarpeita.

Varhaiskasvatuksen opettaja arvioi tuen tarvetta jatkuvasti ja konsultoi tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet

Mikäli tarvetta oman opettajan antamalle tukiopetukselle ilmenee esiopetusvuoden edetessä, sitä annetaan tilanteiden ja tarpeiden mukaisesti. Mikäli vesseleissä ilmenee tarvetta ryhmäkohtaisena tukimuotona annettavalle veon opetukselle muun opetuksen yhteydessä, sitä annetaan tilanteiden ja tarpeiden mukaisesti.

Muutoksien tai tuen tarpeiden ilmestyessä toimitaan Savonlinnan esiopetussuunnitelmassa esitettyjen toimintamallien mukaisesti. Tuen muutoksista tehdään ilmoitus sivistystoimeen kasvatus- ja opetuspäällikölle.

Otsikko määrittelemättä

Varautuminen vaaratilanteisiin

Kouluilla ja päiväkodeilla noudatetaan Savonlinnan kaupungin ohjeistusta sekä Sivistystoimessa erikseen laadittua ohjeistusta kouluille ja päiväkodeille.

Tarkemmat ohjeet ovat osana päiväkodin / koulun turvallisuussuunnitelmaa.

Pääperiaatteet vaaratilanteiden varalle ovat

Tilanteen johtamisen periaatteet

Normaaliolojen häiriötilanteissa viranomaiset johtavat operatiivista toimintaa. Päiväkodit ja kouluilla toimitaan viranomaisohjeiden mukaisesti.

Esihenkilön tehtävänä on:

- *tutustua annettuun vaaratiedotteeseen ja muuhun ohjeistukseen ja seurata tilannetta*
- *varmistaa yksikkönsä turvallinen toiminta ja riittävä henkilöstö*
- *sovittaa toiminta muuttuvaan tilanteeseen*
- *pitää yhteyttä omaan esimieheen ja ohjeistaa omaa henkilöstöä*
- *varmistaa että läsnä- ja poissaolijat kirjataan asianmukaisesti (luvallinen poissaolo)*

Tiedottamisesta vastaavat viranomaiset. Wilma-viestit tilanteesta lähtevät keskitetysti Wilman pääkäyttäjän toimesta.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Yksikkökohtaiset liikunnan vuosikellot ja suunnitelmat, joita päivitetään ja arvioidaan vuosittain. Yksikkökohtaisesti suunnitellaan systemaattisesti vuodenkierron mukaan liikuntakasvatusta, jotta voidaan tarjota monipuolisesti eri vuodenaikojen mukana tuomat liikuntamuodot. Lasten motorisia taitoja havainnoidaan suunnitelmallisesti jokaisessa yksikössä valitulla menetelmällä, joka näkyy liikunnan vuosikellossa.

Liikkuva varhaiskasvatus pyrkii varmistamaan, että varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositusten mukainen 3 tuntia liikuntaa päivässä toteutuu, yhdessä vanhempien kanssa päiväkotipäivän, sekä vapaa-ajan sisällä. Kasvattajien velvollisuus on huolehtia ja varmistaa että lapsilla on mahdollisuus fyysisesti rasittavaan liikuntaan. Fyysisesti rasittavaan liikuntaan rohkaistaan kaikkia lapsia. Toiminnalla tuodaan lapsille kokemuksia monipuolisesta liikkumisesta arjessa, varhaiskasvatuksessa ja kotona vanhempien kanssa. Esimerkiksi musiikkiliikunta, osa kokopäiväpedagogiaa, siirtymät yms. Liikunnallisen elämäntavan ylläpitäminen. Toiminnallisia opetusmenetelmiä, istumisen välttäminen, monipuolinen sisä- ja ulkoliikunta. Toiminnalliset opetusmenetelmät ovat oppimisen tapoja, joissa korostuvat tekeminen, liike ja aktiivinen osallistuminen, jolloin lapset oppivat kokemusten, kokeilun ja toiminnan kautta. Oppimisympäristönä liikunnassa käytämme paljon luontoa ja pihaympäristöä.

Päiväkodin nimi

Kerimäen päiväkot, Vilppula

Esioppilaiden määrä

Vilppulassa on esioppilaita 16.

Esiopetuksen henkilöstö

Esiopetusryhmässä työskentelee 3 kasvattajaa: varhaiskasvatuksen opettaja Maarit Rönneberg, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Iina Mylly ja varhaiskasvatuksen sosionomi Emilia Hyttinen sekä varhaiskasvatuksen avustaja Mia Dahlström. Esiopetusryhmässä työskentelee säännöllisesti varhaiskasvatuksen erityisopettaja Tarja Matikainen. Päiväkodinjohtajana on Hannele Taavitsainen ja apulaisjohtajana Riikka Laukkanen.

Kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Toiminta perustuu esiopetussuunnitelman mukaisiin oppimisen alueisiin sekä laaja-alaiseen osaamiseen. Painotamme arjen perustaitoja ja liikuntaa sekä vuorovaikutus- ja tunnetaitojen harjoittelua.

Esiopetuksessa tuetaan lapsen elinikäisen oppimisen taitoja. Lapsi nähdään aktiivisena osallistujana, jolle leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen ja taiteileminen ovat luontaisesti oppimisen muotoja. Esiopetuksessa hyödynnämme toiminnallisuuden mahdollisuuksia monipuolisesti.

Esiopetuksessa kiinnitämme huomiota aikuisen ja lapsen väliseen aitoon ja välittävään, hyväksyvään ja lämpimään vuorovaikutukseen. Vertaisryhmällä on suuri merkitys oppimiseen. Esiopetuksessa vahvistamme itsetunnon kehittymistä, myönteistä minäkuvaa ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa sekä ohjaamme arjen toiminnoista selviytymiseen ja itsenäiseen ajatteluun.

Noudatamme valtakunnallisia liikuntasuosituksia ja kiinnitämme erityistä huomiota lasten ja perheiden liikkumiseen. Päiväkodissamme toimii liikuntavastaavat, jotka tuovat liikkumiseen uusia ideoita ja toteuttamistapoja huomioiden mm. Vilppulan ahtaat sisätilat. Kiinnitämme huomiota lasten liikunnan määrän lisäämiseen päivittäisessä toiminnassa. Tarjoamme monipuolista liikuntaa ja kannustamme kokeilemaan ja harjoittelemaan mm. hiihtämistä ja luistelua. Liikkumisessa huomioidaan lasten erilaiset tarpeet mahdollisimman hyvin. Esiopetuksen tehtävätuokioilla huomioidaan toiminnallisuus.

Toteutamme Savonlinnan kaupungin digisuunnitelmaa.

Kielirikasteisessa varhaiskasvatuksessa tutustumme englannin kieleen päivittäisessä toiminnassa, arjen tilanteissa, siirtymissä ja ohjatuissa hetkissä mm. laulut, säähavainnot, värit. Yhtenä päivänä viikosta on englanninkielinen tuokio.

Luonto on tärkeä oppimisympäristö esiopetuksessa. Retkeilemme, liikumme, tutkimme ja leikimme Vilppulan läheisessä metsässä ja lähiympäristössä viikottain.

Käytännön toiminnassa korostetaan monipuolisia työskentelytapoja ja pienryhmätoimintaa. Leikkiessään ja toimiessaan erilaisissa oppimisympäristöissä lapsilla on mahdollisuus innostua ja kokeilla erilaisia asioita ja oppia uutta. Painotamme vuorovaikutuksen ja hyvien tapojen merkitystä osana sosiaalisia taitoja ja myönteisen minäkuvan vahvistamista. Tätä tukee esiopetuksen materiaaliin liittyvä kuvataulu, johon esioppilaat saavat kiinnittää timantin onnistumisista, yrittämisestä, positiivisesta toiminnasta. Roihuset materiaalia käytetään suomen kielen vahvistamisen tukena.

Esiopetusmateriaalina on Ystävien eskari -kokonaisuus, johon kuuluu kirja ja digitaalinen ympäristö.

Toimintakulttuurin kehittäminen

Toimintakulttuuri perustuu lasten osallisuudelle ja heidän arvostamiselleen. Toimintakulttuurissamme on tärkeää, että jokainen lapsi kokee tulevaisuutta kuulluksi ja kohdatuksi omana itsenään. Ilo oppimisesta ja ryhmään kuulumisesta on ensisijainen periaate esiopetusryhmässä.

Hyvän toimintakulttuurin ylläpitäminen ja kehittäminen vaatii kasvatushenkilöstön yhteistä keskustelua ja toiminnan jatkuvaa arviointia.

Koulutukset, päiväkodin suunnittelupäivät, toimintaa ohjaavat vuosikellot ja erilaiset työn arvioinnin välineet, mm. Valssi, ovat tärkeässä roolissa toimintakulttuurin kehittämisessä.

Esioppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen

Esiopetusta toteutetaan Savonlinnan kaupungin esiopetussuunnitelman mukaisesti. Esiopetus pohjautuu oppimiskokonaisuuksiin, joissa huomioidaan lasten sekä huoltajien ideat, toiveet ja mielenkiinnon kohteet.

Päiväkodissämme kokoontuu yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kaksi kertaa toimintavuoden aikana. Oppilashuoltoryhmässä keskustellaan ryhmässä esille nousevista ilmiöistä ja kaikenlaisista esioppilaiden hyvinvointiin liittyvistä asioista, ei yksittäisten lasten asioista.

Yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä on moniammatillinen ja kootaan tarpeen mukaan. Yksilökohtainen oppilashuolto järjestetään lapsen kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisten tukitoimien toteuttamiseksi.

Oppimisympäristöt ja työtavat

Esiopetuksen pedagogikassa keskeistä on kiinnittää huomiota kasvattajan ja lapsen väliseen vuorovaikutukseen sekä vertaisryhmässä oppimiseen. Oppimisympäristössä ja työtavoissa huomioidaan lapsen yksilölliset tarpeet ja huomioidaan, että ne tukevat lapsen mahdollisuutta olla aktiivinen, kehittää luovuutta ja havainnoida. Toimintaa ja ympäristöä muokataan vastaamaan lasten tarpeita ja toiveita. Esiopetusta toteutetaan inklusion periaatteiden mukaisesti. Tavoitteenamme on tarjota lapsille monipuolista ja laaja-alaista oppimista turvallisessa, kiireettömässä ja vaihtelevassa oppimisympäristössä, jossa lapset pääsevät osallistumaan toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Toimimme koulun kanssa samassa rakennuksessa ja teemme suunnitelmallista yhteistyötä alkuopetuksen kanssa. Syömme koulun ruokalassa, ulkoilemme koulun pihalla ja käytämme koulun liikuntasalia. Retkeilemme lähiympäristössä ja hyödynnämme lähimetsää liikunnallisiin ja opetuksellisiin tarkoituksiin ja leikkiin viikoittain.

Esiopetusvuoden aikana käytämme kirjastoauton sekä kirjaston palveluita, käymme vierailulla vanhusten palvelutalolla sekä kotiseutumuseossa. Lisäksi on yhteisiä tapahtumia Vekkulan päiväkodin kanssa. Käymme kulttuuritapahtumissa mm. musiikkiopiston järjestämä tuokiossa ja tanssiteatteriesityksessä. Teemme myös yhteistyötä paikallisten liikunta- ja urheiluseurojen kanssa.

Opiskeluhoolto

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetusyhteisössä. Opiskeluhoiltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoiltona. Tämän lisäksi lapsilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoiltoon. Monialainen yhteistyö on

opiskeluhuollossa keskeistä. Opiskeluhuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen. Lapsella on oikeus saada maksutta opiskeluhuolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Esiopetuksen opiskeluhuolto koskee myös pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia.

Lasten kehitysympäristön ja esiopetuksen toimintaympäristön muutosten myötä opiskeluhuollosta on tullut yhä tärkeämpi osa esiopetuksen perustoimintaa. Opiskeluhuolto liittyy kiinteästi esiopetuksen tehtävään edistää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Opiskeluhuoltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Opiskeluhuoltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhuolto on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista työtä. Yhteisöllinen opiskeluhuolto on ennalta ehkäisevää ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhuoltoa esiopetuksessa. Se on kaikkien esiopetuksessa työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi lapsilla on oikeus opiskeluhuoltopalveluihin, joita ovat ikäryhmälle tarkoitetut neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhuoltopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat.

Esiopetuksen opiskeluhuollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa.

[savonlinnan-kaupungin-koulutuksen-jarjestajan-opiskeluhuoltosuunnitelma-1.8.2025-alkaen.pdf](#)

- Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhuoltopalveluista sekä keskeiset työtehtävät

Oppilashuoltoryhmä järjestää yhteisöllistä sekä yksilöllistä oppilashuoltoa tarpeen mukaan. Tarvittaessa konsultoidaan muita asiantuntijoita, esim. psykologi- ja terveydenhuoltopalvelut ja sosiaalihuolto.

Esikoulussamme kokoontuu yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä (OHR) kaksi kertaa toimintavuoden aikana, tarvittaessa kokoonnutaan useammin. Oppilashuoltoryhmässä keskustellaan ryhmässä esille nousevista ilmiöistä ja kaikenlaisista esioppilaiden hyvinvointiin liittyvistä asioista, ei yksittäisten lasten asioista.

Yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä on moniammatillinen ja kootaan tarpeen mukaan. Yksilökohtainen oppilashuolto järjestetään lapsen kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisten tukitoimien toteuttamiseksi.

Varhaiskasvatuksen opettaja vastaa lasten arkisesta oppilashuollon toteutumisesta ja konsultoi tarvittaessa päiväkodin johtajaa ja varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Varhaiskasvatuksen sosionomit ja lastenhoitajat tukevat oman tehtäväkuvansa kautta oppilaiden oppilashuollon toteutumista.

- Päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä edistää yhteisön hyvinvointia, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Se toteuttaa, seuraa ja kehittää yhteisöllistä oppilashuoltoa. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän työ on ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista sekä tarvittavan tuen järjestämistä.

Yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään kuuluvat huoltajien edustaja, päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen opettaja ja -sosionomi, koulukuraattori ja/tai koulupsykologi. Tarvittaessa kutsutaan mukaan muita asiantuntijoita. Päiväkodin johtaja toimii ryhmän koollekutsujana ja puheenjohtajana ja vastaa yksikön yhteisöllisestä oppilashuollosta. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee lasten oppimista ja hyvinvointia. Varhaiskasvatuksen opettaja ja -sosionomi jakavat tietoa lasten arjesta, ryhmän toiminnasta ja ryhmässä esiin nousevista ilmiöistä. Terveystuella vastaa lasten terveyden seuraamisesta yhdessä huoltajien kanssa, sekä osallistuu esiopetusympäristön seurantaan ja päiväkodin moniammatilliseen yhteistyöhön. Tarvittaessa ulkopuoliset asiantuntijat tukevat lapsen oppimista ja hyvinvointia. Ryhmän huoltajajäsenet tuovat tietoa lasten / huoltajien havaitsemista ilmiöistä ja välittävät terveisiä muille lapsille / huoltajille. Toimintatapoja suunnitellaan yhteistyössä huoltajien, henkilökunnan sekä muiden lasten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Viilppulan pelastussuunnitelmassa on toimintamallit tapaturmien ehkäisemiseksi, ensiavun järjestämiseksi ja hoitoon ohjaamiseksi ja toiminnasta äkillisissä kriiseissä tai uhka- ja väkivaltatilanteissa. Päiväkodissa on myös toimintamalli lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Varhaiskasvatuksen, sekä esi- ja perusopetuksen nivelvaiheiden toimintamalli helpottaa oppilaiden siirtymistä kasvatuksesta ja opetuksesta vastaavien tahojen välillä. Yhteistyötä tehdään sekä lapsen siirtyessä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen että esiopetuksesta perusopetukseen. Yhteistyö käsittää mm. tiedonsiirtopalaverit eri tahojen kesken ja lapsen ja perheen tutustumiskäynnit siirtyvään kohteeseen. Päiväkoti ja koulu ovat fyysisesti samassa rakennuksessa, joten konsultoivaa, oppilaiden hyvinvointia tukevaa yhteistyötä voidaan jatkaa luontevasti syksyllä tarpeen vaatiessa.

- Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla on tarkoitus turvata lapsen kehitys ja hyvinvointi sekä tukea lapsen oppimista ja varmistaa, että hän saa tarvitsemansa tukitoimet. Yksilökohtaista opiskeluhoitoa järjestettäessä huoltajat ovat aina tietoisia asiasta ja heitä on kuultu lasta koskevista asioista. Kun huoli lapsesta herää, käydään huoltajien ja varhaiskasvatuksen opettajan välillä keskustelu huolta herättävistä asioista. Tämän jälkeen tehdään huoltajien suostumuksella mahdollinen konsultaatio, tutkimukset ja selvitykset. Huoltajien suostumuksella pidetään yksilöllinen opiskeluhoitoryhmä, johon osallistuvat sovitut henkilöt. Tehdään oppilashuoltokertomus ja otetaan käyttöön tarvittavat tukitoimet.

Esiopetuksessa noudatetaan oppimisen ja esiopetuksen osallistumisen tukea lainsäädännön ja paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Oppilaan erityisruokavaliosta huoltaja tekee keittiöön ilmoituksen ja toimittaa terveydenhoitajan tai lääkärin allekirjoittaman todistuksen. Keittiöhenkilökunta vastaa erityisruokavalioiden toteuttamisesta ja esiopetushenkilöstö ruoan jakelusta.

Tarvittaessa oppilaalle laaditaan henkilökohtainen lääkehoitosuunnitelma ja toimitaan sen mukaisesti. Huoltajat toimittavat terveydenhoitohenkilöstön kanssa laaditun lääkkeenantoluvan ja vastaavat siitä, että joko huoltajat tai terveydenhoitohenkilöstö ovat perehdyttäneet henkilökunnan sairauden hoitoon / lääkkeenantoon. Lääkkeitä saavat antaa lääkehoitokoulutetut henkilöt tai muu henkilökunta riittävän perehdytyksen saatuaan.

Oppilashuolto tarjoaa tukea myös perheen elämäntilanteista johtuvissa vaikeuksissa. Lapsen edun vaatiessa perhe ohjataan tarvitsemansa avun piiriin (esim. perhepalvelukeskus, päihdetyö, kriisikeskus, lastensuojelu). Jos herää epäily lapseen kohdistuneesta väkivallasta, laiminlyönnistä tai muusta vakavasta uhkasta lapsen kasvulle ja kehitykselle, on jokainen henkilökuntaan kuuluva velvollinen tekemään lastensuojeluilmoituksen viipymättä. Ilmoituksen tekemisestä tiedotetaan aina päiväkodin johtajaa.

- Yhteistyön järjestäminen oppilaiden, heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Esikoulussa järjestetään vanhempainilta kaksi kertaa toimintavuoden aikana: syksyllä ja alkuvuodesta. Huoltajilta, perheiltä ja esioppilailta kerätään palautetta erilaisilla kyselyillä.

Esiopetuksessa tehdään säännöllistä yhteistyötä alkuopetuksen kanssa yhteisesti koulun kanssa syksyllä suunnitellun vuosikellon mukaisesti. mm. yhteiset tapahtumat kuten luku-, laulu- ja pelihetket, laskiais- ja leikkipuistoretket, tilojen- ja pihan yhteiskäyttö. Keväällä on esikoululaisten tutustumiskäynnit koululle ja siirtopalaverit esiopetuksesta alkuopetukseen, joissa opettajat tutustuvat tuleviin koululaisiin. Näin lapsille mahdollistuu tutustuminen tuleviin koulukavereihin ja opettajiin jo esiopetusvuoden aikana.

Neuvola- ja muihin terveys- ja sosiaalipalveluihin ollaan yhteydessä tarvittaessa aina huoltajia yhteydenotoista informoiden.

- Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

HUOM. LINKIT AVAUTUVAT UUTEEN VÄLILEHTEEN CTRL+KLIKKAUS

[Koulun ulkopuoliset yhteistyötahot](#)

[Seudullinen esiopetussuunnitelma](#)

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen [linkki tai liite](#)
suunnitelman pohjana mm.

[Savonlinnan kaupungin tasa-arvo-ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2026](#)

[Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus](#)

[Lapsen oikeuksien sopimus](#)

[Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa](#)

Kaupungin KaMu (KaikkiMukaan)- toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseen

[KaMu](#)

Kriisitoimintamalli
sekä Kaupungin kriisitoimintamalli ja -suunnitelma (linkit)

[Savonlinnan koulujen kriisitoimintamalli](#)

[Savonlinnan koulujen kriisisuunnitelma](#)

Erityisruokavaliolomake

[Etela-Savon-lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2024-2025-2.pdf \(savonlinna.fi\)](#)

Arviointi

Lapsen kasvun ja oppimisen arviointi yhdessä huoltajan ja lapsen kanssa perustuu siihen, kuinka esiopetuksen yleiset tavoitteet ja lapsen henkilökohtaiset esiopetukselle asetetut tavoitteet toteutuvat. Lapsen esiopetuksen toteutumista arvioidaan yhdessä huoltajien kanssa jatkuvasti esiopetusvuonna. Huoltajien kanssa käydään keskusteluja päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa, vanhempainilloissa ja Wilman kautta.

Lapsi arvioi omaa toimintaansa ja oppimistaan esiopetusvuoden aikana mm. Olavinlinna arvioinnin avulla. Itsearviointi on jatkuvaa vuoden aikana. Ystävien eskari-materiaali sisältää myös itsearviointia.

Esiopetussuunnitelman mukaisen toiminnan (esiopetuksen toteuttaminen, tiimityöskentely) arviointi on jatkuvaa ja viikoittaista tiimipalaverissa tapahtuvaa arviointia. Esihenkilö on mukana ryhmäpalaverissa mukana tarvittaessa. Työyhteisön palaverissa arvioidaan säännöllisesti oppimisympäristöä ja yhteisesti sovittuja toimintaperiaatteita ja -tapoja.

Oppimisen tuki

Rakenteet

Esiopetusryhmässä kaikki ovat esioppilaita. Ryhmässä on avustajaresurssi käytössä.

Oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt

Esiopetuksen työskentelytapoihin kuuluu mm: toiminnallisuus, toiminnan jaksottaminen ja tauottaminen, positiivinen palaute onnistumisista ja yrittämisestä. Kasvattaja mallintaa, ohjaa ja tukee toiminnan aloittamisessa. Toimintaa ennakoidaan, ohjeita pilkotaan tarpeen mukaan ja tarjolla on kuvatuki toiminnanohjaukseen. Erilaiset oppimis- ja työskentelytavat huomioidaan toiminnassa ja opetusta annetaan monikanavaisesti. Keskittymisen tukemiseksi esioppilaan on mahdollisuus työskennellä pienryhmätilassa.

Esikoulumateriaalina on Ystävien eskari- kokonaisuus, johon kuuluu myös digitaaliset Bingel-tehtävät ja Arttu-sovellus. Lisäksi hyödynnetään muita oppimismateriaaleja mm. Roihuset sekä erilaisia havainto- ja työskentelymateriaaleja. Esiopetusryhmässä on käytössä lorukirjoja sekä englannin kielirikasteinen esiopetus materiaaleineen.

Istumapaikat on mietitty tukemaan lasten oppimista ja osallistumista esiopetukseen. Aistikuormitus on huomioitu mahdollisuudella himmentää valaistus, käyttää kuulosuojaimia. Tilat ovat hyvin äänieristettyjä. Lapsella on mahdollisuus vetäytyä rauhoittumaan tilojen mahdollisuudet huomioiden sekä mahdollisuus poistua ryhmästä aikuisen kanssa. Lapsilla on mahdollisuus liikkua esiopetushetkillä. Ympäristön selkeys tukee oppimista ja osallistumista.

Esiopetuksessa oppimisen tukivälineinä käytetään kynätukia, muotoiltuja kyniä, keskittymistä tukevat istuinalustat, painotyyny, hypistelytavarat, Kuvatukena: kuvataulut esim. ruokailu, kasvattajilla mukana aina kuvat siirtymiin, toiminnan aloittamiseen. Kuvat toiminnan pilkkomiseen, leikin valintakuvat, päivän strukturoitu kuvin eri puolilla esikoulussa. Ajanhallinnassa ja siirtymissä käytetään timeria sekä englanninkieli huomioiden siivouslaulu.

Eriyttämiseen liittyviä opetusjärjestelyinä ryhmässä on käytössä joustavat ryhmittelyt. Tehtäviä eriytetään määrällisesti ja laadullisesti lasten tarpeiden mukaisesti.

Toimintatavat

Ryhmässä on pedagogisesti suunniteltu päiväohjelma ja päivittäisillä rutiineilla varmistetaan ennakointi ja arjen sujuvuus. Ryhmässä on käytössä positiiviseen palautteeseen keskittyvä toimintamalli, joka vahvistaa sensitiivisiä vuorovaikutus- ja kommunikointitapoja. Se velvoittaa aikuisia toimimaan näitä taitoja vahvistaen. Ryhmässä ilmeneviin tuen tarpeisiin vastataan inklusiivisesti osana vertaisryhmää. Joustavat pienryhmäjärjestelyt ovat osa päivittäistä esiopetustoimintaa, niitä muokataan tarpeen ja tilanteen mukaan.

Työn- ja vastuunjako

Varhaiskasvatuksen opettajalla on vastuu tuen tarpeiden arvioinnista ja tarvittavan tuen suunnittelusta ja toteutuksesta. Koko esiopetusryhmän henkilöstö sitoutuu yhteisiin toimintatapoihin kaikessa esiopetustoiminnassa sekä esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen osalta ryhmän opettaja vastaa yleisestä tukiopetuksesta ja opetuskielen tukiopetuksesta.

Varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja arvioivat yhdessä lapsen valmiuksia ja koululaiseksi kasvamista sekä suunnittelevat tarvittavat tukimuodot. Tarpeen mukaan varhaiskasvatuksen erityisopettaja havainnoi, kartoittaa ja arvioi lapsen tuen tarpeita yksilöllisemmin. Tuki toteutetaan muun opetuksen yhteydessä ja se mahdollistaa opetuksen myös pienryhmissä.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja antaa konsultaatiota ryhmän opettajalle ja henkilöstölle tarpeen mukaan.

Päiväkodinjohtaja vie tarvittaessa lukuvuosisuunnitelmaan muutokset hyväksyttäväksi sivistystoimenjohtajalle.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Yhteistyötä opiskeluhoitoryhmän kanssa tehdään tilanteen mukaan. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelussa konsultoidaan tarvittaessa koulupsykologia ja/tai koulukuraattoria. Koulupsykologi on ollut aktiivisesti mukana lasten tuen suunnittelussa sekä huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä muiden esiopetuksen ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa.

Miten ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan

Varhaiskasvatuksen opettajan antamassa tukiopetussa ja opetuskielen tukiopetuksessa hyödynnetään esiopetusmateriaalia sekä muita kielen kehitystä tukevia opetusmateriaaleja.

Ryhmäkohtaisena tukimuotona toteutuu varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä veon samanaikais- ja yhteisopetuksena, jonka sisällöt ja intensiteetti määritellään tarkemmin lapsiryhmän tuen tarpeiden perusteella.

Havainnot, arvioinnit ja kartoitukset ovat tukimuotojen suunnittelun ja toteuttamisen pohjana. Kasvattajat keskustelevat säännöllisesti havainnoista ja arvioivat jatkuvasti tukimuotojen toimivuutta. Toimintaa suunnitellaan ja tukimuotoja kehitetään näiden pohjalta.

Päiväkodinjohtaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja ovat mukana tiimipalavereissa lukuvuoden aikana tarpeen mukaan.

Tiedossa olevat tarpeet

Ennakkotieto ryhmäkohtaisten tukimuotojen tarpeesta on saatu nivelpalavereissa keväällä 2026. Tukitoimien sopivuutta ja riittävyyttä arvioidaan syksyllä käyttäen apuna esiopetuksessa tehtyjä havaintoja, arviointeja ja kartoituksia. Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä, tehdään lapsikohtaisten tukitoimien arviointi.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen lisäksi ryhmässä annetaan myös lapsikohtaista tukea.

Esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet

Muutosten ja uusien tuen tarpeiden ilmentyessä lukuvuosisuunnitelmaa päivitetään.

Varautuminen vaaratilanteisiin

Päiväkodissa noudatetaan Savonlinnan kaupungin ohjeistusta sekä sivistystoimessa erikseen laadittua ohjeistusta kouluille ja päiväkodeille. Tarkemmat ohjeet ovat osana päiväkodin turvallisuussuunnitelmaa.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Esiopetuksessa rakennetaan pohjaa liikunnalliselle elämäntavalle, joka tukee hyvinvointia ja oppimista nyt ja tulevaisuudessa, sekä vahvistaa toimijuutta, osallisuutta ja myönteistä minäkuvaa. Fyysisen ja motorisen kehityksen lisäksi liikkumisella vahvistetaan toiminnanohjauksen ja itsesäätelyn taitoja, ja se on edellytys aivojen ja hermoston normaalille kehitykselle.

Esiopetuksen liikuntaa ohjaa systemaattinen suunnittelu ja vuosikello. Jokaiseen viikkoon sisältyy ohjattua liikuntaa sisällä ja ulkona. Lähiympäristössä ja metsässä liikutaan viikoittain ja sekä siirtymiä sisällä että ulkona hyödynnetään toiminnallisesti. Lisäksi osallistutaan erilaisiin kampanjoihin kuten arkiseikkailu ja Jekku Jänön seikkailuviikko. Lasten motoristen taitojen kehittymistä arvioidaan suunnitelmallisesti keväällä ja syksyllä skillireili-työkalun avulla. Toimintaa arvioidaan vuosittain Liikkuvan varhaiskasvatuksen Nykytilan arvioinnissa. Erityistä huomiota kiinnitetään tänä vuonna aikuisten omaan esimerkkiin ja hengästyttävän liikunnan lisäämiseen. Liikkumista suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään aktiivisesti vuoden aikana yhteistyössä koko päiväkodin kanssa.

Vuoden aikana järjestetään toiminnallisia tapahtumia perheille. Niissä osaltaan lisätään tietoisuutta lasten hyvinvoinnista ja keskustellaan myös kotien ja huoltajien kanssa liikunnan toteutumisesta kotona ja arjessa.

Esiopetuksessa tehdään yhteistyötä liikunta- ja urheiluseurojen, Eslin, liikkuvan varhaiskasvatuksen ja liikuntakarusellihankkeen kanssa. Rohkaistaan lapsia ja myös perheitä hyödyntämään mahdollisuuksia erilaisiin tapahtumiin ja toimintoihin.

Vilppulaan on nimetty oma liikuntavastaava, ja kasvattajat osallistuvat liikuntakoulutuksiin aktiivisesti.

Päiväkodin nimi

NOJANMAAN PÄIVÄKOTI

Esioppilaiden määrä

Toimintakautena 2026–2027 Nojanmaan päiväkodissa esiopetusta järjestetään yhdessä ryhmässä. Viuhti- ryhmä toimii Nojanmaan koulun tiloissa. Viuhdeissa on 18 esioppilasta.

Esiopetuksen henkilöstö

Viuhti - ryhmässä on 1 täydellä työajalla työskentelevä opettaja + 1 opettaja 50 %:n työajalla, sosionomi, 50 %:n lastenhoitaja ja 2 avustajaa.

Lisäksi käytettävissä on varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut.

Henkilöstön määrässä on huomioitu esioppilaiden tuen tarpeet.

Kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Esiopetusta ja täydentävää varhaiskasvatusta toteutetaan Savonlinnan kaupungin esiopetus - ja varhaiskasvatussuunnitelmien mukaisesti. Esioppilaille, jolla on esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatusta, laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma. Esioppilaille, jolla on lapsikohtaisten tukitoimien tarve, tehdään suunnitelma Wilmaan. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on mukana tuen tarpeellisten lasten suunnitelmien laadinnassa.

Esiopetusta ja varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkodissamme moniammatillisella yhteistyöllä. Kasvattajien toiminta perustuu yhteistoiminnallisuuden periaatteisiin. Meitä kaikkia yhdistää kasvattajuus, mikä edellyttää yhteistä vastuuta, monipuolista ja runsasta pohtimista, sopimista, havainnointia ja keskustelua. Esiopetuksen sekä varhaiskasvatuksen pedagogiikasta vastaavat ryhmän varhaiskasvatuksen opettajat.

Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen pedagogiikassa keskeistä on kiinnittää huomiota kasvattajan ja lapsen väliseen vuorovaikutukseen, vertaisoppimiseen sekä yksilöllisyyteen. Tämän tiedon pohjalta kasvattaja syventää ymmärtämystään ja omaa ajatteluaan esikoulu- ja varhaiskasvatusikäisen lapsen kehityksestä ja oppimisesta. Kasvattaja suunnittelee toimintaa yhdessä tiimin ja lasten kanssa. Lapset oppivat liikkuen, tutkien, leikkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten ja taiteellisten kokemusten kautta.

Esiopetus ja varhaiskasvatus pohjautuu opetuksen eheyttämiseen, teemoihin pohjautuvaan työskentelyyn sekä projekteihin. Lapsilta tulevat ideat, ajatukset ja toimintatavat otetaan huomioon toimintaa suunniteltaessa. Ryhmissä on myös tukea tarvitsevia lapsia. Heidän haasteensa/tuen tarpeet otetaan huomioon eri keinoin. Keinoja ovat mm. kuvatuksi, rutiinit, ennakointi, hyvän olon sopimukset, erilaiset välineet, kalenterit ja pedagogiset keinot. Toiminnan sisältöjä suunniteltaessa huomioimme myös vanhempien toiveet ja ajatukset. Lisäksi otamme huomioon asiantuntijoiden (terapeutit) antamat ohjeet/vinkit. Pyrimme luovaan ilmaisuun ja hyödynnämme ympäröivän luonnon monimuotoisuuden ja mahdollisuudet.

Painopistealueena on lasten tunne-elämän/tunnetaitojen, sosiaalisten vuorovaikutustaitojen, minäkuvan vahvistaminen ja kehittäminen. Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas omanlaisenaan. Korostamme hyvien tapojen merkitystä osana sosiaalisia taitoja. Panostamme ystävyyssuhteiden luomiseen ja säilymiseen. Ryhmässä puututaan kiusaamiseen ja pyritään ennalta ehkäisemään sitä kaikin keinoin. Ryhmässä on käytössä Provaka-menetelmä (positiivinen varhaiskasvatus ryhmässä) " vahvuuksien kautta voittoon". Muistukset ja projuhlat ovat päivittäistä arkea. Jatkamme edelleen pienryhmätyöskentelyä eri sisältöalueissa. Tälle hetkellä ryhmässä on pelkästään äidinkielenä suomi. Jos tilanne muuttuu, toiminnassa huomioidaan lapset, joiden äidinkieli on muu kuin suomi. Yleensäkin esiopetuksessa kiinnitetään huomiota monipuoliseen suomen kielen käyttöön. Toiminnassa korostamme siis oppimisen iloa, leikkiä ja tunnetaitoja. Turvalliset ja pysyvät ihmissuhteet ja vahva yhteisöllisyys tukevat oppimista. Näin opitaan arvostamaan ja kunnioittamaan toisiamme ja ympäristöämme.

Huomioimme ympäristön hyvinvoinnin ja ohjaamme lapsia toimimaan käytännössä kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Kierrätys on osa arkeamme; kasvaminen vastuullisuuteen.

Otamme lisäksi huomioon toiminnallisen ja tutkivan oppimisen. Lapset pääsevät kokeilemaan, päättämään ja havainnoimaan olevassa olevaa maailmaa. Lapsia rohkaistaan ja kannustetaan päätelmiin tekoon. Tutustutaan geometrian ja ajan käsitteisiin. Lapsia motivoidaan ja kannustetaan esittämään kysymyksiä sekä etsimään vastauksia yhdessä kasvattajien kanssa. Tutkivaa oppimista auttavat ja tukevat kaikkien aistien käyttö, askartelu, rakentelu ja liikuntaleikit. Esioppilaat vertailevat, luokittelevat ja järjestelevät mittausten pohjalta saatuja tietoja. Tutkivaa oppimista tapahtuu arjen eri tilanteissa. Tietotekniikkaa (älytaulu ja ipadit) hyödynnetään kiinnostavia asioita tutkiessa.

Digitaitoja harjoitellaan/opetellaan eri toiminta- ja oppimistilanteissa. Ryhmässä lasten kanssa tehdään digituotoksia mm. iMovie- ja Thinklink-sovelluksia käyttäen.

Nojanmaan esiopetuksessa on käytössä kirja; Ystävien eskari ja siihen liittyvä digimateriaali.

Englannin kielen alkeita opiskellaan englannin varhentaminen eskareissa-hankkeen myötä saaduista materiaaleista ja opin. Kielirikasteisuus hanke on tuonut lisää materiaalia ja lisännyt englannin opiskelun määrää.

Toimintakulttuurin kehittäminen

Toimintakulttuurin kehittäminen tapahtuu monella eri tasolla.

Kasvattajien toimintaa ohjaa vahvasti eri suunnitelmat: esiopetus-, lapsen osallisuuden-, lapsen kiusaamisen esto- sekä lasten omat tuen - ja varhaiskasvatussuunnitelmat.

Lasten ja perheiden esittämiä toiveita toteutetaan mahdollisuuksien mukaan päivittäisessä toiminnassa/arjessa.

Kasvattajilla on kehittävä työote, positiivinen pedagogiikkaa, toiseen suhtautuminen sekä vahvuuksien huomiointi. Kunnioitamme toisia ja hyväksymme erilaisuuden. Toimimme ja puhumme muita kunnioittaen (niin lapset kuin kasvattajatkin). Muistetaan hyvät tavat ja käytetään niitä päivittäin (aikuisen esimerkkinä). Jokainen lapsi ja aikuinen saa olla omanlaisensa ja erilaisuudelle annetaan tilaa.

Yhteistyötä teemme moniammatillisesti mm. varhaiskasvatuksen erityisopettajan, koulun opettajien, terapeuttien, psykologien, koulukuraattorin ja kommunikaatio-ohjaajan kanssa.

Yhteisen toimintakulttuurin luomiseksi meillä on säännölliset palaveriajat (tiimi-, yhteiset viikko- ja pedagogiset palaverit).

Kasvattajat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan erilaisiin koulutuksiin. Hyödynnämme koulutuksissa mm. Teamsissa tapahtuvia koulutuksia.

Esioppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen

Osallisuuteen kiinnitetään huomiota monella eri tavalla. Lasten osallisuutta vahvistetaan keskustelujen ja yhteisen päätöksenteon avulla. Yksittäisten lasten ja ryhmän kanssa puhutaan lasten tuntemuksista, ajatuksista, toiveista päivän/viikon toiminnan suhteen. Lasten oman ajattelun ja vastuunoton merkitystä korostetaan. Keskusteluja käydään luontevissa yhteyksissä kuten ruokailu-, piiri-, lepo- ja leikkihetkissä.

Kasvattajat pyrkivät tarttumaan lasten toiveisiin ja mielenkiinnonkohteisiin, kun ne ovat ajankohtaisia. Toiminnassamme pyrimme lapsilähtöisyyteen sekä olemaan ajan hermolla, tässä ja nyt.

Lasten osallisuus tulee näkyväksi/kuulluksi päivittäisissä keskustelutilanteissa. Esioppilaat tekevät myös itsearviointi tehtävän (Olaavinlinna). Tehtävässä tulee esille lasten mielenkiinnonkohteet ja mielipiteet.

Lasten omia suunnitelmia arvioidaan pitkin vuotta ja aina tarvittaessa.

Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön keskeisin muoto on päivittäisissä keskusteluissa: haku- ja tuontitilanteissa. Pyrimme luomaan vanhempien/huoltajien kanssa tasa-arvoisen, turvallisen, avoimen sekä rennon ilmapiirin, jotta pystymme keskustelemaan heidän kanssaan. Kannustamme vanhempia avoimuuteen ja luottamuksellisuuteen sekä toiminnan suunnitteluun ja keskusteluun sekä palautteen antamiseen. Ymmärrämme ja arvostamme, että toiset vanhemmat tarvitsevat enemmän aikaa keskustelun syntymiselle ja asioiden kertomiselle kuin toiset vanhemmat.

Kasvattajat pitävät huolen avoimesta, luottamuksellisesta, rehellisestä sekä turvallisesta kommunikoinnista perheiden kanssa.

Viikoittainen tiedote esioppilaiden vanhemmille näkyy Wilmassa.

Tapaamme perheitä esiopetus- ja vasukeskusteluissa sekä yhteisten juhlien ja tapahtumien yhteydessä kuten esim. isänpäivä/äitienpäivätapahtumat sekä joulun aikaan että loppu keväisin.

Vanhempainilta on ollut esiopetuksen alettua. Tuossa illassa keskustelimme mm. esiopetuspäivän käytänteistä. Korostimme vanhemmille/huoltajille, että he toisivat esille meille kasvattajille matalalla kynnyksellä heidän mieltään huolestuttavia/mietityttäviä ajatuksia tai asioita.

Oppimisympäristöt ja työtavat

Esiopetus toiminta - ja oppimisympäristönä tukee lapsen tasa-arvoisuutta. Toiminta - ja oppimisympäristöinä käytetään monipuolisesti sisä- ja ulkotiloja, rakennettua ympäristöä sekä lähiluontoa. Tieto- ja viestintäteknologiset toiminta - ja oppimisympäristöt ovat käytössä tarkoituksen mukaisella tavalla. Kaikkein tärkeimmässä roolissa on psyykkinen ympäristö: minäkäsityksen vahvistaminen kannustavan palautteen avulla, ystävyyssuhteiden muodostamisen tukeminen, ristiriitatilanteiden selvittäminen, positiivinen kannustaminen ja ajattelu arjen eri tilanteissa, kasvattajien läsnäolo ja sensitiivisyys esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. Lapset muokkaavat/rakentavat ympäristöään yhdessä kasvattajien avustuksella/avulla.

Oppiminen ja oivaltaminen ovat kiinteä osa esioppilaiden arkea. Tuemme lapsen oppimista toiminnan kautta: leikkien, kokeillen, tutkien, kysellen ja kuunnellen. Leikki eri muodoissaan on keskeistä. Tarjoamme lapselle mahdollisuuksia tutkia, kokea ja oppia uusia asioita sekä mahdollisuuksia oivaltaa ja käyttää kaikkia aisteja. Rohkaisemme lapsia itsensä ilmaisemiseen sekä mielikuvituksen käyttöön. Rikastutamme lasten maailmaa tarinoiden, satujen ja taiteellisten kokemusten kautta. Lapsen itseilmaisua ja itsetuntoa vahvistetaan päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa. Lähdemme liikkeelle lapsen vahvuuksista itsetunnon vahvistamisessa. Sen päälle rakennamme uusien tietojen ja taitojen oppimisen. Pyrimme vahvistamaan lapsen positiivista minäkuvaa ja myönteistä käsitystä itsestään aktiivisena toimijana. Käytämme toiminnassa tieto- ja viestintätekniikan sekä Wilman ja Muksunetin tuomia mahdollisuuksia esim. arjen dokumentoinnissa.

Opiskeluhoolto

Savonlinnan kaupungin koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma

[savonlinnan-kaupungin-koulutuksen-jarjestajan-opiskeluhooltosuunnitelma-1.8.2025-alkaen.pdf](#)

- Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista sekä keskeiset työtehtävät

Opiskeluhoolto koskee 18 esioppilasta Viuhti-ryhmässä.

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmassa kerrotaan ryhmäkohtaiset tukimuodot, toimintakauden alussa kahdella lapsella.

Lapsikohtaisen tuen suunnitelmat tehdään tarpeen mukaan Wilmaan, toimintakauden alussa kahdella lapsella.

Esiopetuksen lisäksi 17 lasta on täydentävässä varhaiskasvatuksessa, jolloin heillä on oma varhaiskasvatussuunnitelma.

Opiskeluhooltoja järjestetään kahdessa tasossa:

monialainen yhteisöllinen opiskeluhoolto

yksilökohtainen opiskeluhoolto.

Lisäksi järjestetään nivelpalaverit siirtymävaiheissa: esiopetukseen siirtyessä ja esiopetuksesta kouluun siirtyessä.

Käytössä olevat opiskeluhoitopalvelut:

varhaiskasvatuksen erityisopettaja

koulun erityisopettaja; konsultointi

koulukuraattoripalvelut

koulupsykologipalvelut

kouluterveydenhoitajan palvelut

varhaiskasvatuksen ennaltaehkäisevä perhetyö

Eloisan palvelut:

oma perhe-sähköinen perhepalvelukeskus

neuvola ja perheneuvo

- Päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi

Esiopetusta ja täydentävää varhaiskasvatusta annetaan suunnitelmien mukaisesti; esiopetussuunnitelma, varhaiskasvatussuunnitelma, lapsen oma varhaiskasvatussuunnitelma, lapsikohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma.

Ryhmän toiminnan kehittäminen, ystävyyssuhteiden kehittäminen, alkutoimintakaudesta panostaminen ryhmäytymiseen.

Toimintatapana pienryhmätyöskentely; lapset toimivat kahdessa tai kolmessa pienryhmässä. Toki eskaripäivän aikana toimitaan myös koko ryhmänä

Toimintaa ohjaa myös:

lapsen osallisuuden suunnitelma

suunnitelma oppilaan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

provaka toimintatapa

turvallisuussuunnitelma

Opiskeluhoitotyöryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Nojanmaassa se toteutuu yhdessä koulun oph:n kanssa.

Ryhmään kuuluvat:

päiväkodinjohtaja/apulaisjohtaja

varhaiskasvatuksen erityisopettaja

esiopettaja (t)

koulun rehtori

koulun opettajia

koulukuraattori

kouluterveydenhoitaja

Opiskeluhoultoryhmän tehtävänä on ennaltaehkäisy, kehittäminen/arviointi, ammatillinen tuki.

- Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)

-yhteistyö huoltajien kanssa, tarvittaessa ohjaaminen muiden palveluiden piiriin

-tarpeen mukaan lapset puheeksi-menetelmän käyttö ja soveltaminen keskusteluissa huoltajien kanssa

-monialainen yksilökohtainen opiskelutyöryhmä kokoontuu aina tarpeen mukaan

-monialainen muu yhteistyö (mm. terapeutit, perhepalvelut, lastensuojelu, erikoissairaanhoito) ja konsultointi; puhelinkonsultaatiot, konsultointikäynnit päiväkodissa huoltajien suostumuksella/heille tiedottaen sekä tarvittavat palaverit asioiden edistämiseksi

-esiopettaja vastaa huolen puheeksi ottamisesta, laatii ja kirjaa opiskeluhohtokertomuksen. Se kirjataan Wilmaan ja arkistoidaan

-varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki

-erityisruokavaliot, mukaan lukien turvaruoka, terveydenhoitajan/lääkärin suosituksesta

-tarvittaessa henkilökohtainen lääkehoitosuunnitelma ja lääkehoidon seurantalomake

-tarvittaessa lastensuojelun palvelun tarpeen arviointi yhdessä huoltajien kanssa

-lastensuojeluilmoituksen tekeminen, huoltajia tiedotetaan asiasta

- Yhteistyön järjestäminen oppilaiden, heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Huoltajat kutsutaan yhteisöllisiin opiskeluhohtopalaveriini.

Lisäksi päivittäisissä kohtaamisissa ja keskusteluissa tiedottaminen lapsen asioista ja huoltajien kuuleminen

Huoltajien kuullaan myös mahdollisten lasta koskevien suunnitelmien laatimisessa (varhaiskasvatussuunnitelma, lapsikohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma)

Lähikoulun kuraattorin ja psykologin palvelut.

Muita yhteistyötahoja:

Eloisan perhepalvelut

Maahanmuuttajapalvelut

SamiEdun ja XAMK:n opiskelijoiden harjoittelut

- Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

[Koulun ulkopuoliset yhteistyötahot](#)

[Seudullinen esiopetussuunnitelma](#)

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen [linkki tai liite](#)
suunnitelman pohjana mm.

[Savonlinnan kaupungin tasa-arvo-ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2026](#)

[Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus](#)

[Lapsen oikeuksien sopimus](#)

[Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa](#)

Kaupungin KaMu (KaikkiMukaan)- toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseen

[KaMu](#)

Kriisitoimintamalli
sekä Kaupungin kriisitoimintamalli ja -suunnitelma ([linkit](#))

[Savonlinnan koulujen kriisitoimintamalli](#)

[Savonlinnan koulujen kriisisuunnitelma](#)

Erityisruokavaliolomake

[Etela-Savon-lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2024-2025-2.pdf \(savonlinna.fi\)](#)

Arviointi

Arviointi on kiinteä osa esiopetusta sekä varhaiskasvatusta.

Esiopetuksen sekä vasun arviointia toteutetaan olemassa olevien arviointisuunnitelmien mukaisesti. Arvioinnin avulla suunnitellaan ja kehitetään opetusta sekä tuetaan jokaisen lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia.

Esioppilas arvioi omaa oppimistaan ja asettaa omia tavoitteitaan esiopetusvuodelle tekemällä Olavinlinna - tehtävän. Lisäksi lapsi saa suunnitella ja arvioida omaa ja ryhmän toimintaa erilaisten toimintahetkien sekä arjen eri tilanteiden yhteydessä mm. keskustellen, peukuttaen ja näyttäen hymynaamaa.

Esiopetus - ja varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminnan arviointi on jatkuvasti tapahtuvaa arviointia ryhmäpalaverissa (esim. esiopetuksen toteuttaminen ja suunnittelu, lasten osallisuus, tiimityöskentely). Esihenkilö on mukana ryhmäpalaverissa aina tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran syys -ja kevätlukukaudella.

Jokainen kasvattaja arvioi itsenäisesti omaa ammatillista kehittymistään sekä työtään.

Kasvattajat yhdessä arvioivat esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmaa omassa tiimipalaverissaan viikoittain sekä mahdollisuuksien/tilanteiden mukaan päivittäin (mm. missä onnistuimme, mitä tulisi kehittää, toimintaympäristöjen toimivuus). Työyhteisön viikkopalaverissa arvioidaan säännöllisesti keskustelemalla työoloja sekä yhteisesti sovittuja toimintaperiaatteita sekä tapoja.

Vanhemmat osallistuvat arviointiin ensisijaisesti päivittäisissä tulo- ja hakutilanteissa. Lisäksi vanhemmilla on mahdollisuus osallistua arviointiin esiopetuskeskustelujen, vanhempainiltojen ja asiakaskyselyn kautta. Vanhemmat voivat antaa palautetta jatkuvasti sanallisesti, Wilman kautta tai muuten kirjallisesti.

Oppimisen tuki

Oppimisen tukemiseen luodaan toimintakulttuuri, joka mahdollistaa kaikkien esioppilaiden yhdenvertaisen mahdollisuuden oppimiseen:

*kannustava ja turvallinen ilmapiiri

*tunnistetaan jokaisen lapsen vahvuudet sekä tuen tarpeet

*käytetään monipuolisia oppimismenetelmiä

*toimintaa/oppimisympäristöä muokataan tarpeiden mukaan

*vahvistetaan yhteisöllisyyttä

Rakenteet

1. JOUSTAVAT OPPIMISYMPÄRISTÖT: rakenteet mahdollistavat erilaisten tarpeiden, tapojen- ja oppimistyylien huomioimisen. Esim. pienryhmyöskentelyt, erilaiset oppimisalueet sekä mahdollisuus joustavaan liikkumiseen oppimisympäristössä.
2. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS: rakenteet edistävät yhteistyötä sekä lapsien välistä vuorovaikutusta. Esim. yhteiset tilat, parityöskentely sekä yhteiset projektit vahvistavat yhteisöllisyyttä.
3. VARAUDUMME TARPEEN MUKAAN YKSILÖLLISEEN OPPIMISPOLKUUN: rakenteiden tulisi tukea ja kannustaa ryhmässä jokaisen lapsen yksilöllistä oppimista. Näitä voivat olla mm. henkilökohtaiset tavoitteet ja eriytetyt tehtävät.
4. SELKEÄT AIKATAULUT JA RYTMIT: Hyvin suunnitellut viikoittaiset ja päivittäiset rytmit auttavat luomaan turvallisuuden tunnetta sekä auttavat lapsia hahmottamaan oppimisen kulkua/polkua.
5. YHTEISTYÖ KODIN JA VARHAISKASVATUSHENKILÖSTÖN KANSSA: yhteistyö huoltajien sekä mahdollisten muiden sidosryhmien kanssa sujuvaa. Tällöin oppimisen tuki ryhmässä on yhtenäistä sekä jatkuvaa.
6. TUKI JA ARVIOINTIJÄRJESTELMÄT: tämä sisältää säännöllisen arvioinnin ja palautteen. Nämä yhdessä auttavat tunnistamaan mahdollisia haasteita sekä ennen kaikkea oppimisen edistymistä.

Oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt

MYÖNTEINEN JA TURVALLINEN ILMAPIIRI: varmistetaan, että lapset kokevat itsensä arvostetuiksi sekä olonsa turvalliseksi. Nämä lisäävät lasten halua osallistua ja kokeilla uusia asioita.

MONIPUOLISET OPPIMISVÄLINEET -JA MATERIAALIT: erilaiset kirjat, leikit, teknologiset apuvälineet kuten Ipad, älytaulu sekä taidevälineet, kuvallinen tuki, S2-opetuksessa Roihuset materiaali

käytetään myös tukivälineitä mm. kynätuki, hypistely lelut, istuintyyny, time timer

MONIPUOLISET JA RAUHALLISET OPPIMISYMPÄRISTÖT: tilat, joissa lapsilla on riittävästi tilaa tutkia, oppia ja leikkiä sekä mahdollisuus vapaaseen liikkumiseen, tukevat lasten aktiivista oppimista. Lapsille suunnitellaan heille sopivat istumapaikat, käytetään sermejä, huomioidaan aistikuormitusta (himmennetään valoja, kuulosuojaimet).

JOUSTAVAT AIKATAULUT JA RYTMIT: selkeät, mutta joustavat päivittäiset rytmit auttavat lapsia mm. hahmottamaan päivän kulkua sekä lisäämään turvallisuuden tunnetta.

TUKI JA ARVIOINTI: säännöllinen oppimisen seuranta sekä palautteen antaminen lapsille auttavat heitä tunnistamaan omia vahvuuksia ja tarpeita, jolloin voidaan tarjota/kohdentaa oikeanlaista tukea.

YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS: mahdollisuus tehdä yhteistyötä toisten lasten kanssa, esim. pienryhmyöskentely ja yhteiset projektit edistävät sosiaalisia taitoja ja oppimista.

VANHEMPIEN JA YHTEISÖN OSALLISUUS: aktiivinen yhteistyö kodin/perheiden ja varhaiskasvatushenkilöstön kanssa luo yhtenäisen tuen verkoston lapsen oppimiselle. Esim. tsemppikirjeet vanhemmilta lapsille, vanhempainillat, juhlat, päivittäiset sekä lapsikohtaiset keskustelut.

TYÖSKENTELYTAPOJA: toiminnan jaksottaminen ja tauottaminen, palkitseminen, mallintaminen, ennakointi, lyhyet/selkeät ohjeet

Toimintatavat

Monipuolisilla toimintatavoilla otetaan huomioon lasten erilaiset kiinnostuksen kohteet sekä erilaiset oppimistyyli ja tarpeet.

VAIHTOLEVAT OPPIMISYMPÄRISTÖT: hyödynnämme erilaisia leikki -ja työpisteitä, sekä sisä - että ulkotiloja, koska nämä tarjoavat lapsille mahdollisuuksia oppia eri tavoin sekä saada erilaisia kokemuksia.

LEIKKI JA LUOVA TOIMINTA: eskarilaisille leikki on luonnollinen tapa oppia. Käytämme esim. taide- ja musiikkihetkiä, lähimetsä -ja roolileikkejä, jotka kehittävät sosiaalisia taitoja kuin myös luovuutta.

YHTEISTYÖ JA RYHMÄTOIMINTA: teemme pari -ja pienryhmätöitä yli ryhmärajojen sekä koulun kanssa, mitkä rohkaisevat lapsia jakamaan ideoita ja oppimaan toisiltaan sekä tekemään yhteistyötä.

TUTKIMINEN JA KOKEILU: luodaan lapsille mahdollisuuksia omatoimiseen tutkimiseen sekä kokeiluihin mm. luonnossa ja omissa ryhmätiloissa.

DIGITAALISET JA TEKNOLOGISET VÄLINEET: hyödynnämme lasten ikätasoon liittyviä sovelluksia, multimediaa ja pelejä, jotka tukevat oppimista motivoivasti ja monipuolisesti.

KÄYTÄNNÖN JA ARJEN OPPIMINEN: hyödynnämme arjen eri tilanteita esim. pihaleikkejä, siivousta ja ruokailuja, jotka tarjoavat käytännönläheisesti mahdollisuuksia oppimiseen.

TUNNETAIDOT JA YHTEISÖLLISYYS: pyrimme järjestämään erilaisia toimintoja, joissa lapset pääsevät harjoittelemaan tarinan kerrontaa, tunteita ja yhteisöllisiä projekteja/tapahtumia, jotka vahvistavat lasten empatiaa ja sosiaalisia taitoja.

JOUSTAVIA JA ERILAISIA OPPIMISTEHTÄVIÄ: tarjoamme lapsille erilaisia tehtäviä, jotka mahdollistavat lasten omien vahvuuksien ja kiinnostusten mukaan etenemisen. Esim. erilaisia tehtäviä tai vaihtoehtoisia tapoja/aikoja/määriä suorittaa sama tehtävä. Näiden toimintatapojen avulla voimme luoda innostavan ja monipuolisen oppimisympäristön, jossa eskarilaiset pääsevät kehittämään iloisesti ja monipuolisesti.

Työn- ja vastuunjako

Varhaiskasvatuksen opettajalla on vastuu tuen tarpeiden arvioinnista ja tarvittaessa tuen suunnittelusta ja toteutuksesta.

Esiopetusryhmien henkilöstö sitoutuu yhteisiin toimintatapoihin sekä esiopetuksessa että varhaiskasvatuksessa.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen osalta ryhmän opettaja vastaa yleisestä tukiopestuksesta ja opetuskielen tukiopestuksesta.

Varhaiskasvatuksen opettaja ja erityisopettaja arvioivat yhdessä lapsen valmiuksia ja koululaiseksi kasvamista sekä suunnittelevat tarvittavat tukimuodot. Tarpeen mukaan veo havannoi, kartoittaa ja arvioi tuen tarpeita yksilöllisemmin. Tuki toteutetaan muun opetuksen yhteydessä ja se mahdollistaa opetuksen myös pienemmälle lapsiryhmälle.

Ve o voi antaa konsultaatiota tarvittaessa.

Päiväkodinjohtaja vie tarvittaessa lukuvuosisuunnitelman muutokset hyväksyttäväksi sivistystoimenjohtajalle.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa tehdään monialaista yhteistyötä opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten kanssa. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelussa voidaan konsultoida myös koulukuraattoria tai koulupsykologia.

Yhteistyö lasten/perheiden kanssa toimivien asiantuntijoiden kanssa on tärkeää esioppilaan kehittymiselle ja oppimiselle.

Miten ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan

Arvioimme lasten yksilölliset vahvuudet ja tuen tarpeet havainnoimalla, keskustelemalla lasten huoltajien kanssa sekä käyttämällä erilaisia kartoitusmenetelmiä.

Tämän jälkeen asetamme tavoitteet toiminnalle, esim. kielen kehittymiselle, keskittymiskyvyn ja tarkkaavaisuuden vahvistamiselle ja sosiaalisten taitojen kehittymiselle.

Valitsemme sopivat ryhmäkohtaiset tukimuodot tavoitteiden ja lasten tarpeiden pohjalta. Niitä voivat olla: opettajan antama yleinen tukiopetus, opetuskielen tukiopetus, veon samanaikais- ja yhteisopetus, jonka sisällöt ja intensiteetti määritellään tarkemmin lapsiryhmän tuen tarpeiden perusteella.

Toteutamme suunnitellut tukimuodot arjen tilanteissa niin, että ne motivoivat lasta ja mahdollistavat hänen ryhmässä oppimisensa.

Havainnoimme toimintaa aktiivisesti ja muokkaamme tukimuotoja aina tarvittaessa, jotta ne vastaavat ryhmän ja lapsen kehityksen tarpeita.

Pidämme päivittäin yhteyttä lasten ja huoltajien kanssa ja säännöllisesti asiantuntijoiden kanssa, jolloin kaikki tieto tuki muotojen vaikutuksista sekä mahdollisista muutoksista siirtyy kaikille osapuolille.

Yhteisen arvioinnin pohjalta teemme tarvittavia muutoksia tukimuotoihin.

Tiedossa olevat tarpeet

Ennakkotieto ryhmäkohtaisten tukimuotojen tarpeesta on saatu nivelpalavereissa keväällä 2025.

Tukitoimien sopivuutta ja riittävyyttä arvioidaan syksyllä käyttäen apuna esiopetuksessa tehtyjä havaintoja, arviointeja ja kartoituksia.

Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä, tehdään lapsikohtaisten tukitoimien arviointi.

Varhaiskasvatuksen opettaja arvioi tuen tarvetta jatkuvasti ja konsultoi tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet

Esiopetusvuoden aikana ilmeneviin tarpeisiin reagoidaan niiden vaatimilla tavoilla.

Varautuminen vaaratilanteisiin

Esiopetuksessa noudatetaan Savonlinnan kaupungin ohjeistusta sekä Sivistystoimessa erikseen laadittua ohjeistusta päiväkodeille.

Tarkemmat ohjeet ovat osana esiopetuksen turvallisuussuunnitelmaa.

Pääperiaatteet vaaratilanteiden varalle ovat:

Tilanteen johtamisen periaatteet

Normaaliolojen häiriötilanteissa viranomaiset johtavat operatiivista toimintaa.

Esiopetuksessa toimitaan viranomaisohjeiden mukaisesti.

Esiopetuksessa esihenkilön tehtävänä on:

- tutustua annettuun vaaratiedotteeseen ja muuhun ohjeistukseen ja seurata tilannetta
- varmistaa yksikkönsä turvallinen toiminta ja riittävä henkilöstö
- sovittaa toiminta muuttuvaan tilanteeseen
- pitää yhteyttä omaan esimieheen ja ohjeistaa omaa henkilöstöä
- varmistaa että läsnä- ja poissaolijat kirjataan asianmukaisesti

Tiedottamisesta vastaavat viranomaiset.

Wilma-viestit tilanteesta lähtevät keskitetysti Wilman pääkäyttäjän toimesta.

Esiopetuksessa noudatetaan Savonlinnan kaupungin ohjeistusta sekä Sivistystoimessa erikseen laadittua ohjeistusta päiväkodeille.

Tarkemmat ohjeet ovat osana esiopetuksen turvallisuussuunnitelmaa.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Esiopetuksessa täytyy edistää lasten liikunnallista elämäntapaa lain nojalla 1.8.2026 alkaen.

Tarkoituksena on lisätä liikuntaa elämäntaitona, joka kulkee aina mukana..

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet kannustavat ja ohjeistavat kasvattajia käyttämään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, leikkiä ja toiminnallisuutta alle kouluikäisten lasten opettamisessa.

Nojanmaan esiopetuksessa lapset liikkuvat päivittäin eri tilanteissa; ohjatussa toiminnassa ja nk. vapaassa toiminnassa, ulkoilun aikana.

Heillä on myös kerran viikossa ohjattu liikuntahetki joko sisällä tai ulkona, kestoaltaan n. 1h.

Lapset liikkuvat ohjatuilla tuokioilla monipuolisesti, tutustutaan eri liikuntamuotoihin (esim. luistelu, hiihto, uinti, yleisurheilu) ja liikuntavälineisiin.

Lisäksi 3 x/vko ulkoilun alussa ohjattu hengästyttävä 10–15 min. tuokio.

Esioppilaat retkeilevät lähimetsässä säännöllisesti ja retkillä liikutaan monipuolisessa maastossa.

Lapsille kerrotaan/keskustellaan liikunnan merkityksestä eri tilanteissa.

06.10.2026 Arja Torpakko

Nojanmaan päiväkodinjohtaja

Esiopetuksen vuosisuunnitelma 2026–2027

Päiväkodin nimi

Pihlajaniemen päiväkot

Esioppilaiden määrä

Sammot ryhmässä on yhdeksäntoista (19) esioppilasta.

Esiopetuksen henkilöstö

Sammot ryhmässä työskentelee yksi (1) varhaiskasvatuksen opettaja, yksi (1) varhaiskasvatuksen sosionomi sekä yksi (1) varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja kaksi (2) varhaiskasvatuksen avustajaa.

Lisäksi ryhmää konsultoi varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo).

Kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Pihlajaniemen päiväkodin esiopetuksessa toteutamme toiminnallista esiopetusta laaja-alaisen oppimisen näkökulmasta. Alkusyksystä painopistealueena on ryhmäytyminen leikkien avulla. Tärkeänä tavoitteena on löytää yhdessä toimimisen ja oppimisen ilo, sekä tasavertaiseksi ryhmän jäseneksi kuulumisen tunne. Säännöllinen retkeily ryhmän omalle retkipaikalle lähimetsään ja siellä ohjattu toiminta kytkevät ympäröivän luonnon vahvasti osaksi oppimisympäristöämme vuoden ympäri. Päivittäisen ohjatun leikkiryhmätoiminnan kautta opettelemme erityisesti yhdessä toimimisen taitoja sekä saamme kokemuksia monipuolisista leikeistä ja erillisistä sosiaalisista suhteista.

Toiminnan lähtökohtana on esiopetussuunnitelman mukaiset oppimiskokonaisuudet, joiden kautta lasten laaja-alainen osaaminen kehittyy. Painopistealueina meillä on monipuolinen liikkuminen ja lukutaidon ja lukemisen kulttuurin edistäminen.

Roihukset-materiaalia hyödynnämme ryhmässämme käsitteiden, kerronnan taitojen sekä tunnetaitojen harjoitteluun. Yhdistämme Roihukset-materiaalia moneen eri oppimisen osa-alueeseen. Näitä taitoja harjoitellaan Roihusten matkassa kolmessa pienryhmässä viikoittain. Lasten toiveet, mielenkiinnonkohteet ja osallisuus huomioidaan toiminnan suunnittelussa ja sisällöissä. Tällöin ne innostavat lapsia oppimaan uutta. Tutkiminen näkyy ryhmässämme käytössä olevan toiminnallisen oppimisen sekä pienryhmätoiminnan kautta. Liikunta on toiminnassamme vahvasti läsnä. Tavoitteenamme on lasten peruskunnon, kehon hallinnan ja ketteryuden vahvistaminen. Järjestämme mahdollisuuksia monipuoliseen liikuntaa päivittäin. Käytössämme on oman ryhmätilan ja piha-alueen lisäksi koulun sali ja urheilukenttä sekä lähialueen pururata metsineen. Talvikuukausina hiihdämme ja luistelemme runsaasti sääolosuhteiden niin salliessa. Uimakouluun osallistumme yhteensä neljä kertaa toimintavuoden 2026–2027 aikana.

Ryhmässä positiivisesti oppien toimintamalli, eli ProVaka, on toiminnan vahva perusta. Kasvattajat mallintavat omalla toiminnallaan toivottua käytöstä ja arjen eri tilanteisiin liittyviä käyttäytymisodotuksia harjoitellaan lasten kanssa systemaattisesti. Lapsiryhmää ohjataan positiivisen palautteen avulla ja ei-toivottuun käytökseen kasvattajat puuttuvat yhdenmukaisesti. Ryhmän "Hyvänolon sopimukset" on laadittu lasten kanssa yhdessä heti alkusyksystä. Yhteisten sopimusten toteutumista arvioidaan lasten kanssa säännöllisesti viikoittain. Ne auttavat lapsia pääsemään mukaan leikkeihin, olemaan osa ryhmää sekä refleктоimaan omaa toimintaansa ryhmän jäsenenä.

Toimintakauden käynnistyessä otetaan käyttöön Pipuna ei kiusaa - kirja, joka opastaa lapsille pisarapuuttumisen mallin, jolla kiusaamista ehkäistään neljän askeleen avulla. Tunnetaitoja harjoittelemme muun muassa tunnepelien ja -mittarien avulla. Keväällä luemme PIKI ja villi vekotin kirjaa. PIKI vahvistaa lasten vuorovaikutus-, tunne- ja itsesäätelytaitoja sekä opettaa tietoutta älylaitteiden kautta tapahtuvasta kiusaamisesta.

Kulttuurinen monimuotoisuus ja eri kieliin sekä kulttuureihin liittyvät näkökohdat ovat läsnä toiminnassamme. Varhennettu englanti kulkee mukana läpi lukuvuoden. Opettelemme arjen toimintaan liittyviä ja lapsia kiinnostavia sanoja sekä pieniä lauseita, loruja ja lauluja. Reetta Romo tulee pitämään englannin tuokioita esiopetukseen.

Toimintakulttuurin kehittäminen

Pihlajaniemen päiväkodin esiopetuksessa toimintakulttuurin kehittämisen lähtökohtana ovat lapsiryhmän tarpeet. Kasvattajat tarjoavat lapsille yhteisten teemojen ja kokemusten kautta aineksia toimintaan. Lapset ovat vahvasti tekijöinä ja toimijoina kaikessa toiminnassa. Heillä on aktiivinen rooli itseään koskevien arkipäivän valintojen tekemisessä. Näin lapset ovat vaikuttamassa oman oppimisensa polkuun yksilöinä, saavat rohkeutta toimia itsenäisesti sekä ryhmän jäseninä. Noudatamme ohjaavaa ja keskustelevaa kulttuuria. Arvioimme toimintakulttuurimme kehittymistä yhdessä lasten, huoltajien ja kasvattajien kanssa kokemusten, ajatusten ja yhteisten keskustelujen avulla.

Esioppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen

Osallistamme lapsia toimintaan keskustelujen ja yhteisen päätöksenteon avulla. Huomioimme, että näitä tilanteita tulee sekä yksittäisten lasten että koko ryhmän kanssa. Korostamme lasten oman ajattelun ja vastuunoton merkitystä sekä toiminnassa että sen suunnittelussa. Lasten toiveita ja ajatuksia huomioidaan ja kunnioitetaan päivittäisissä tilanteissa. Yhteisten sopimusten arviointia teemme viikoittain. Näissä keskusteluissa lapset ovat aktiivisia osallistujia ja oman toimintansa arvioijia.

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö ja vuorovaikutus ovat päiväkodissamme ensiarvoisen tärkeitä. Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön keskeinen muoto on päivittäisten keskustelujen ohella esiopetuskeskustelut, jotka käydään jokaisen lapsen osalta kaksi kertaa vuodessa. Tarvittaessa keskusteluja järjestetään myös muuna aikana. Huoltajien esittämiä toiveita, ajatuksia ja tavoitteita huomioimme toiminnassa. Huoltajien toiveita ryhmätoimintaan liittyen on kysely jo heti toimintakauden alussa vanhempainillassa. Wilma toimii pääasiallisen tiedotuskanavana esiopetuksen ja huoltajien välillä, välitämme huoltajille viikoittain viikkoviestien, jonka avulla kerromme kuluneen viikon toiminnasta, isommista ryhmää koskettavista ilmiöistä ja tapahtumista sekä avaamme seuraavan viikon suunnitelmia. Lisäksi avaamme toimintaamme huoltajille näkyväksi laittamalla kuvia ja lasten töitä näkyville ryhmätiloihin. Lasten varhaiskasvatussuunnitelma tehdään Muksunettiin.

Tänä vuonna perheille suunnattuja tapahtumia järjestetään syksyllä ja keväällä yhteisen perheillanmerkeissä sekä esiopetuksen viimeisenä päivänä esioppilaiden päättöjuhlatilaisuuden merkeissä.

Muita yhteistyön kanavia ovat EdLevo sekä yhteisölliset oppilashuoltoryhmät.

Oppimisympäristöt ja työtavat

Ryhmällä on omat ryhmätilat ja ulkoilupiha Pihlajaniemen koulun yhteydessä. Fyysistä oppimisympäristöä muunnellaan lasten tarpeita ja toimintaa vastaavaksi yhdessä lasten kanssa. Ryhmätilojen ja pihan lisäksi metsä on tärkeä osa esiopetuksen oppimisympäristöä. Ryhmällä on oma retkipaikka Pihlajaniemen pururadan varrella. Ryhmä käyttää päivittäin myös koulun yhteisiä tiloja, kuten ruokalaa, koulun liikuntasalia ja kirjastoa, omassa toiminnassaan. Lisäksi koulun laaja piha-alue urheilukenttineen ja kota-alueineen on esioppilaiden käytettävissä toimintakauden aikana koulun kanssa yhdessä sopien. Ryhmä vierailee toimintakauden aikana Pihlajaniemen päiväkodilla päiväkodin yhteisissä tapahtumissa.

Olavinlinna, Riihisaaren museo ja kirjasto ovat ryhmän tutustumisen kohteina lukuvuoden aikana.

Pienryhmätoiminta, projektiluontoinen työskentely sekä yksilö- ja parityöskentely ovat esiopetuksemme työtapoja. Lasten luontaisia tapoja toimia ja oppia vahvistamme antamalla lapsille mahdollisuuden vaikuttaa työskentelypaikkoihin ja menetelmiin. Ystävien eskari, Pipuna ja Piki-tarinat kulkevat esioppilaiden mukana kehyskertomuksina läpi toimintakauden.

Opiskeluhoolto

[Savonlinnan kaupungin opiskeluhoollon suunnitelma](#) (linkki)

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa käytetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta esiopetuksen opiskeluhoollasta nimitystä opiskeluhoolto, opiskelijasta käsitettä lapsi, oppilaitoksesta nimitystä esiopetusyksikkö tai esiopetus. Koulutuksen järjestäjään viitataan käsitteellä opetuksen järjestäjä.

Lasten kehitysympäristön ja esiopetuksen toimintaympäristön muutosten myötä opiskeluhoollasta on tullut yhä tärkeämpi osa esiopetuksen perustoimintaa. Opiskeluhoolto liittyy kiinteästi esiopetuksen tehtävään edistää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Opiskeluhoollotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Lapsella on oikeus saada maksutta opiskeluhoito, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Esiopetuksen opiskeluhoito koskee myös pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia. Opiskeluhoitolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetusyhteisössä. Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Tämän lisäksi lapsilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon. Monialainen yhteistyö on opiskeluhoitossa keskeistä. Opiskeluhoitotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huolta-jaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoito on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoito on ennalta ehkäisevää ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoitoa esiopetuksessa. Se on kaikkien esiopetuksessa työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi lapsilla on oikeus opiskeluhoitopalveluihin, joita ovat ikäryhmälle tarkoitetut neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhoitopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat.

Esiopetuksen opiskeluhoitosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa.

- Arvio opiskeluhoiton kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista sekä keskeiset työtehtävät

Oppilashuoltoryhmä järjestäytyy yhteisöllisistä sekä yksilöllisistä oppilashuoltoa varten tarpeen mukaan. Monialaista yhteistyötä tehdään koulupsykologin, koulukuraattorin ja neuvolan kanssa. Tarvittaessa konsultoidaan myös muita asiantuntijoita, esimerkiksi psykiatri- ja terveydenhuoltopalveluja ja sosiaalihuoltoa.

Oppilashuolto on tärkeä osa esiopetuksen toimintakulttuuria. Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään esiopetusyhteisön ja ryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan esiopetusympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Yhteisöllisen oppilashuoltopalaverin kutsuu koolle päiväkodinjohtaja ja näitä kokoontumisia on toimintakauden aikana kaksi (2), tarvittaessa useammin.

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan lapselle annettavia terveydenhoitopalveluja, jotka järjestetään terveydenhuoltolain mukaisina ikäryhmälle suunnattuina neuvolapalveluina, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä lasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa. Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää lapsen hyvinvointia ja oppimista sekä kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja terveyttä. Esiopetuksen oppilashuollolla on tärkeä merkitys varhaisen tuen turvaamisessa ja ongelmien ehkäisyssä. Yksilöllistä oppilashuoltoa ja monialaisia palavereja järjestetään tarvittaessa. Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina huoltajan suostumukseen. Huoltajan osuutta kuullaan ja osallisuutta tuetaan. Asian käsittely tapahtuu yksittäisen lapsen tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu huoltajan suostumukseen.

- Päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoiton edistämiseksi

Opiskeluhoiton työryhmä kokoontuu syksyisin ja keväisin. Päiväkodinjohtaja kutsuu työryhmän koolle. Syksyn vanhempainillassa huoltajia tiedotetaan opiskeluhoiton työryhmästä. Lähempänä kokoontumista tiedotetaan huoltajia Wilma-viestillä ja pyydetään edustajaa mukaan.

Varhaiskasvatuksen opettajat vastaavat arkisesta oppilashuollon toteutumisesta ja he konsultoivat tarvittaessa erityisopettajaa ja päiväkodinjohtajaa. Koko henkilöstö tukee oman toimenkuvansa kautta oppilashuollon toteutumista lapsiryhmässä.

- Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)

Yksilökohtaista oppilashuoltoa järjestetään aina huoltajien suostumuksella. Kun huolta lapsesta herää esiopetuksen henkilökunnalla tai huoltajilla, käydään yhdessä keskustelua huolta herättävistä asioista. Tämän jälkeen huoltajien luvalla tehdään konsultaatio ja selvitys ja ohjataan mahdollisiin tutkimuksiin Eloisan kuntoutusryhmään. Huoltajien suostumuksella pidetään yksilöllinen moniammatillinen oppilashuoltoryhmän palaveri, johon kutsutaan yhdessä sovitut asiantuntijat. Palaverista tehdään oppilashuoltokertomus ja otetaan käyttöön tarvittavat tukitoimet / ohjataan lapsen asiat eteenpäin tarvittaville ammattilaisille.

- Yhteistyön järjestäminen oppilaiden, heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Esiopetusryhmä toimii Pihlajaniemen koulun tiloissa ja ryhmä tekee päivittäin yhteistyötä koulun kanssa käyttäen koulun yhteisiä sisätiloja ja ulkoilualueita toiminnassaan. Pihlajaniemen koulun opettajien ja oppilaiden kanssa tehtävä muu yhteistyö rakentuu elokuussa 2026 laaditun yhteistyösuunnitelman pohjalta. Vahvimpana yhteistyömuotona on kummioppilastoiminta, lisäksi esioppilaat osallistuvat ryhmänä erilaisiin koulun yhteisiin tapahtumiin. Keväällä pidetään nivelvaiheen palaverit alkuopettajien ja rehtorin kanssa. Koulukuraattori vierailee ryhmässä 1–2 kertaa toimintakauden aikana esittäytymässä esioppilaille.

Ryhmä tekee vahvaa yhteistyötä muiden Pihlajaniemen päiväkodin varhaiskasvatusryhmien kanssa yhteisten tapahtumien, projektien ja ulkoilujen myötä.

Perheiden kanssa tehtävä yhteistyö on päivittäistä tiedonvaihtoa, kasvatuksellisista asioista keskustelua ja sopimista sekä vanhempainiltojen ja että perheiden yhteisten tapahtumien järjestämistä.

Muiden sidosryhmien ja toimijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön suhtaudutaan avoimesti. Yhteistyössä huomioidaan kuitenkin, että opetus on puoluepoliittisesti ja katsomuksellisesti sitoutumatonta, eikä esiopetusta saa käyttää vaikuttamisen kanavana.

- Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

HUOM. LINKIT AVAUTUVAT UUTEEN VÄLILEHTEEN CTRL+KLIKKAUS

[Koulun ulkopuoliset yhteistyötahot](#)

[Seudullinen esiopetussuunnitelma](#)

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen [linkki tai liite](#)
suunnitelman pohjana mm.

[Savonlinnan kaupungin tasa-arvo-ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2026](#)

[Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus](#)

[Lapsen oikeuksien sopimus](#)

[Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa](#)

Kaupungin KaMu (KaikkiMukaan)- toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseen

[KaMu](#)

Kriisitoimintamalli
sekä Kaupungin kriisitoimintamalli ja -suunnitelma (linkit)

[Savonlinnan koulujen kriisitoimintamalli](#)

[Savonlinnan koulujen kriisisuunnitelma](#)

Erityisruokavaliolomake

[Etela-Savon-lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2024-2025-2.pdf \(savonlinna.fi\)](#)

Arviointi

Lasten kanssa tehdyistä hyvinolonsopimuksista syntyy yhteiset tavoitteet ryhmätoiminnalle ja niitä arvioidaan viikoittain lasten kanssa. Päivittäisen toiminnan arviointia teemme yhdessä lasten kanssa hymynaamakuvien ja yhteisten keskustelujen avulla. Ryhmässä onnistumiset ja uuden oppiminen nostetaan yhteisiksi ilon ja ylpeyden aiheiksi niin lapsiryhmän kuin lasten ja huoltajien kesken. Itsearviointia lapset tekevät syksyllä ja keväällä toteutettavan Olavinlinna -itsearvioinnin kautta.

Syksyllä henkilöstö käy henkilökohtaisen kehityskeskustelun esimiehen kanssa. Kasvatushenkilöstö reflektoi omaa toimintaansa henkilökohtaisesti sekä tiimitasolla keskustellen. Henkilöstöllä on viikoittain tiimipalaveri, jossa yhdessä reflektoidaan ja kehitetään ryhmän toimintaa.

Oppimisen tuki

Rakenteet

Sampojen ryhmä on yhdeksäntoista lapsen esiopetusryhmä. Lasten tuen tarpeiden perusteella ryhmäkoossa on huomioitu ryhmäkoon pienennys.

Oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt

Käytämme kuvatukea viikko- ja päiväjärjestyksen hahmottamiseen. Lisäksi ohjaamme toimintaa toiminnanohjauskorteilla. Yhteiset toiminnot pilkotaan osiin kuvien avulla ja pikapiirtämällä. Toimimme pienryhmissä arjen useissa tilanteissa, esimerkiksi leikkiryhmätoiminta, kielelliset ja matemaattiset tuokiot ja siirtymähetket. Käytämme tarvittaessa pienryhmätiloja. Ryhmässämme on pedagogisesti tarkkaan mietityt istumajärjestelyt esimerkiksi ruokailussa ja ryhmän yhteisen toiminnan tilanteissa.

Käytössämme on keskittymistä tukevia apuvälineitä, kuten dynair-tyynyjä ja hypistelyleluja. Oppimistiloissa on lapsilla tarvittaessa mahdollisuus liikkua ja aistikuormitusta on mahdollista keventää kuulosuojaimilla tai poistumalla tilasta ennalta sovittuun paikkaan.

Ohjattu toiminta suunnitellaan niin, että siinä vaihtelevat keskittyminen ja toiminnallisuus. Toimintaa jaksotetaan ja tauotetaan lasten tarpeet huomioiden. Tehtäviä rytmitetään ja eriytetään. Erilaiset oppimis- ja työskentelytavat huomioidaan toiminnassa ja opetuksessa. Aikuinen antaa selkeät ohjeet ja tukee tehtävien aloittamisessa. Siirtymät ja uudet tilanteet ennakoidaan lapsille puheen ja tarvittaessa kuvien avulla.

Tunne- ja kaveritaitojen tukemisen apuna ryhmässämme on käytössä Pipuna ja Piki-materiaali sekä ryhmän omat hyvinolonsopimukset. Draamaa hyödynnetään tilanteiden mallintamisessa. Esimerkiksi yhteisten sopimusten arvioinnissa käytetään paljon näytelmiä apuna.

Pro-vaka toimintamalli on vahvasti osana toimintakulttuuriamme. Lapset saavat päivittäin positiivista palautetta ja onnistumisen kokemuksia.

Sovelluksista tulee käyttöömme mm. Bingel-saaren tehtävät.

Toimintatavat

Ryhmässä on pedagogisesti suunniteltu päiväohjelma. Toimintastruktuuri luo ennakointia ja arjen sujuvuutta. Inklusiivisten periaatteiden mukaisesti lapsen tarvitsema tuki toteutuu lapsiryhmässä.

Työn- ja vastuunjako

Varhaiskasvatuksen opettajalla on vastuu tuen tarpeiden arvioinnista ja tarvittavan tuen suunnittelusta ja toteutuksesta. VEO osallistuu yhdessä opettajan kanssa lapsiryhmän tarvitsemien tukimuotojen suunnitteluun ja arviointiin. Tarpeen mukaan VEO kartoittaa lapsen tuen tarpeita yksilöllisemmin. VEO:n antama tuki toteutuu muun opetuksen yhteydessä mahdollistaen opetuksen myös pienryhmille. VEO antaa konsultaatiota ryhmän opettajalle ja henkilöstölle tarpeen mukaan.

Koko esiopetusryhmän henkilöstö sitoutuu yhteisiin toimintatapoihin kaikessa esiopetustoiminnassa sekä esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Ryhmäkohtaisen tukimuotojen osalta ryhmän opettaja vastaa yleisestä tukiopetuksesta sekä opetuskielen tukiopetuksesta.

Päiväkodinjohtaja vie tarvittaessa lukuvuosisuunnitelman toimintakauden aikana tulevat muutokset hyväksyttäväksi sivistystoimenjohtajalle.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Yhteistyötä opiskeluhoitoryhmän sekä muiden asiantuntijoiden ja kuntoutustahojen kanssa tehdään tilanteiden ja tarpeiden mukaan.

Miten ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan

Tukimuotojen suunnittelun ja toteuttamisen pohjana ovat alkukartoitukset, havainnot ja toiminnan arviointi.

Ryhmäkohtaisena tukimuotona annettava erityisopettajan antama opetus toteutuu samanaikais- ja yhteisopetuksena muun opetuksen yhteydessä, mahdollisesti osittain ammatillista koira-avusteista työskentelyä hyödyntäen. Sisällöt ja intensiteetti määritellään tarkemmin lapsiryhmän tuen tarpeiden perusteella. Ryhmäkohtaisena tukimuotona mahdollisesti annettavaa yleistä tukiopetusta antaa oman ryhmän opettaja, ja sen sisällöt määrittävät esiopetusvuoden aikana ilmenevien tarpeiden perusteella.

Säännöllisissä esiopettajien ja veon yhteispalavereissa tiimin tekemät havainnot, arvioinnit ja kartoitukset toimivat ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelun ja toteuttamisen pohjana.

Säännöllisissä tiimipalavereissa esiopetusryhmän henkilökunta keskustelelee havainnoista ja arvioi tukimuotojen toimivuutta. Toiminnan suunnittelu ja tukimuotojen kehittäminen tapahtuu näiden pohjalta. Päiväkodinjohtaja ja veo ovat mukana näissä tiimipalaveissa lukuvuoden aikana vähintään kerran, mutta tarvittaessa useamminkin.

Tiedossa olevat tarpeet

Ennakkotieto ryhmäkohtaisten tukimuotojen tarpeesta on saatu nivelpalaverissa kesällä 2026. Tukimuotojen sopivuutta ja riittävyyttä arvioidaan käyttäen apuna esiopetuksessa tehtyjä havaintoja, arviointeja ja kartoituksia.

Ennakoivasti on arvioitu tarvittavana ryhmäkohtaisena tukimuotona opettajan antama opetuskielen tukiopetus, joka toteutuu mm. Roihuset materiaalin avulla.

Ennakoivasti on arvioitu tarvetta myös varhaiskasvatuksen erityisopettajan antamalle opetukselle. Tämä toteutuu muun opetuksen yhteydessä samanaikais- ja yhteisopetuksena. Alustavien tietojen pohjalta veon opetuksen sisältöinä tulevat olemaan mm. tarkkaavuuden, keskittymisen, motivaation sekä vuorovaikutuksenkin tukeminen.

Mikäli ryhmäkohtaiset tukimuodot koetaan riittämättömiksi, tehdään lapsikohtaisten tukitoimien arviointi.

Esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet

Muutoksien tai tuen tarpeiden ilmestyessä toimitaan Savonlinnan esiopetussuunnitelmassa esitettyjen toimintamallien mukaisesti. Tuen muutoksista tehdään ilmoitus sivistystoimeen opetus- ja kasvatuspäällikölle.

Varautuminen vaaratilanteisiin

Noudatamme Savonlinnan kaupungin ohjeistusta sekä Sivistystoimessa erikseen laadittua oheistusta kouluille ja päiväkodeille.

Tarkemmat ohjeet ovat osana koulun turvallisuussuunnitelmaa.

Pääperiaatteet vaaratilanteiden varalle ovat

Tilanteen johtamisen periaatteet

- Normaaliolojen häiriötilanteissa viranomaiset johtavat operatiivista toimintaa.
- Toimimme viranomaisohjeiden mukaisesti.

Esihenkilön tehtävänä on:

- tutustua annettuun vaaratiedotteeseen ja muuhun ohjeistukseen ja seurata tilannetta
- varmistaa yksikkönsä turvallinen toiminta ja riittävä henkilöstö
- sovittaa toiminta muuttuvaan tilanteeseen
- pitää yhteyttä omaan esimieheen ja ohjeistaa omaa henkilöstöä
- varmistaa että läsnä- ja poissaolijat kirjataan asianmukaisesti (luvallinen poissaolo)

Tiedottamisesta vastaavat viranomaiset. Wilma-viestit tilanteesta lähtevät keskitetysti Wilman pääkäyttäjän toimesta.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Toimintaa suunnitellaan siten, että liikunta sisältyy jokapäiväiseen toimintaan. Toiminnallista oppimista hyödynnetään monipuolisesti oppimisen eri osa-alueella. Ohjattuja lyhyitä liikuntahetkiä on päivittäin. Lisäksi maanantaisin liikumme koulun salissa ohjatusti pidemmän hetken sekä teemme viikoittain motoriikkaradan ryhmätiloihimme. Päiväkotimme osallistuu erilaisiin tapahtumiin ja kampanjoihin, joiden tarkoituksena on edistää liikunnallista elämäntapaa ja innostaa lapsia ja perheitä liikkumaan yhdessä. Liikumme monipuolisesti erilaisia tiloja ja tapoja hyödyntäen. Koulun tilat pihoineen, lähimetsä ja esikoulun piha sekä sisätilat tarjoavat erilaisia tapoja liikkua. Seuraamme toiminnan suunnittelussa liikunnan vuosikelloa, joka huomioi liikkumisen eri osa-alueet. Pidämme yllä keskustelua liikunnan tärkeydestä sekä innostamme lapsia mukaan toimintaan omalla esimerkillämme.

Esiopetuksen vuosisuunnitelma 2026-2027

Päiväkodin nimi

Punkaharjun päiväkoditi

Esioppilaiden määrä

Punkaharjun päiväkodilla on esioppilaita kahdessa ryhmässä; Kersat Punkaharjatalolla 7 esioppilasta sekä Kulennoisten talon Wilperit ryhmässä on 4 esioppilasta. Molemmissa ryhmissä on esioppilaiden lisäksi myös alle esiopetusikäisiä lapsia.

Esiopetuksen henkilöstö

Kersat ryhmässä Punkaharjatalolla toimii 1 varhaiskasvatuksen opettaja, 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa, 1 varhaiskasvatuksen sosionomi ja 1 varhaiskasvatuksen avustaja.

Wilperit ryhmässä Kulennoisten talolla toimii 1 varhaiskasvatuksen opettaja, 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja 1 varhaiskasvatuksen avustaja.

Ryhmissä toimii tukena myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja lapsiryhmän tarpeiden mukaisesti.

Esiopetuksen laadun ja esiopetusyhteisön hyvinvoinnin kannalta esiopetuksen henkilöstön ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan yhteistyö opiskeluhuollon henkilöstön kanssa on ensiarvoisen tärkeä.

Kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Toteutamme esiopetusta valtakunnallisen esiopetuksen opetussuunnitelman, Savonlinnan kaupungin esiopetussuunnitelman ja päiväkodin vuosisuunnitelman mukaisesti. Jokaiselle esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta käyttävälle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma, johon kirjataan lapsen vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet, tuen tarpeet ja yksilölliset kasvun ja oppimisen tavoitteet. Suunnitelma tehdään yhdessä lapsen ja huoltajan kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmat ovat pohjana esiopetuksen vuosisuunnitelmalle.

Esiopetuksessa panostamme lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen ja oppimisen tukemiseen, sekä lapsen omien kiinnostuksen kohteiden käyttämiseen oppimisen apuna. Esiopetuksen painopisteinä ovat lasten osallisuus, vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja tukeminen, tunnetaitojen vahvistaminen, pitkäkestoisen leikin tukeminen, luontokasvatus, kielirikasteisuus ja liikunnallisuus.

Lasten osallisuus: Lasten ideat ja mielenkiinnonkohteet ohjaavat toimintaa, leikkejä, projektien syntyä ja kulkua. Keskustelemme ja suunnittelemme lasten kanssa toimintaa ja lasten osallisuus huomioidaan kaikissa arjen tilanteissa ProVaka-henkisesti. Annamme positiivista palautetta lapsille joka päivä.

Vuorovaikutustaitojen kehittämisen tukeminen: Kasvattajat tukevat esioppilaiden keskinäistä vuorovaikutusta ohjaamalla lapsia positiiviseen ja toisia huomioivaan vuorovaikutukseen. Pro-vaka matriisit ohjaavat toimintaamme yhdessä sovituin käyttäytymisodotuksin. Yhteisistä sopimuksista pidetään kiinni ja muistetaan hyvät käytöstavat. Yhdessä toimiessa sosiaalisuus ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu ovat päivittäin esillä. Ristiriitatilanteet selvitetään heti niiden ilmettyä.

Tunnetaitojen vahvistaminen: Tunteita tunnistetaan ja nimetään yhdessä ja niitä harjoitellaan kasvattajan tuella. Tunteista keskustellaan yhdessä lasten kanssa. Tunnetaitoja vahvistetaan myös lastenkirjallisuuden avulla. Esiopetusmateriaali, Ystävien eskari, tukee lasten tunnetaitoja. Käytössä on myös vahvasti tunteisiin liittyvä kuvatuksi sekä tunnemittarit.

Leikki: Leikki on keskeisellä sijalla toiminnassa. Lapsi oppii leikkimällä, tekemällä itse, tutkimalla ja kokeilemalla. Leikki toimii yhtenä oppimisen välineenä ja kouluvalmiustaitojen vahvistajana. Leikki tuo oppimiseen iloa ja elämyksellisyttä.

Luontokasvatus: Punkaharjatalolta sekä Kulennoisten ryhmästä lähemme luontoon joka viikko, kaikkina vuodenaikoina. Eskarin lähiluontopaikat tarjoavat meille monipuolisia oppimis- ja toimintaympäristöjä. Siellä koemme ja jaamme yhteiset luontoelämyksemme. Luonnossa lasten sosiaalinen yhteenkuuluvuuden tunne lisääntyy ja ryhmäytyminen vahvistuu. Luonto tarjoaa tilaa liikkumiselle, leikeille, mielikuvitukselle ja tunteille. Siellä tutkimme, ihmettelemme ja aistimme. Lapsen luontosuhde kehittyy ja vahvistuu.

Kielirikasteisuus: Kieliveturin matkassa kansainvälisyyteen hankkeen tukemana vahvistetaan ja vakiinnutetaan kielirikasteisuutta. Tutustumme Englannin kieleen leikkien, laulujen ja tarinoiden avulla.

Liikunnallisuus: Liikuntakaruselli hankkeen tukemana tutustumme eri liikuntamuotoihin, tarjoamalla lapsille erilaisia liikunta kokemuksia.

Esiopetuksen aikana harjoittelemme työskentelytaitoja, keskittymistä, ohjeiden mukaan toimimista, asioiden loppuun saattamista ja työrauhan antamista. Omista tavaroista huolehtiminen on myös tärkeää. Toiminnan ohessa kannustamme lapsia

yrittämään itse, kokeilemaan ja pohtimaan omia ratkaisuja. Ohjaamme lapsia toimimaan myös yhdessä yhteisten päämäärien saavuttamiseksi. Esiopetuksessa on käytössä Ystävien eskari- kirjasarja, sekä siihen liittyvä materiaali.

Toimintakulttuurin kehittäminen

Ryhmät toimivat eri toimintayksiköissä. Toimintakulttuurimme on avoin, arvostava, salliva, erilaisuuden hyväksyvä, kyselevä, turvallinen ja keskustelevala.

Mahdollistamme lapsille aikaa leikkiä, kokea, kokeilla, ja oppia asioita erilaisissa ympäristöissä. Ryhmissä toteutamme pienryhmätoimintaa ja harjoittelempa toimimaan myös erilaisissa ja eri kokoisissa ryhmissä. Lapsen toimijuus ja aktiivisuus, vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, yksilöllinen huomiointi sekä kasvun ja oppimisen tuki ovat keskeisiä arvoja toiminnassamme.

Esioppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen

Yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeää. Yhteistyön tavoitteena ovat avoimet ja luottamukselliset välit henkilökunnan ja perheiden välillä. Kuulemme huoltajia kaikissa lapsen liittyvissä asioissa.

Esiopetuksen asioista ja sisällöistä tiedotetaan Wilman kautta ja huoltajien kanssa käydään avointa keskustelua. Vanhempainillassa/tapahtumissa kerromme tarkemmin toiminnan tavoitteista ja sisällöistä sekä kuulemme huoltajien ajatuksia esiopetuksesta.

Lasten kanssa on yhdessä laadittu ryhmän hyvän olon sopimukset, joita lapset ja kasvattajat ovat sitoutuneet noudattamaan. Sopimukset ovat jatkuvasti lasten nähtävillä ja niihin palataan säännöllisesti.

Huoltajan kanssa tehtävä yhteistyö

Oppimisympäristöt ja työtavat

Esiopetusta toteutetaan kahdessa toimintayksikössä. Wilpereiden ryhmä toimii yhteisissä tiloissa Kulennoisten koulun kanssa, Kersat ryhmä toimii Punkaharju talolla.

Pystymme Wilpereiden ryhmässä hyödyntämään koulun tarjoamia mahdollisuuksi esim. liikuntasali, jääkiekkokaukalo, jalkapallokenttä ja hiihtoladut sekä lähiympäristöä ja kirjastoautoa.

Kersat- ryhmä hyödyntää lähiympäristöä esim. ulkoliikuntapaikkoja, kirjastoa ja metsää.

Yksiköiden lähiympäristöihin kuuluvat vahvasti metsät ja luonto, jota hyödynnämme toiminnassamme monipuolisesti retkeillen, leikkien ja liikkuen. Esiopetus on eheytettyä opetusta, joka muodostuu oppimiskokonaisuuksista. Toiminnassa hyödynnetään monipuolisia oppimisympäristöjä. Vuodenajat, juhlapyhät, teemat ja tapahtumat huomioidaan toiminnassa. Lasten kiinnostuksen kohteet ja tuentarpeet ovat suunnittelun lähtökohta.

Havainnoimme, ihailemme ja tutkimme luonnon ihmeellisiä ihmeitä yhdessä lasten kanssa päivittäin. Tuttu metsä on esioppilaille mieluisa leikki- ja retkikohde. Oppiminen ja oivaltaminen on kiinteä osa esioppilaiden arkea. Tuemme lapsen oppimista toiminnan kautta: leikkien, tutkien, kokeillen, kuunnellen ja kysellen. Tarjoamme lapselle mahdollisuuksia kokea, tutkia ja oppia uusia asioita sekä mahdollisuuksia oivaltaa ja käyttää kaikkia aisteja. Rohkaisemme lasta mielikuvituksen käyttöön ja itsensä ilmaisemiseen. Rikastutamme lapsen maailmaa satujen, tarinoiden ja taiteellisten kokemusten kautta. Lapsen itseilmaisua ja itsetuntoa vahvistetaan päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa. Itsetunnon vahvistamisessa lähdemme liikkeelle lapsen vahvuuksista, minkä päälle rakennamme uusien taitojen ja tietojen oppimisen. Vahvistamme lapsen positiivista minäkuvaa ja myönteistä käsitystä itsestään aktiivisena toimijana. Toiminnassa käytämme tieto- ja viestintätekniikan tuomia mahdollisuuksia esimerkiksi arjen dokumentoinnissa.

Arjen tilanteissa sovelletaan englannin kielirikasteista varhaiskasvatusta ja esiopetusta.

Toimintaamme ohjaa yhdessä laaditut ProVaka -matriisit.

Opiskeluhoolto

Savonlinnan kaupungin koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa käytetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta esiopetuksen opiskeluhoollasta nimitystä opiskeluhoolto, opiskelijasta käsitettä lapsi, oppilaitoksesta nimitystä esiopetusyksikkö tai esiopetus. Koulutuksen järjestäjään viitataan käsitteellä opetuksen järjestäjä.

Lasten kehitysympäristön ja esiopetuksen toimintaympäristön muutosten myötä opiskeluhoollasta on tullut yhä tärkeämpi osa esiopetuksen perustoimintaa. Opiskeluhoolto liittyy kiinteästi esiopetuksen tehtävään edistää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Opiskeluhooltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Lapsella on oikeus saada maksutta opiskeluhoolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Esiopetuksen opiskeluhoolto koskee myös pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia. Opiskeluhoollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetusyhteisössä. Opiskeluhoolto toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoollona. Tämän lisäksi lapsilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Monialainen yhteistyö on opiskeluhoollossa keskeistä. Opiskeluhooltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Opiskeluhoolto toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoolto on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ennalta ehkäisevää ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoolto esiopetuksessa. Se on kaikkien esiopetuksessa työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi lapsilla on oikeus opiskeluhooltopalveluihin, joita ovat ikäryhmälle tarkoitetut neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhooltopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat.

Esiopetuksen opiskeluhoollasta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa.

- Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista sekä keskeiset työtehtävät

Palvelujen kohdentuminen yhteisölliseen tukeen tarpeen ilmetessä.

Palvelujen kohdentuminen yksilölliseen tukeen lapsen tarpeen vaatiessa.

Palvelujen kohdentuminen opiskeluhoollon yhteistyöhön tarpeen (mm. kiusaaminen, vanhemmuuden tukemisen ilmiöt, liikennekäyttäytyminen /kuljetustilanteet, lapsen hyvinvointiin liittyvät ilmiöt; lepo, liikunta, ulkoilu, ruutuaika) ilmetessä yhteistyötahojen kanssa.

Esiopetuksella on käytössä koulukuraattori ja koulupsykologi palvelut. Koulukuraattorina työskentelee Jasmin Kupiainen. Koulupsykologina työskentelevät Wilperit ryhmässä Nina Finel ja Kersat ryhmässä Aino Putila. Yhteistyötä tehdään myös lastenneuvolan ja tarvittaessa lastensuojelun kanssa (Eloisa)

- Päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi

Yhteisesti hyväksytyt periaatteet ja käytänteet ohjaavat esiopetuksen toimintaa. Ammattitaitoinen ja riittävästi mitoitettu henkilöstö tarjoaa laadukasta kasvatusta ja opetusta sopivan kokoisissa ryhmissä. Kiinnitetään huomio viihtyisään, aktivoivaan ja turvalliseen ympäristöön. Kodin ja esiopetuksen välinen yhteistyö on lapsen hyvinvoinnin kannalta tärkeää. Toimintaa arvioidaan, dokumentoidaan ja kehitetään Valssi (digitaalisen laadunarviointijärjestelmän) avulla

Olemme yhteistyössä päiväkotimme koulukuraattorin ja koulupsykologin kanssa ja he osallistuu mahdollisuuksien mukaan päiväkodin vanhempainiltaan ja tarvittaessa monialaisiin lapsipalavereihin.

- Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)

Yksilökohtainen opiskeluhoolto sisältää tarvittaessa keskustelun huoltajien kanssa. Huoltajan suostumuksella voidaan järjestää monialaisen asiantuntijaryhmän tapaaminen.

- Yhteistyön järjestäminen oppilaiden, heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Päiväkotikohtainen, yhteisöllinen opiskeluhoito on monialainen, ja sitä johtaa päiväkodinjohtaja. Päiväkotikohtainen, yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä vastaa esiopetuksen opiskeluhoitoon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Opiskeluhoitoryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskeluhoitoon toteuttaminen ja kehittäminen eli asiat käsitellään yleisellä ja yhteisellä tasolla. Ryhmän tulee huomioida lasten ja huoltajien osallisuus sekä kuulluksi tuleminen.

Esiopetuksen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä, johon kuuluu esiopetuksen lisäksi neuvolan terveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi ja vanhempien edustaja, kokoontuu toimintavuoden aikana 1-2 kertaa. Esiopetus osallistuu kutsuttuna myös koulun yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään. Moniammatillisia yksilökohtaisia opiskeluhoitoryhmiä pidetään tarvittaessa. Yhteistyö koulun kanssa toteutuu erilaisten projektien, tapahtumien ja juhlien kautta. Poliisi sekä palo- ja pelastustoimi käyvät esittelemässä toimintaansa lapsille mahdollisuuksiensa mukaan. Lisäksi yhteistyötä tehdään paikallisten toimijoiden kanssa.

- Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

HUOM. LINKIT AVAUTUVAT UUTEEN VÄLILEHTTEEN CTRL+KLIKKAUS

Koulun ulkopuoliset yhteistyötahot

[http://Seudullinen esiopetussuunnitelma](http://Seudullinen_esiopetussuunnitelma)

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen [linkki tai liite](#) suunnitelman pohjana mm.

Savonlinnan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2026

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Lapsen oikeuksien sopimus

Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa

Kaupungin KaMu (KaikkiMukaan)- toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseen

KaMu

Kriisitoimintamalli
sekä Kaupungin kriisitoimintamalli ja -suunnitelma ([linkit](#))

Savonlinnan koulujen kriisitoimintamalli

Savonlinnan koulujen kriisisuunnitelma

Erityisruokavaliolomake

[Etela-Savon-lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2024-2025-2.pdf \(savonlinna.fi\)](#)

Arviointi

Arviointi on tärkeä osa esiopetusta. Arviointi on jatkuva prosessi, johon osallistuvat lapset, huoltajat sekä esiopetuksen henkilöstö.

Lapset harjoittelevat arviointia ja itsearviointia muun muassa Olavinlinna -kaaviota täyttäen sekä päivittäisissä keskusteluhetkissä. Kasvattajan palaute lapselle on kannustavaa ja jokapäiväistä. Positiivista palautetta tuetaan ProVaka-korttien avulla. Arviointi perustuu havainnointiin, dokumentointiin ja lasten / huoltajien kanssa käytävään vuoropuheluun. Arvioinnilla tuemme lasta huomaamaan omia onnistumisia ja vahvuuksia. Lapsikohtaisen suunnitelman toteutumista arvioidaan yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa.

Lasten tarpeita ja vahvuuksia kartoitetaan syyslukukauden aikana yhdessä sovittujen tehtävien avulla, joiden avulla saamme tietoa toiminnan suunnittelun pohjaksi.

Tiimipalavereissa ja kehityskeskusteluissa pohdimme ja arvioimme omaa toimintaamme ja toimintatapojamme. Arviointi perustuu lasten ja huoltajien antamaan palautteeseen ja kasvattajien ja tiimin itsearviointiin sekä pedagogiseen keskusteluun. Kannustamme huoltajia antamaan palautetta toiminnastamme. Kehittyvä työote on tapamme toimia ja tehdä arviointia.

Oppimisen tuki

Oppimisen edellytyksiä tukevia järjestelyjä;

Lasten oppimisympäristöä suunniteltaessa ja toteuttaessa lasten aistikuormitusta vähennetään ja oppimisedellytyksiä tuetaan miettimällä lasten sijoittumista erilaisissa oppimistilanteissa sekä oppimisympäristön selkiyttämällä. Lapsella on mahdollisuus työskennellä myös rauhallisemmassa ympäristössä yhdessä aikuisen kanssa ja ryhmissä on käytössä rentoutumispaikka.

Ryhmissä toimitaan erilaisissa pienryhmissä ja tiloissa lasten tarpeiden mukaisesti.

Toiminnassa käytetään päivittäin kuvatukea sekä ProVaka menetelmää. Oppimismateriaalina käytetään Ystävien eskarit esiopetusmateriaalia sekä Roihuset materiaalia. Pedagogisina työskentelytapoina käytetään mm. toimintakuvat, tunnekuvat ja -mittarit, ohjeiden pilkkomiskuvat ja selkeät, lyhyet ja toistetut ohjeet. Tarvittaessa aikuinen ohjaa vieressä. Ennakointi mm. selkeä päivärytmi.

Wilpereillä esioppilaat (4) ovat osa 3-6-vuotiaiden ryhmää. Esioppilaat työskentelevät osin omana ryhmänään ja osin yhteistyössä ryhmän nuorempien lasten kanssa erilaisissa pienryhmissä.

Kersailla käytössä yleinen tukiovetus sekä opetuskielen tukiovetusta. Tuen painopiste keskittyy kielellisen kehityksen tukemiseen

Rakenteet

Kersat ryhmässä lasten tuen tarpeet on huomioitu ryhmän lapsimäärää pienentämällä (pienennetty ryhmä). Kersat ryhmässä on esioppilaiden lisäksi viisi vuotiaita lapsia.

Wilperit ryhmässä on esioppilaiden lisäksi kolme - viisi vuotiaita lapsia.

Oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevia järjestelyjä;

Lasten oppimisympäristöä suunniteltaessa ja toteuttaessa lasten aistikuormitusta vähennetään ja oppimisedellytyksiä tuetaan miettimällä lasten sijoittumista erilaisissa oppimistilanteissa sekä oppimisympäristön selkiyttämällä. Lapsella on mahdollisuus työskennellä myös rauhallisemmassa ympäristössä yhdessä aikuisen kanssa ja ryhmissä on käytössä rentoutumispaikka. Ryhmätiliassa esioppilaalla on mahdollista käyttää myös kuulosuojaimia tarpeen mukaan. Ajanhallintaa tukemassa on erilaisia timereita.

Opetusjärjestelyjen toimivuutta arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti, jotta ne vastaavat lasten muuttuviin tarpeisiin ja tukevat tavoitteellista, innostavaa ja hyvinvointia edistävää esiopetusta.

Ryhmissä toimitaan erilaisissa pienryhmissä ja tiloissa lasten tarpeiden mukaisesti.

Toiminnassa käytetään päivittäin kuvatukea sekä ProVaka menetelmää. Oppimismateriaalina käytössämme on Ystävien eskarit esiopetusmateriaalia sekä Roihuset materiaalia kielellisten taitojen tukemiseen. Pedagogisina työskentelytapoina käytetössä mm. toimintakuvat, tunnekuvat ja -mittarit, ohjeiden pilkkomiskuvat ja selkeät, lyhyet ja toistetut ohjeet. Tarvittaessa aikuinen ohjaa vieressä. Ennakointia tukee mm. selkeä päivärytmi.

Wilpereillä esioppilaat (4) ovat osa 3-6-vuotiaiden ryhmää. Esioppilaat työskentelevät osin omana ryhmänään ja osin yhteistyössä ryhmän nuorempien lasten kanssa erilaisissa pienryhmissä.

Kersat ryhmässä on käytössä yleinen tukiovetus sekä opetuskielen tukiovetusta. Tuen painopiste keskittyy kielellisen kehityksen tukemiseen

Toimintatavat

Ryhmässä on pedagogisesti suunniteltu päiväohjelma ja päivittäisillä rutiineilla varmistetaan ennakointi ja arjen sujuvuus.

Päiväkodissa on käytössä ProVaka- toimintamalli, joka vahvistaa sensitiivisiä vuorovaikus- ja kommunikointitapoja ja velvoittaa aikuisia toimimaan näitä taitoja vahvistaen.

Lapsen tarvitsema tuki toteutuu osana vertaisryhmää - inklusiivisuus.

Työn- ja vastuunjako

Ryhmän koko henkilöstö sitoutuu kaikessa esiopetustoiminnassa, sekä esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa yhdessä sovittuihin toimintatapoihin. Käytössämme on ProVaka toimintamalli, joka tukee positiivista ryhmässä oppimista.

Varhaiskasvatuksen opettajalla on vastuu tuen tarpeen arvioinnista ja tarvittavan tuen suunnittelusta ja toteutuksesta.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen osalta ryhmän opettaja vastaa yleisestä tukiopetuksesta ja opetuskielen tukiopetuksesta.

Varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja arvioivat yhdessä lapsen valmiuksia ja koululaiseksi kasvamista sekä suunnittelevat tarvittavat tukimuodot. Tarpeen mukaan varhaiskasvatuksen erityisopettaja havainnoi, kartoittaa ja arvioi lapsen tuen tarpeita yksilöllisemmin. Tuki toteutetaan muun opetuksen yhteydessä ja se mahdollistaa opetuksen myös pienemmille lapsiryhmille.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja antaa konsultaatiota ryhmän opettajalle ja henkilöstölle tarpeen mukaan.

Päiväkodinjohtaja vie tarvittaessa lukuvuosisuunnitelmaan muutokset hyväksyttäväksi sivistystoimenjohtajalle.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Yhteistyötä opiskeluhoitoryhmän kanssa tehdään tilanteen mukaan. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelussa on hyvä konsultoida koulupsykologia.

Jos lapsi saa esiopetuksen ulkopuolista tukea niin yhteistyötä tehdään tukea antavien tahojen kanssa.

Miten ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisen edellytyksenä on ryhmän opettajan, erityisopettajan sekä muun henkilöstön yhteistyö ja yhteisesti rakentuva näkemys esiopetusryhmän ja ryhmään kuuluvien lasten tuen tarpeista. Havainnot, arvioinnit ja kartoitukset ovat tukimuotojen suunnittelun ja toteuttamisen pohjana. Viikoittaisissa ryhmäpalaverissa keskustellaan havainnoista ja arvioidaan tukimuotojen toimivuutta. Toiminnan suunnittelu ja tukimuotojen kehittäminen tapahtuu näiden pohjalta.

Ryhmäkohtaisena tukimuotona ovat erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä, samanaikais- ja yhteisopetuksena, jonka sisällöt ja intensiteetti määritellään tarkemmin lapsiryhmän tuen tarpeiden perusteella.

Päiväkodinjohtaja ja veo ovat mukana ryhmien tiimipalaverissa syksyllä toimintaa suunnittelemassa ja tarvittaessa lukuvuoden aikana.

Tiedossa olevat tarpeet

Ennakkotieto ryhmäkohtaisten tukimuotojen tarpeesta on saatu nivelpalaverissa keväällä 2026. Näiden tietojen perusteella Kersat ryhmä toimii pienennettynä ryhmänä. Tukitoimien sopivuutta ja riittävyttä arvioidaan syksyllä käyttäen apuna esiopetuksessa tehtyjä havaintoja, arviointeja ja kartoituksia.

Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä, tehdään lapsikohtaisten tukitoimien arviointi.

Varhaiskasvatuksen opettaja arvioi tuen tarvetta jatkuvasti ja konsultoi tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Esiopetuksen lukuvuoden 2026-2027 alkaessa on esiopetusryhmissä tiedossa tarpeet opettajan antamalle yleiselle tukiopetukselle ja erityisopettajan antamalle opetukselle muun opetuksen yhteydessä sekä erityisopettajan konsultointi. Lisäksi Kersat ryhmässä on tiedossa tarve opettajan antamalle opetuskielen tukiopetukselle.

Esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet

Jos tarpeet lukuvuoden aikana muuttuvat päivitetään lukuvuosisuunnitelma ja päiväkodinjohtaja toimittaa päivitetyn suunnitelman sivistystoimenjohtajalle hyväksyttäväksi.

Varautuminen vaaratilanteisiin

Jokaisessa toimipisteessä on turvallisuuskansiot, joista löytyvät toimintaohjeet erilaisiin vaaratilanteisiin. Sisätiloissa on seinillä selkeät lyhyet ohjeet ja ulkotiloissa osoitteet ja puhelinnumero.

Varautuminen vaaratilanteisiin ohjeistus Savonlinnan kaupugin sivuilta.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Huomioidaan liikunnallisuus päivittäisessä arjessa kaikissa tilanteissa esim. rohkaisemalla liikkumaan eri tavoin. Luodaan mahdollisuuksia tutustua eri liikuntamuotoihin kannustavassa ja myönteisessä ilapiirissä leikkien, ulkoillen ja liikkumisesta nauttien. Päiväkodille on laadittu liikuntakasvatussuunnitelma ja vuosikello, joiden avulla liikuntaa lisätään ja monipuolistetaan. Vahvistetaan liikunnallista toimintakulttuuria rakentamalla liikunnallista elämän tapaa. Kannustetaan perheitä liikkumaan arjessa lastensa kanssa esim. liikunnallisilla tapahtumilla, teemaviikoilla ja liikunnallisilla tehtävillä. Perheiden kanssa keskustellaan liikunnan merkityksestä lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin esim. varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa.

Päiväkodin nimi

Savonrannan Päiväkoti

Esioppilaiden määrä

2 esioppilasta

Savonrannan Päiväkodin lapsiryhmä on sisarusryhmä, jossa on 1.8.2026 kirjoilla 4 lasta (3-6 - vuotiaita).

Esiopetuksen henkilöstö

varhaiskasvatuksen opettaja, Sari Roivio

varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Tuula Pesonen

päiväkodin johtaja Hannele Taavitsainen

varhaiskasvatuksen erityisopettaja Päivi Loponen

Kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Savonrannan Päiväkodin kasvatuksessa ja opetuksessa painottuvat lasten sosiaalisten taitojen ja yhteistyötaitojen kehittyminen. Tähän sisarusryhmä luo hyvät mahdollisuudet, kun esioppilas voi toimia mallina ja esimerkkinä, olla apuna ja huomioimassa pienempiä. Ikätasoiset vastuut omasta toiminnasta ja pienempien auttamisesta edistävät lapsen itseluottamusta ja vahvistavat lapsen käsitystä itsestään kaverina ja yhteisön vastuullisena jäsenenä.

Luonto, niin rakennettu kuin luonnonvarainen, on Savonrannan Päiväkodin välittömässä läheisyydessä ja helposti tavoitettavissa. Päiväkodin kasvatuksessa ja opetuksessa painottuvat myös luontokasvatus ja vastuullisuus luonnon, ja sitä kautta myös ihmisen, hyvinvoinnista. Lapsen tietoisuutta omista vaikutusmahdollisuuksista luonnon hyvinvointiin pyritään kehittämään monipuolisesti, aina kierrätyksestä kestäväan elämäntavan ajattelumallin kehittämiseen.

Toiminnassa ja sen suunnittelussa huomioidaan lasten toiveet ja ajatukset. Lapsen osallisuutta tuetaan esim. säännöllisillä lastenkokouksilla ja lapsille ja vanhemmille suunnatulla "Toiveiden puulla".

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Päivi Loponen käy päiväkodilla. Lasten tuen tarpeisiin perustuen käyntejä ja konsultaatiota lisätään tarvittaessa.

Toimintakulttuurin kehittäminen

Savonrannan Päiväkodin esiopetuksen toimintakulttuuri on lapsilähtöistä; lapsia kuunnellaan, osallistetaan ja lapsien tarpeet, ideat ja ajatukset otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Tärkeää on, että aikuinen tuntee lapsen ja tunnistaa lapsen lähikehityksen tason. Lapsen perhe- ja kulttuuritaustan tunteminen auttaa henkilöstöä toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

Lapsen leikkiä kunnioitetaan ja aikuiset osallistuvat siihen aktiivisesti. Leikille annetaan tilaa, aikaa ja paikka jokaisena esiopetuspäivänä niin sisällä kuin ulkonakin. Esioppilas on mukana päiväkodin pienryhmätoiminnassa ja tulee näin huomioiduksi ja kuulluksi paremmin.

Kasvatushenkilöstö käy jatkuvaa pedagogista keskustelua (päivittäin ja työkokouksissa) toimintakulttuurin kehittämiseksi ja arvioi omaa toimintaansa työkokouksissa. Myös Valssi-arviointivälineen avulla toimintakulttuuria voidaan arvioida.

Savonrannan Päiväkotitoiminta on mukana kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjatussa ProVaka - toimintakulttuurin kehittämistoiminnassa. Päiväkodin henkilöstö sitoutuu ProVaka:n hengessä kehittämään toimintakulttuuria 2026 - 2027.

ProVakaan liittyvät Päiväkodin Hyvän olon sopimukset ovat:

1. Leikin kaikkien kanssa
2. En satuta toista
3. Kuuntelen
4. Autan toista

Esioppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen

Savonrannan Päiväkodin esiopetuksessa on käytössä Wilma, joka mahdollistaa tiiviin yhteydenpidon ja osallisuuden esiopetuksen ja kodin välillä. Tästä hyötyvät erityisesti ne vanhemmat, joita opettaja ei tapaa lapsen tuonti- ja hakutilanteissa. Vanhemmat saavat tietoa ja voivat kommentoida asioita myös Edlevon kautta.

Lähtökohtaisesti vanhemmille järjestetään vanhempainilta ja/tai lasten ja vanhempien yhteinen ilta vähintään kerran toimintavuodessa. Keskeistä on luottamukselliset ja avoimet välit esiopetuksen henkilöstön ja huoltajien kesken.

Kasvatushenkilöstö toimii avoimesti ja suhtautuu kunnioittavasti jokaisen oppilaan koti- ja kulttuuritaustaan. Esioppilaiden oma kulttuuritausta huomioidaan ja tuodaan näkyväksi osaksi päivittäistä toimintaa.

Esioppilaat osallistuvat päiväkodin toiminnan suunnitteluun yhteisissä kokoontumisissa muiden päiväkodin lasten ja henkilöstön kanssa. Vanhemmat osallistuvat vuosittaisiin juhliin ja tapahtumiin. Palautteen keruu ja toiminnan kehittäminen perustuvat ensisijaisesti arjen matalan kynnyksen vuorovaikutukseen, suoraan keskusteluun sekä vuoropuheluun syksyn ja kevään varhaiskasvatussuunnitelman keskusteluissa. Tarvittaessa osallistumme Savonlinnan kaupungin yhteiseen asiakaskyselyyn.

Savonrannan Päiväkodissa on tehty Lapsen osallisuuden mahdollistava suunnitelma, joka koskee myös esiopetuksessa olevia lapsia. Siinä kuvataan niitä yhdessä sovittuja keinoja ja periaatteita, joilla lasten osallisuus mahdollistuu. Lapset arvioivat toimintaa päivittäisissä koontikeskusteluissa ja kahdenkeskisissä keskusteluissa aikuisen kanssa.

Oppimisympäristöt ja työtavat

Oppimisympäristöinä käytetään monipuolisesti ulko- ja sisätiloja, lähiluontoa ja rakennettua ympäristöä. Myös tieto- ja viestintäteknologiset oppimisympäristöt ovat käytössä tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi hyödynnetään eri yhteistyökumppaneiden tarjoamia oppimisympäristöjä, mm kirjasto, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluja. Lapset voivat vaikuttaa oppimisympäristön valintaan ja muokata ja rakentaa sitä omien ja ryhmän mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaan.

Oppimisympäristöjen turvallisuuteen kiinnitetään huomiota ja ohjataan lasta erilaisten ympäristöjen turvalliseen käyttöön. Keskeistä on vuorovaikutuksen ja vuoropuhelun mahdollistuminen, sekä yhteisöllisyyden kokeminen eri ympäristöissä.

Työtavoista leikki on esiopetuksessa keskiössä. Leikkiin, niin omaehtoiseen kuin ohjattuunkin, tarjotaan aina mahdollisuus työtapoja valittaessa. Työtapojen tarjonnassa pyritään siihen, että ne tukevat lapsen mahdollisuutta havainnoida, olla aktiivinen ja kehittää luovuuttaan. Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun, työtapojen valintaan ja tekevät erilaisia työtehtäviä. Näin tuetaan lapsen osallisuutta omaan arkiseen toimintaansa.

Esiopetuksessa on käytössä esiopetuskirja Ystävien eskari ja siihen liittyvä digimateriaali.

Opiskeluhoolto

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa käytetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta esiopetuksen opiskeluhollosta nimitystä opiskeluhoolto, opiskelijasta käsitettä lapsi, oppilaitoksesta nimitystä esiopetusyksikkö tai esiopetus. Koulutuksen järjestäjään viitataan käsitteellä opetuksen järjestäjä.

Lasten kehitysympäristön ja esiopetuksen toimintaympäristön muutosten myötä opiskeluhollosta on tullut yhä tärkeämpi osa esiopetuksen perustoimintaa. Opiskeluhoolto liittyy kiinteästi esiopetuksen tehtävään edistää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Opiskeluhooltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Lapsella on oikeus saada maksutta opiskeluhoolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Esiopetuksen opiskeluhoolto koskee myös varhennetun oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia. Opiskeluhollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetusyhteisössä. Opiskeluhoolta toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhohtona. Tämän lisäksi lapsilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Monialainen yhteistyö on opiskeluhollossa keskeistä. Opiskeluhooltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Opiskeluhoolta toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoolto on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista työtä. Opiskeluhoolto ryhmä on ennalta ehkäisevää ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoolta esiopetuksessa. Se on kaikkien esiopetuksessa työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi lapsilla on oikeus opiskeluhohtopalveluihin, joita ovat ikäryhmälle tarkoitetut neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhohtopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat.

Esiopetuksen opiskeluhollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa.

[savonlinnan-kaupungin-koulutuksen-jarjestajan-opiskeluhohtosuunnitelma-1.8.2025-alkaen.pdf](#)

- Arvio opiskeluhohtolon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhohtopalveluista sekä keskeiset työtehtävät

Oppilashuoltoryhmä järjestää yhteisöllistä sekä yksilöllistä oppilashuolta tarpeen mukaan. Tarvittaessa konsultoidaan muita asiantuntijoita, esim. kuraattori, psykologi- ja terveydenhuoltopalvelut ja sosiaalihuolto.

Savonrannan päiväkodin oppilashuhtolon kokonaistarve on yleisellä tasolla. Oppilashuoltoryhmä kokoontuu 1-2 kertaa vuodessa. Päiväkodin johtaja kutsuu oppilashuoltoryhmän koolle. Tarvittaessa kokoonnutaan useammin.

Varhaiskasvatuksen opettaja vastaa lasten arkisesta oppilashuhtolon toteutumisesta ja konsultoi tarvittaessa päiväkodin johtajaa ja varhaiserityisopettajaa. Lastenhoitaja tukee oman tehtäväkuvansa kautta oppilaiden oppilashuhtolon toteutumista.

- Päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhohtolon edistämiseksi

Opiskeluhohtoryhmä edistää yhteisön hyvinvointia, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Se toteuttaa, seuraa ja kehittää yhteisöllistä oppilashuolta. Opiskeluhohtoryhmän työ on ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista sekä tarvittavan tuen järjestämistä.

Opiskeluhohtoryhmään kuuluvat päiväkodin johtaja, veo, varhaiskasvatuksen opettaja ja neuvolan terveydenhoitaja. Tarvittaessa kutsutaan mukaan muita asiantuntijoita sekä huoltajia. Päiväkodin johtaja vastaa yksikön opiskeluhohtoryhmän toiminnasta sekä toimii ryhmän koollekutsujana ja puheenjohtajana. Veo tukee koollekutsujana oppimista ja hyvinvointia. Opettaja ja muu henkilökunta välittävät tietoa oppilaiden hyvinvoinnista. Terveydenhuolto vastaa oppilaiden terveyden seuraamisesta yhdessä huoltajien kanssa, sekä osallistuu esiopetusympäristön seurantaan ja päiväkodin moniammatilliseen yhteistyöhön. Tarvittaessa ulkopuoliset asiantuntijat tukevat lapsen oppimista ja

hyvinvointia. Ryhmän huoltajajäsenet tuovat tietoa oppilaiden / huoltajien havaitsemista ilmiöistä ja välittävät terveisiä muille oppilaille / huoltajille. Toimintatapoja suunnitellaan yhteistyössä huoltajien, henkilökunnan sekä muiden lasten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Päiväkodin Pelastusuunnitelmassa on toimintamallit tapaturmien ehkäisemiseksi, ensiavun järjestämiseksi ja hoitoonohjaamiseksi ja toiminnasta äkillisissä kriiseissä tai uhka- ja väkivaltatilanteissa. Päiväkodissa on toimintamalli lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Varhaiskasvatuksen, sekä esi- ja perusopetuksen nivelvaiheiden toimintamalli helpottaa oppilaiden siirtymistä kasvatuksesta ja opetuksesta vastaavien tahojen välillä. Yhteistyötä tehdään sekä lapsen siirtyessä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen että esiopetuksesta perusopetukseen. Yhteistyö käsittää mm. tiedonsiirtopalaverit eri tahojen kesken ja lapsen ja perheen tutustumiskäynnit siirtyvään kohteeseen. Perusopetuksen luokanopettaja vierailee tarvittaessa seuraamassa esiopetusryhmän työskentelyä keväällä. Päiväkoti ja koulu ovat fyysisesti samassa rakennuksessa, joten konsultoivaa, oppilaiden hyvinvointia tukevaa yhteistyötä voidaan jatkaa luontevasti syksyllä tarpeen vaatiessa.

- Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)

Yksilökohtaisella oppilashuollolla on tarkoitus turvata lapsen kehitys ja hyvinvointi sekä tukea lapsen oppimista ja varmistaa, että hän saa tarvitsemansa tukitoimet. Yksilökohtaista oppilashuoltoa järjestettäessä vanhemmat ovat aina tietoisia asiasta ja heitä on kuultu lasta koskevista asioista. Kun huoli lapsesta herää, käydään vanhempien ja varhaiskasvatuksen opettajan välillä keskustelu huolta herättävistä asioista. Tämän jälkeen tehdään huoltajien suostumuksella mahdollinen konsultaatio, tutkimukset ja selvitykset. Huoltajien suostumuksella pidetään yksilöllinen oppilashuoltoryhmä, johon osallistuvat sovitut henkilöt. Tehdään oppilashuoltokertomus ja otetaan käyttöön tarvittavat tukitoimet.

Esiopetuksessa noudatetaan oppimisen ja esiopetuksen osallistumisen tukea lainsäädännön ja paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Oppilaan erityisruokavaliosta tehdään keittiöön ilmoitus ja huoltaja toimittaa terveydenhoitajan tai lääkärin allekirjoittaman todistuksen. Keittiöhenkilökunta vastaa erityisruokavalioiden toteuttamisesta ja esiopetushenkilöstö ruoan jakelusta.

Tarvittaessa oppilaalle laaditaan henkilökohtainen lääkehoitosuunnitelma ja toimitaan sen mukaisesti. Vanhemmat toimittavat terveydenhoitohenkilöstön kanssa laaditun lääkkeenantoluvan ja vastaavat siitä, että joko huoltajat tai terveydenhoitohenkilöstö on perehdyttänyt henkilökunnan sairauden hoitoon / lääkkeenantoon. Lääkkeitä saavat antaa lääkehoitokoulutetut henkilöt tai muu henkilökunta riittävän perehdytyksen saatuaan.

Oppilashuolto tarjoaa tukea myös perheen elämäntilanteista johtuvissa vaikeuksissa. Lapsen edun vaatiessa perhe ohjataan tarvitsemansa avun piiriin (esim. perhepalvelukeskus, päihdetyö, kriisikeskus, lastensuojelu). Jos herää epäily lapsen kohdistuneesta väkivallasta, laiminlyönnistä tai muusta vakavasta uhkasta lapsen kasvuun ja kehitykselle, on jokainen henkilökuntaan kuuluva velvollinen tekemään lastensuojeluilmoituksen viipymättä. Ilmoituksen tekemisestä tiedotetaan aina päiväkodin johtajaa.

- Yhteistyön järjestäminen oppilaiden, heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Savonrannan Päiväkoti sijaitsee fyysisesti Savonrannan koulun kanssa samassa rakennuksessa. Tämä mahdollistaa monipuolisen yhteistyön päiväkodin ja koulun kesken (yleisurheilu- ja hiihtokilpailut, yhteiset retket ja kulttuuritapahtumat jne.).

Esiopetuksessa korostuu yhteistyö alkuopetuksen kanssa. Lukuvuonna 2026-2027 esiopetus ja alkuopetus ovat yhdellä yhteisellä liikuntatunnilla viikoittain. Pyrimme järjestämään yhteisiä retkiä ja tapahtumia arkisten ulkoilukohtaamisten lisäksi. Näin lapsille mahdollistuu tutustuminen tuleviin koulukavereihin ja opettajiin jo esiopetusvuoden aikana.

Neuvola- ja muihin terveyspalveluihin ollaan yhteydessä tarvittaessa ja oppilashuoltoryhmän kautta.

Päiväkoti suhtautuu avoimesti yhteistyöhön monenlaisten sidosryhmien ja toimijoiden kanssa. Huomioitavaa on, että yhteistyössä on huolehdittava siitä, että opetus on puoluepoliittisesti, uskonnollisesti ja katsomuksellisesti sitoutumatonta, eikä esiopetusta saa käyttää kaupallisen vaikuttamisen kanavana.

- Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

HUOM. LINKIT AVAUTUVAT UUTEEN VÄLILEHTEEN CTRL+KLIKKAUS

[Koulun ulkopuoliset yhteistyötahot](#)

[Seudullinen esiopetussuunnitelma](#)

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen [linkki tai liite](#)
suunnitelman pohjana mm.

[Savonlinnan kaupungin tasa-arvo-ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2026](#)

[Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus](#)

[Lapsen oikeuksien sopimus](#)

[Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa](#)

Kaupungin KaMu (KaikkiMukaan)- toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseen

[KaMu](#)

Kriisitoimintamalli
sekä Kaupungin kriisitoimintamalli ja -suunnitelma (linkit)

[Savonlinnan koulujen kriisitoimintamalli](#)

[Savonlinnan koulujen kriisisuunnitelma](#)

Erityisruokavaliolomake

[Etela-Savon-lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2024-2025-2.pdf \(savonlinna.fi\)](#)

Arviointi

Arviointi on keskeinen osa esiopetusta; sen avulla suunnitellaan ja kehitetään opetusta sekä tuetaan kunkin lapsen hyvinvointia, kasvua ja oppimista. Arviointia tehdään monipuolisesti ja siihen osallistuvat esioppilaat, huoltajat ja henkilöstö.

Lapsen esiopetuskeskustelut pidetään joko lähitapaamisina tai Teams-sovelluksella. Lapsen oppimisen ja esiopetuksen osallistumisen tuen tarpeet huomioidaan lukuvuosisuunnitelmassa. Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta havainnot ja tavoitteet aikuisten toiminnalle kirjataan Muksunettiin.

Lapsille annetaan päivittäin rohkaisevaa ja kannustavaa palautetta arkisissa oppimistilanteissa, niin lapsen vahvuuksista kuin kehittämisalueistakin. Lapsen edistymistä dokumentoidaan niin, että lapsi voi itsekin havaita oman edistymisensä. Dokumentoitua osaamista voidaan käyttää keskustelun pohjana myös huoltajien kanssa. Arvioinnin tulee tukea lapsen myönteisen minäkuvan kehittymistä ja tukea hänen käsitystään itsestään oppijana.

Lapsen edellytyksiä arvioida itseään kehitetään. Lasta kannustetaan kertomaan, kuvaamaan ja pohtimaan onnistumisiaan, haasteitaan ja toimintaansa. Itsearviointitaitojen kehittyminen vaatii vuoropuhelua aikuisen ja ryhmän muiden lasten kanssa. Päivittäin tulee varata riittävästi aikaa reflektointiin niin yksilöllisesti kuin yhteisöllisestikin.

Henkilöstö arvioi ja kehittää toimintaa jatkuvasti. Kootusti arviointia tapahtuu työkokouksissa (noin kolmen viikon välein).

Huoltajille ja esioppilaille tarjotaan mahdollisuus antaa palautetta jatkuvasti. Huoltajat voivat käyttää Wilmaa myös palautteen antamiseen ja yhteiseen pohdintaan henkilöstön kanssa.

Oppimisen tuki

Laadukas esiopetus on perusta lapsen kehitykselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille. Oppimisen tai esiopetukseen osallistumisen vaikeuksia ehkäistään ennakolta mm. monipuolisilla työtavoilla ja pedagogisilla menetelmillä, ryhmiä joustavasti muuntelemalla sekä opettajan ja veon keskinäisellä ja muun henkilöstön yhteistyöllä. Opetuksessa otetaan huomioon sekä ryhmän että yksittäisen lapsen tarpeet. Oppimisympäristö rakennetaan sopivaksi kaikille lapsille. Opetuksen käytännön toteutuksessa huomioidaan lasten erilaiset edellytykset oppia. Opetusjärjestelyillä, kuten eriyttämisellä, ryhmien muodostamisella sekä samanaikais- ja yhteisopetuksella tuetaan kaikkien lasten oppimista.

Lapsella, jolla on vaikeuksia osallistua esiopetuksessa annettavaan opetukseen, on oikeus saada ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja lapsikohtaisia tukitoimia oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tueksi. Nämä tukimuodot ja -toimet järjestetään inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Riittävän varhaisessa vaiheessa aloitetut ryhmäkohtaiset tukimuodot tukevat lapsen oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Lapsikohtaiset tukitoimet käynnistetään lapsen edun mukaisesti viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät ole riittäviä. Lapsen edun selvittäminen edellyttää lapsen näkemyksen huomioon ottamista kaikissa häntä koskevissa asioissa. Lapsen näkemys otetaan huomioon lapsen ikä ja kehitystaso huomioiden.

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen, ryhmäkohtaisten tukimuotojen ja lapsikohtaisten tukitoimien tavoitteena on turvata se, että lapsi voi oppia ja toimia ryhmässä esiopetukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Lapsella on oikeus saada lapsen tarpeet huomioivaa opetusta ja osallistua esiopetukseen. Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuen lähtökohtana ovat kunkin lapsen ja lapsiryhmän vahvuudet sekä oppimis- ja kehitystarpeet. Lapsen tulee saada onnistumisen kokemuksia oppimisessa ja ryhmän jäsenenä toimimisessa. Näin lapsen myönteinen käsitys itsestään vahvistuu. Lapselle annettava monipuolinen palaute kannustaa ja ohjaa lasta ja tekee oppimisen hänelle näkyväksi. Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki toteutuu yhteisöllisin ja oppimisympäristöön liittyvien ratkaisujen keinoin sekä lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamalla. Huomiota kiinnitetään erityisesti esteettömyyteen, saavutettavuuteen sekä oppimisen vaikeuksien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen tunnistamiseen.

Inklusiivisten periaatteiden mukaisesti lapsen oikeus osallistua ryhmän toimintaan sen tasavertaisena jäsenenä vaatii toteutuakseen yhteistyötä ja suunnitelmallisuutta. Tuen tarpeen arviointi, tuen antaminen sekä toimintakulttuurin ja toimintatapojen kehittäminen kuuluvat koko henkilöstölle heidän koulutuksensa, työkuviensa ja vastuidensa mukaisesti.

Rakenteet

Oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tuetaan kaikkien lasten yhdenvertaista oikeutta oppimiseen ja ne ovat keskeinen osa esiopetuksen toimintakulttuuria. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt antavat edellytykset lapsen osallisuuteen, oppimiseen ja esiopetukseen osallistumiseen. Opettajan ja muun henkilöstön osaaminen, moniammatillinen yhteistyö sekä näiden kehittäminen ja johtaminen ovat oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen perusta.

Savonrannan päiväkodin esiopetus tapahtuu sisarusryhmässä.

Oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt

Savonrannan päiväkodissa opetusryhmä ja pienryhmät muodostetaan niin, että lapsen ja lapsiryhmän tarpeet ja vahvuudet voidaan huomioida (esim. joustavat ryhmittelyt, aistikuormituksen huomioiminen).

Tarvittaessa käytetään eriyttämistä tukemaan yksittäisen lapsen tai ryhmän oppimista (esim. sermit, rentoutumisnurkka, mahdollisuus poistua ryhmästä aikuisen kanssa).

Kielitietoisuuden huomioiminen opetuksessa tukee lapsen ja lapsiryhmän kielellistä kehitystä ja käsitteiden ymmärtämistä ja oppimista.

Henkilöstön sijoittumista yksittäisen lapsen ja lapsiryhmän tarpeisiin optimaalisesti suunnitellaan ja tarkastellaan lapsilähtöisesti.

Esiopetuksessa käytetään monipuolisia työtapoja ja lasten osallisuus niiden valinnassa mahdollistetaan päivittäin. Oppimisympäristöinä käytetään sekä rakennettuja että luonnontilaisia ympäristöjä vaihtelevasti.

Työtapoja ja oppimisympäristöjä valittaessa huomioidaan saavutettavuus ja tasavertaisuus niin, että lapsen osallisuus ja oppiminen tapahtuu ryhmässä tasavertaisesti.

Yleistä tukiopetusta ja opetuskielen tukiopetusta annetaan lapsen tarpeiden mukaisesti.

Tarvittaessa annetaan veon samanaikais- tai yhteisopetusta, jonka sisällöt ja intensiteetti määritellään tarkemmin lapsiryhmän tuen tarpeiden perusteella.

Toimintatavat

Savonrannan päiväkodissa on selkeä ja lapselle ennakoitavissa oleva päiväjärjestys. Viikkosuunnittelussa huomioidaan oppimisen osa-alueiden monipuolinen toteutuminen ja säännöllisyys.

Päiväkodissa on käytössä ProVaka-toimintamalli, joka vahvistaa sensitiivisiä vuorovaikutus- ja kommunikointitapoja ja ohjaa aikuisia toimimaan näitä taitoja vahvistaen.

Lapsiryhmän tarpeiden mukaan käytetään tarvittaessa esim. kuvatukia apuna.

Työn- ja vastuunjako

Oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä vastaa ryhmätasolla varhaiskasvatuksen opettaja, toimipaikkakohtaisesti päiväkodin johtaja ja järjestäjätasolla kasvatus- ja opetuspäällikkö.

Varhaiskasvatuksen opettaja vastaa tuen tarpeiden arvioinnista, tuen suunnittelusta ja toteutuksesta. Opettaja, lapsi ja huoltaja käyvät säännöllisesti keskustelua lapsen oppimiseen ja esiopetukseen liittyvistä havainnoista. Tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu keskusteluun.

Varhaiskasvatuksen opettaja arvioi yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa lapsen valmiuksia ja koululaiseksi kasvamista, ottaen huomioon lapsen aiemman kehityshistorian. Tarpeen mukaan veo havainnoi, kartoittaa ja arvioi lapsen tuen tarpeita yksilöllisemmin.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan ja kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan sekä ennakoivasti että lukuvuoden aikana. Kirjaamisesta vastaa varhaiskasvatuksen opettaja, yhteistyössä päiväkodin johtajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Tukimuotojen toteuttamisen edellytyksenä on opettajan, erityisopettajan ja muun henkilöstön yhteistyö ja yhteisesti rakentuva näkemys esiopetusryhmän ja ryhmään kuuluvien lasten tuen tarpeista.

Yleistä tukiovetusta ja opetuskielen tukiovetusta antaa ensisijaisesti ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja. Sitä voidaan antaa myös samanaikais- tai yhteisopetuksena.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama opetus kohdentuu koko ryhmän tasolla havittuihin tuen tarpeisiin ja vaikeuksiin. Sitä toteutetaan muun opetuksen yhteydessä ja se mahdollistaa opetuksen myös pienemmille lapsiryhmille. Veo antaa konsultaatiota ryhmän opettajalle ja henkilöstölle tarpeen mukaan.

Koko esiopetusryhmän henkilöstö sitoutuu yhteisiin toimintatapoihin kaikessa esiopetustoiminnassa sekä esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa.

Päiväkodinjohtaja vie tarvittaessa lukuvuosisuunnitelmaan muutokset hyväksyttäväksi sivistystoimenjohtajalle.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa tehdään monialaista yhteistyötä opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten kanssa.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelussa konsultoidaan tarpeen mukaan kuraattoria ja / tai koulupsykologia.

Miten ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja annetaan oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden lisänä ennakoivasti ja suunnitelmallisesti.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen tarvetta arvioi ja suunnittelee varhaiskasvatuksen opettaja yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Toteuttamisesta vastaa pääsääntöisesti varhaiskasvatuksen opettaja ja muu henkilökunta osallistuu tuen toteuttamiseen oman ammattiosaamisensa mukaisesti. Ryhmäkohtaiset tukimuodot annetaan lapsiryhmässä.

Havainnot, arvioinnit ja kartoitukset ovat tukimuotojen suunnittelun ja toteuttamisen pohjana. Viikottaisissa palaverissa keskustellaan havainnoista ja tukimuodoista tehdään toimivuuden arviointia. Toiminta suunnitellaan ja tukimuotoja kehitetään näiden pohjalta. Päiväkodin johtaja ja veo ovat mukana tiimipalaverissa lukuvuoden aikana.

Tiedossa olevat tarpeet

Savonrannan päiväkodin esiopetuksen lukukausi 2026 - 2027 käynnistyy ilman tiedossa olevia ryhmäkohtaisen tuen tarpeita. Varhaiskasvatuksen opettaja arvioi tuen tarpeiden tarvetta jatkuvasti ja konsultoi tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet

Varautuminen vaaratilanteisiin

Päiväkodissa noudatetaan Savonlinnan kaupungin ohjeistusta sekä sivistystoimessa erikseen laadittua ohjeistusta kouluille ja päiväkodeille. Tarkemmat ohjeet ovat osana päiväkodin turvallisuussuunnitelmaa.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Liikkuva arki ja monipuolinen oppimisympäristö.

Toteutamme toiminnallista esiopetusta ja varhaiskasvatusta joustavasti sekä sisätiloissa että ulkona lähiluonnossa.

Toiminnallisuus sisätiloissa :

Integroimme liikkeen osaksi kaikkia oppimisen alueita. Tavoitteenamme on tietoisesti vähentää lasten ja aikuisten passiivista istumista päivän aikana. Esimerkiksi matemaattisia ja kielellisiä valmiuksia harjoitellaan toiminnallisten pelien- ja leikkien avulla ja musiikki sekä kuvataide toiminnassa kehon ilmaisu on aktiivisesti mukana.

Liikkuminen lähiluonnossa ja metsässä :

Retkeilemme säännöllisesti lähimetsässä, joka toimii luonnollisena liikkumisympäristönä. Epätasaisessa maastossa käveleminen, juokseminen ja vapaat metsäleikit vahvistavat lasten fyysistä toimintakykyä, motorisia taitoja sekä luontosuhdetta opetussuunnitelman mukaan.

Liike kuuluu jokaiseen hetkeen. Liikutaan yhdessä varhaiskasvatuksessa ja kotona arkiaktiivisuuden lisäämiseksi ja istumisen minimoimiseksi.

Päiväkodin nimi

Touhula Mertala

Esioppilaiden määrä

Mertala Touhulassa on kahdessa ryhmässä 15 esioppilasta jotka toimivat päivittäin samassa pienryhmässä.

Vipeltäjissä on 8 esioppilasta

Kulkureissa on 7 esioppilasta

14 esioppilaalla on suomi äidinkielenä. Yksi esioppilas puhuu suomea sujuvasti toisena kielenä.

Esiopetuksen henkilöstö

Molemmissa ryhmissä työskentelee varhaiskasvatuksenopettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa, yhteensä siis 2 vo ja 4 lh.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja vierailee ryhmissä pääsääntöisesti joka toinen viikko.

Kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Touhula, koko perheen päiväkotina painottaa arvoina hyvinvointia, avoimuutta, vastuullisuutta ja oppimisen iloa ja ne ovat esiopetustoiminnan pohjana yhdessä esiopetussuunnitelmien kanssa.

Jokainen lapsi otetaan huomioon yksilönä. Nostamme esille lasten vahvuuksia ja lasten mielenkiinnon kohteet huomioidaan toiminnassa.

Lasten kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta olemme tehneet ryhmiin yhteiset sopimukset. Näissä keskeisinä sisältöinä ovat kauniit käytöstavat, kaveri- ja tunnetaidot, sekä oman toiminnan ohjaustaitojen asteittainen kehittyminen kohti koulutietä.

Esioppilaat ovat innokkaita ja motivoituneita kaikkeen koulun tähtäävään toimintaan. Intoa ja motivaatiota pyritään pitämään yllä sekä tarjoamaan lapsille sopivasti oppimisen haasteita esiopetusvuoden aikana.

Toiminta tapahtuu pienryhmissä yli ryhmärajojen Kulkureiden ja Vipeltäjien kesken. Kiinteät, tavallisimmin kahden kasvattajan pienryhmät vaihtelevat toiminnan ja lasten tarpeiden mukaan. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan opetussuunnitelman mukaisesti yhdessä pariryhmän kanssa. Lasten kiinnostuksen kohteet ja toiveet huomioidaan toiminnassa. Leikille varataan joka päivä aikaa. Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon lasten yksilölliset ominaisuudet ja lapsen päivän eheys.

Matemaattisia valmiuksia harjoitellaan monipuolisesti leikin ja liikunnan avulla. Kasvattajat ovat kiinnittäneet entistä enemmän huomiota siihen, että matematiikka tulee huomioitua ja tehtyä lapsille näkyväksi myös erilaisissa arjen toiminnoissa. Metsä on oivallinen paikka toteuttaa matemaattisia valmiuksia.

Päiväkotimme jatkaa edelleen Savonlinnan kaupungin järjestämässä englannin kielen hankkeessa. Päiväkodissamme käy säännöllisesti englannin kielen hanketyöntekijä Reetta Romo opettaen esioppilaille englantia laulun ja leikin keinoin.

Molemmat ryhmät ovat retkeilleet säännöllisesti viikoittain ja retkeily on toiminut ryhmäytymisen pohjana. Retkillä olemme hyödyntäneet luontoa oppimisympäristönä.

Luonto ympäristönä tarjoaa lapsille upeita elämyksiä. Kaverisuhteet vahvistuvat, leikki on pitkäkestoista ja ristiriitatilanteet vähenevät. Lasten mielikuvitus tulee esille uudella tavalla. Riitatilanteita syntyy metsässä harvoin. On tilaa touhuta ja ottaa oma rauha tarvittaessa.

Retkeilemme paljon päiväkodin upeassa lähiympäristössä ja teemme bussimatkoja kaupungin eri kohteisiin (kirjasto, jäähalli, uimahalli, Olavinlinnan ympäristö). Ryhmän rakenne ja koko sekä paikallisbussin tarjoama mahdollisuus ilmaisiin kuljetuksiin on tarkoitus hyödyntää entistä enemmän mm. kaupunkimatkoihin, mikä mahdollistaa myös monipuolisen liikennekasvatuksen.

Opetusvälineenä hyödynnämme esiopetusmateriaalia "Ystävien eskari". Lapsilla on omat harjoitustehtäväkirjat ja opettajilla on käytössä opettajan opas, missä on selkeä vuosirunkosuunnitelma. Kirja antaa hyvät perusteet, joita täydennetään päivittäin arjessa.

Olemme pitkäjänteisesti kehittäneet oppimisympäristöjämme leikkiin kutsuvaksi, ja lisänneet myös kuvatukea kaikessa leikissä ja toiminnassa.

Toimintakulttuurin kehittäminen

Toimintaamme ohjaa esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet, Savonlinnan kaupungin esiopetussuunnitelma ja sen lisäksi Touhulan oma pedagoginen vuosisuunnitelma Touhula Rytmii, joka on tehty valtakunnallisen opetussuunnitelman pohjalta. Touhula Rytmii on kokonaisuus, jonka keskiössä on Touhulan pedagoginen vuosisuunnitelma. Rytmiiin on koottu kaikki Touhulan toimintamallit, joiden avulla arki on turvallista, laadukasta ja lainmukaista. Touhula Rytmii pohjautuu varhaiskasvatus- ja perusopetuslakeihin sekä perustuu varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien perusteisiin.

Havainnoimme lapsia ja kuuntelemme lasten ideoita ja toiveita toiminnan suhteen. Näiden edellämainittujen asioiden pohjalta suunnittelemme ja toteutamme monipuolisesti toimintaa lasten lähtökohdat huomioiden.

Ryhmissä on käytössä leikinvalintakuvat, ja sen myötä leikkiin sitoutuminen ja rauhoittuminen on lapsille entistä helpompaa. Leikit vaihtuvat ajoittain lasten toiveiden ja tarpeiden pohjalta ja leikkiryhmien rakenne muuttuu leikkien mukaan. Leikkiryhmissä toimitaan sekä aikuisten, että lasten itsensä tekemien valintojen pohjalta. Tämä auttaa lapsia solmimaan monipuolisia kaverisuhteita ja toimimaan välillä oman mukavuusalueen ulkopuolella eri kavereiden ja leikkien kanssa.

Luonnossa oppiminen ja hyvän luontosuhteen rakentaminen on ryhmissämme todella tärkeää ja luontoympäristöä käytetään monipuolisesti oppimisen tukena!

Liikunta huomioidaan jatkuvasti arjen toiminnoissa. Tanhuvaaran urheiluoipisto toimii yhteistyökumppaninamme ja opiskelijat ovat käyneet päiväkodilla ohjaamassa toimintaa lapsille. Lisäksi SaPko ja Savonlinnan taitoluistelijat ovat ohjanneet lapsille luistelua jäähallilla.

Syksyn aikana olemme saaneet ja tulemme saamaan Touhulan järjestämään omaa pedagogista koulutusta.

Esioppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen

Lapset otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun mahdollisimman paljon. Aiheet lähtevät monasti lasten toiveista ja ajankohtaisista aiheista sekä lasten kiinnostuksen kohteista. Lapset osallistuvat mm. ruokailua ennen pöytien kattamiseen ja juomien esillelaittoon. Jumpparatoja suunnitellaan yhdessä ja haetaan sopivaa välineistöä niin liikuntaan kuin kädentaitoihin. Leikki- ja oppimisympäristöjä suunnitellaan ja somistetaan yhdessä lasten kanssa. Osa esillä olevasta on aikuisen tekemää lapsille suunnattua ympäristöä.

Huoltajia kannustetaan oppimiskeskusteluissa, vanhempainillassa sekä arjen tuonti- ja hakutilanteissa osallistumaan aktiivisesti lapsen esiopetusvuoteen kyselemällä, kuuntelemalla, toiveita ja vinkkejä henkilöstölle antaen. Mielitä askarruttavat asiat toivotaan otettavan matalalla kynnyksellä esille. Päiväkodin tapahtumat on usein suunniteltu niin, että lapset vanhempineen pääsevät osallistumaan ja toteuttamaan tapahtumaa omalla tavallaan.

Huoltajan kanssa tehtävä yhteistyö

Oppimisympäristöt ja työtavat

Touhula päiväkodeissa on painotettu erityisesti oppimis- ja leikkiympäristöjen viihtyisyyden ja toimivuuden lisäämiseen, ja sen näkyy ryhmissämme.

Oppimisympäristöjä ryhmätiloissa muokataan säännöllisesti ja tarpeiden mukaan. Ympäristöjä muokataan tarkoituksen mukaisesti lasten mielenkiinnonkohteita kuunnellen. Viikoittain vaihtuvat leikkiryhmissä leikittävät leikit ja leikkivälineet vaativat oppimisympäristöjen muokkaamista.

Ulkona olevat oppimisympäristöt tulevat tutuiksi viikoittaisilla retkillä. Ympäröivää metsää hyödynnetään monipuolisesti ja retkipaikkoja vaihdellaan tarkoituksen mukaisesti.

Ryhmissämme on käytössä monipuoliset työtavat, joista retkeily, leikki ja toiminnallinen oppiminen ovat keskeisiä.

Opiskeluhoolto

[savonlinnan-kaupungin-koulutuksen-jarjestajan-opiskeluhooltosuunnitelma-1.8.2025-alkaen.pdf](#)

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa käytetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta esiopetuksen opiskeluhoollosta nimitystä opiskeluhoolto, opiskelijasta käsitettä lapsi, oppilaitoksesta nimitystä esiopetusyksikkö tai esiopetus. Koulutuksen järjestäjään viitataan käsitteellä opetuksen järjestäjä.

Lasten kehitysympäristön ja esiopetuksen toimintaympäristön muutosten myötä opiskeluhoollosta on tullut yhä tärkeämpi osa esiopetuksen perustoimintaa. Opiskeluhoolto liittyy kiinteästi esiopetuksen tehtävään edistää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Opiskeluhooltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Lapsella on oikeus saada maksutta opiskeluhoolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Esiopetuksen opiskeluhoolto koskee myös pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia. Opiskeluhoollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetusyhteisössä. Opiskeluhoolto toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoollona. Tämän lisäksi lapsilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Monialainen yhteistyö on opiskeluhoollossa keskeistä. Opiskeluhooltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huolta-jaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Opiskeluhoolto toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoolto on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ennalta ehkäisevää ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoolto esiopetuksessa. Se on kaikkien esiopetuksessa työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi lapsilla on oikeus opiskeluhooltopalveluihin, joita ovat ikäryhmälle tarkoitetut neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhooltopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat.

Esiopetuksen opiskeluhoollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa.

Touhulassa oppilashuoltotyöryhmä kokoontuu kerran syksyllä ja kerran keväällä sekä tarvittaessa yksittäisten lasten asioissa eri yhteistyötahojen kanssa mm. puhe- ja toimintaterapeutti. Touhulan kaveritaitojen tukemisen suunnitelma vastaa palveluntuottajan läkisääteiseen velvoitteeseen suojata lasta väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä. Lisäksi Touhulalla on erillinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Teemme yhteistyötä mm. Mertalan koulun, Nätkin Touhulan, Tanhuvaaran urheiluopiston, kaupungin liikuntatoimen, terveydenhoitajan ja tarvittaessa eri yhteistyötahojen mm. Eloisan perhepalveluiden kanssa. Teams-yhteydet ovat helpottaneet ja nopeuttaneet osaltaan yhteistyötä kumppaneidemme välillä.

Mertalan koulun ja Touhula Mertalan yhteinen yhteistoimintasuunnitelma 2026-2027 tehtiin yhdessä syyskuussa 2026.

- Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista sekä keskeiset työtehtävät

Esiopetusryhmässä yhdellä lapsella on käytössä ryhmäkohtainen tuki.

Tukea järjestetään pienryhmätoiminnan, kuvienkäytön tehostamisen sekä henkilökohtaisen suunnitelman avulla. Ryhmässä on käytössä Roihuset kommunikaatiomateriaali kielellisten valmiuksien edistämiseksi.

Lisäksi veo Satu Karmankallio käy ryhmässä säännöllisesti.

- Päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi

-Koko kasvattajatiimi on tietoinen opiskeluhuollon tehtävistä ja tavoitteista, sekä sitoutuu toimimaan yhdessä sovittujen asioiden mukaan.

-Arvioimme säännöllisesti toimintaa ja olemme herkästi yhteydessä yhteistyötahoihin tuen tarpeiden ilmetessä.

- Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)

- Yhteistyön järjestäminen oppilaiden, heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Tiivistä, lämpimällä vuorovaikutuksella tehtävää, asioihin tarttuvaa ja kannustavaa yhteistyötä tehdään huoltajien kanssa päivittäin lasten tuonti- ja hakutilanteissa. Sähköinen viestinnän välineemme on Tougo. Perheet kirjoittavat viestejä, ryhmät kirjoittavat viikoittain viikkokirjeet ja muut tiedotettavat yms. asiat, päiväkodin johtaja kirjoittaa kuulumiset ja muut yhteiset asiat säännöllisesti huoltajille sekä muulta Touhula tasolta tulee viestejä perheille Tougoon. Vasukeskustelut käydään jokaisen esioppilaan huoltajan kanssa syys-lokakuun aikana.

- Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

HUOM. LINKIT AVAUTUVAT UUTEEN VÄLILEHTEEN CTRL+KLIKKAU

[Koulun ulkopuoliset yhteistyötahot](#)

[Seudullinen esiopetussuunnitelma](#)

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen [linkki tai liite](#)

suunnitelman pohjana mm.

[Savonlinnan kaupungin tasa-arvo-ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025-2026](#)

[Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus](#)

[Lapsen oikeuksien sopimus](#)

[Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa](#)

Kaupungin KaMu (KaikkiMukaan)- toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseen

[KaMu](#)

Kriisitoimintamalli
sekä Kaupungin kriisitoimintamalli ja -suunnitelma (linkit)

[Savonlinnan koulujen kriisitoimintamalli](#)

[Savonlinnan koulujen kriisisuunnitelma](#)

[Etela-Savon-lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2024-2025-2.pdf \(savonlinna.fi\)](#)

Arviointi

Esioppilaille on tehty syyskuussa 2026 Hiiren päivä- piirrostehtävä sekä Olavinlinna itsearviointi tehtävä. Lisäksi olemme tehneet kielellisten sekä matemaattisten taitojen kartoituksen kaikille esioppilaille.

Lasten toimintaa havannoidaan ja arvioidaan päivittäin.

Lapset arvioivat omaa toimintaansa mahdollisimman usein esimerkiksi peukuttamalla.

Vanhempien kanssa käydään esiopetuskeskustelut lukuvuoden aikana sekä keskustellaan päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa esiopetuspäivään liittyen.

Lisäksi alkuvuodesta pyydämme vanhemmilta palautetta kuluneesta syyskaudesta ja keräämme toiveita tulevaa kevättä varten.

Kasvattajat arvioivat jatkuvasti omaa toimintaansa ja näitä asioita puretaan viikottaisissa tiimipalavereissa.

Touhulan rytmiä arvioidaan kolme kertaa vuodessa aina jakson päättyessä.

Oppimisen tuki

Rakenteet

Molemmissa esiopetusryhmässä toimii 4-6 vuotiaita lapsia. Esioppilaat on jaettu kahteen pienryhmään, jossa on lisäksi 5-vuotiaita. Toimintaa eriytetään päivittäin pienryhmien sisällä. Esioppilailla on myös oma oppimishetki puolen päivän aikaan.

Yhdellä esioppilaalla on lapsikohtainen tuki ja pidennetty oppivelvollisuus.

Yhdellä esioppilaalla on ryhmäkohtainen tuki.

Lisäksi viisi muuta esippilasta puhuu muuta kuin suomea äidinkielenään.

Oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt

Ryhmässämme on käytössä seuraavia oppimisympäristöön liittyviä opetusjärjestelyitä:

Kasvattajat huomioivat lasten tarpeet istumapaikkoja valittaessa. mm. katsekontakti kasvattajaan, vierustoverin vaikutus keskittymiseen sekä ympäristötekijöiden vaikutukset. Aistikuormituksen keventämistä huomioidaan mm. pienryhmätilojen aktiivisella käytöllä, pienryhmätoiminnan kautta, mm. äänet, vuorovaikutuksen määrä, kasvattajan mahdollisuus huomioida lasta paremmin, rauhoittava taustamusiikki satu- ja pallohieronnan aikana. Toimintaa eriytetään ja esioppilaita jaetaan pieniin ryhmiin päivätoiminnan aikana. Lisäksi on mahdollisuus liikkua luokassa.

Roihusten arjessa kommunikaatiomateriaali toimii suomen kielen oppimisen tukivälineenä. Keskittymisen tukivälineenä toimii mm. sinitarrapalanen, poppeli lelut, pienet hypistelylelut. Kuvallinen tuki on käytössä siirtymätilanteissa. Mm. pukemiskuvat, vessakuvat, päiväjärjestyskuvat sekä viikko-ohjelma eteisen seinällä. Leikinvalintakuvat ovat käytössä vapaiden tilanteiden aikana. Palkkiojärjestelmänä kerätään helmiä sekä tarroja yhdessä sovittujen tavoitteiden harjoittelussa.

Joustavia ryhmittelyjä hyödynnetään mm. kielellisten valmiuksien, keskittymisen ja tarkkaavuuden tukemisessa. Oppimateriaalia käytetään joustavasti lasten tarpeiden mukaan. Erilaisten oppimis- ja työskentelytapojen huomioiminen mm. istumapaikkojen valinta, toiminnan kesto ja tauottaminen, huomioidaan toimintojen aikana myös lasten tarve liikkua. Ryhmässä on lisätty myös mallintamista ja ohjaamista erilaisissa arjen tilanteissa niiden sujuvoittamiseksi sekä, tehtävissä alkuun pääsemisen sekä ymmärtämisen tueksi. Käytämme lyhyitä selkeitä ohjeita ja ohjeistamme toimintoja johdonmukaisesti ohjeita ajoittaen.

Osaamista voi osoittaa monin tavoin, esimerkiksi kuvien avulla ja omalla äidinkielellä, meillä on mahdollisuus osallistua myös puhumatta. Ennakointia toteutetaan mm. sanallisesti ja kuvilla esim. siirtymistä kertominen etukäteen.

Toimintatavat

Ryhmässä on pedagogisesti suunniteltu päiväjärjestys ja päivittäisillä rutiineilla varmistetaan ennakointi ja arjen sujuvuus. Kuvatuki on päivittäin käytössä. Esiopetusryhmässämme on käytössä myönteisen käyttäytymisen vahvistamisen malli sekä ryhmäsopimukset, joihin palataan säännöllisesti yhdessä ryhmän kanssa. Lapsen tarvitsema tuki toteutuu inklusiivisesti osana vertaisryhmää. Olemme sitoutuneet päivittäiseen pienryhmätoimintaan, sillä pienissä ryhmissä toimiminen edesauttaa ryhmän jäsenten osallistumista, onnistumista sekä osaamispotentiaalinsa osoittamista. Aikuiset ovat sitoutuneet sensitiiviseen läsnäoloon.

Työn- ja vastuunjako

Varhaiskasvatuksen opettajalla on vastuu tuen tarpeiden arvioinnista ja tarvittavan tuen suunnittelusta ja toteutuksesta. Esiopetusryhmän henkilöstö sitoutuu yhteisiin toimintatapoihin kaikessa esiopetustoiminnassa sekä esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa yhteisten sopimusten kautta. Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma on myös jatkuvan tarkastelun kohde. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen osalta ryhmän opettaja vastaa tukiopetuksesta sekä opetuskielen tukiopetuksesta.

Varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja arvioivat yhdessä huoltajien kanssa lapsen valmiuksia tulevaisuuteen, sekä suunnittelevat tarvittavat tukimuodot. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja havainnoi, kartoittaa ja arvioi lapsen tuen tarpeita yksilöllisemmin. Tuki toteutetaan muun opetuksen yhteydessä ja se mahdollistaa opetuksen myös pienemmille lapsiryhmille. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja antaa tarvittaessa konsultaatiota varhaiskasvatuksen ja ryhmien henkilöstölle. Päiväkodinjohtaja vie tarvittaessa lukuvuosisuunnitelmaan muutokset hyväksyttäväksi sivistystoimenjohtajalle.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Oppilashuoltoryhmän kanssa työskennellään kahdesti lukuvuoden aikana yhteisöllisen oppilashuoltotapaamisen merkeissä. Oppilashuollon kuraattori osallistui lukuvuosisuunnitelman ryhmäkohtaisten tukimuotojen pohdintaan. Muuta yhteistyötä tehdään tarpeen mukaan ja lapsikohtaisia tukitoimia pohdittaessa. Yhteistyötä tehdään myös mm. lasten kuntoutukseen osallistuvien terapeuttien kanssa - heiltä saatuja konkreettisia vinkkejä voimme hyödyntää ryhmätasoisessa pedagogiikassa.

Miten ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat osa esiopetuksen kaikkea toimintaa.

Opettajan antamalle tukiopetukselle on tarvetta, ja sitä annetaan kohdennetusti esiopetuksen arjessa ilmenneisiin tarpeisiin pienessä ryhmässä. Opettajan antaman tukiopetuksen sisällöt ja intensiteetti määrittyy tarkemmin lapsiryhmän tuen tarpeiden perusteella.

Opettajan antamalle opetuskielen tukiopetukselle on tarvetta, ja sitä annetaan mm. Roihukset pienryhmän muodossa.

Ryhmäkohtaisena tukimuotona annettava erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä toteutuu samanaikais- ja yhteisopetuksena, jonka sisällöt ja intensiteetti määritellään tarkemmin lapsiryhmän tuen tarpeiden perusteella.

Havainnot, arvioinnit ja kartoitukset toimivat ryhmäkohtaisen tuen suunnittelun ja toteuttamisen pohjana: viikottaisissa ryhmäpalavereissa keskustellaan havainnoista ja tukimuodoista sekä arvioidaan tukimuotojen toimivuutta. Toimintaa suunnitellaan ja tukimuotoja kehitetään sekä toteutetaan tämän jatkuvan arvioinnin pohjalta. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu ryhmäpalaveriin säännöllisesti tuen arvioinnin, suunnittelun ja toteutuksen osalta.

Päiväkodin johtaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja ovat mukana ryhmäpalavereissa lukuvuoden aikana vähintään kerran alkukartoitustyöskentelyn tiimoilta, mutta tarvittaessa useamminkin.

Tiedossa olevat tarpeet

Ennen esiopetusvuoden aloitusta ryhmissä oli tiedossa enakkoon ryhmäkohtaisia tuen tarpeita. Alkukartoitusten ja ennaketietojen pohjalta on tarvetta niin opettajan antamalle tukiopetukselle sekä opetuskielen tukiopetukselle, kuin myös veon antamalle opetukselle muun opetuksen yhteydessä.

Varhaiskasvatuksen opettaja arvioi tuen tarvetta jatkuvasti ja konsultoi tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Tukitoimien sopivuutta ja riittävyyttä arvioidaan toimintavuoden aikana käyttäen apuna esiopetuksessa tehtyjä havaintoja, arviointeja ja kartoituksia. Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä, tehdään lapsikohtaisten tukitoimien arviointi.

Esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet

Muutoksien tai tuen tarpeiden ilmestyessä toimitaan Savonlinnan esiopetussuunnitelmassa esitettyjen toimintamallien mukaisesti. Tuen muutoksista tehdään ilmoitus sivistystoimeen opetus- ja kasvatuspäällikölle.

Varautuminen vaaratilanteisiin

Noudatamme Savonlinnan kaupungin ohjeistusta sekä sivistystoimessa erikseen laadittua ohjeistusta kouluille ja päiväkodeille. Tarkemmat ohjeet ovat osana päiväkodin turvallisuussuunnitelmaa.

Pääperiaatteet vaaratilanteiden varalle ovat

Tilanteen johtamisen periaatteet: Normaaliolojen häiriötilanteissa viranomaiset johtavat operatiivista toimintaa. Päiväkodeilla toimitaan viranomaisohjeiden mukaisesti.

Päiväkodilla esihenkilön tehtävänä on:

- tutustua annettuun vaaratiedotteeseen ja muuhun ohjeistukseen ja seurata tilannetta
- varmistaa yksikkönsä turvallinen toiminta ja riittävä henkilöstö
- sovittaa toiminta muuttuvaan tilanteeseen
- pitää yhteyttä omaan esimieheen ja ohjeistaa omaa henkilöstöä
- varmistaa että läsnä- ja poissaolijat kirjataan asianmukaisesti (luvallinen poissaolo)

Tiedottamisesta vastaavat viranomaiset.

Wilma-viestit tilanteesta lähtevät keskitetysti Wilman pääkäyttäjän toimesta

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Liikunta on toiminnassamme mukana jatkuvasti etukäteen suunniteltuina liikuntahetkinä ulkona ja sisällä, ex tempore lasten tarpeiden ja toiveiden mukaan, siirtymätilanteita helpottamassa ja ohjaamassa sekä muun toiminnan "värittämisessä ja välipaloina". Ulkoilun aikana kannustamme lapsia omaehtoiseen liikkumiseen pelein ja leikein mm. jalkapallo, sähly, kiipeily, tasapainoilu, naruhyppely yms. Monesti mukaan tarvitaan aikuinen ohjaamaan pelejä, mutta tänä syksynä myös ulkopelit ilman aikuista ovat onnistuneet. Lapsilla on mahdollisuus saada helposti liikuntavälineistöä käyttöönsä. Metsäretket ovat hyvä tapa harjoittaa monipuolista liikuntaa. Yhteiset juhlat ja muut perhetapahtumat ovat usein meillä Touhulassa liikuntapainotteisia koko perheen yhteisiä hetkiä. Esioppilaiden kanssa keskustellaan liikunnan tärkeästä merkityksestä terveyden ja jaksamisen kannalta.

Paikasta toiseen siirtymiset tehdään aina mahdollisuuksien ja järkevyyden mukaan kävellen. Uimakoulu toteutuu sopivassa kohtaa lukuvuotta ja luistelemassa käymme jäähallissa. Talvella päiväkotimme ympärille saa hyvän hiihtolenkin, jota on mahdollisuus käyttää myös päiväkotipäivän ulkopuolella vaikka koko perheen kanssa yhdessä.

Päiväkodin nimi

Touhula Päiväkoti Nätki

Esioppilaiden määrä

Touhula Nätkillä on 6 esioppilasta Vintiöiden ryhmässä. Ryhmässä on lisäksi 11 viisivuotiasta lasta.

Esiopetuksen henkilöstö

Esiopetusajan 4h esioppilaiden kanssa työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja sekä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Lisäksi pariryhmässä työskentelee toinen varhaiskasvatuksen opettaja sekä kolme lastenhoitajaa.

Kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet

Esiopetusta toteutetaan osallisuuden periaatteen mukaan. Esiopetuksen tukena käytetään Savonlinnan kaupungin esiopetussuunnitelmaa sekä Touhulan omaa pedagogista vuosisuunnitelmaa Touhula Rytmiä. Toiminta tapahtuu kahden kasvattajan pariryhmissä. Esioppilaat muodostavat oman pariryhmänsä. Pariryhmätyöskentelyn tavoitteena on organisoitu, sujuva ja joustava arki. Pariryhmätoimintaa toteutetaan sekä pienryhmissä, että koko ryhmän kesken.

Leikki on keskeinen opetuksen ja oppimisen menetelmä esiopetuksessa.

Oppimiskokemuksia saadaan lisäksi muun muassa retkistä, ulkopuolisten toimijoiden järjestämistä liikuntahetkistä ja kulttuurillisista elämyksistä. Lapsi nähdään aktiivisena toimijana ja työtavoissa painottuu leikki ja toiminnallisuus. Painopistealueena on "tutkin ja toimin ympäristössäni"- oppimisen alue, jolloin lapselle annetaan aikaa itse löytää, keksiä ja oivaltaa asioita. Liikunta, luonto, ympäristö- ja sosiaalinen kasvatus huomioidaan. Varhennettu englanninkielenopetus toteutuu myös esiopetuksessa leikkien ja laulujen kautta.

Liikunta ja luonto kasvatuksen kautta näkyy toiminnassa mm. siten, että joka aamu- ulkoilu aloitetaan yhteisten liikuntaleikkien parissa. Ohjatut liikuntahetket toteutuvat myös viikoittain omassa liikuntasalissa sekä retkillä.

Retket suuntautuvat omalle retkipaikalle n. kilometrin päässä sijaitsevalle metsäretkipaikalle tai Nätkin koululle.

Tämän lukuvuoden painopistealueena nousee kaveri- ja itsesääätelytaidot. Näitä asioita käsitellään päivittäin yhdessä lasten kanssa eri keinoin esim. yhteisten sopimusten kautta, laulujen- ja leikkien avulla, Fanni-kirjojen, tunnekorttien avulla, sekä keskustellen. Lisäksi käytämme opetuskielen tukiopetuksen harjoittelussa Roihuset-materiaalia.

Meillä opetusvälineenä hyödynnämme esiopetusmateriaalia "Ystävien eskari". Lapsilla on omat harjoitus tehtäväkirjat ja opettajilla on käytössä opettajan opas, missä on selkeä vuosirunkosuunnitelma.

Toimintakulttuurin kehittäminen

Touhulan arvot ovat hyvinvointi, avoimuus, vastuullisuus ja oppimisen ilo. Nämä arvot ovat myös esiopetuksen toiminnan pohjana. Toimintakulttuuria arvioidaan ja kehitetään siten, että se tukee myös esiopetuksen tavoitteiden toteutumista. Lasten kanssa tapahtuvaan vuorovaikutukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Monipuoliset työtavat ja oppimisympäristön muokkaaminen ovat ryhmässä luonteva tapa toimia. Huoltajien kokemuksia ja mielipiteitä hyödynnetään; heillä on mahdollisuus vastata toimintakauden aikana toteutettaviin Touhulan asiakastytyväisyyskyselyihin. Maanantaisin lasten kanssa keskustellaan tulevan viikon toiminnasta ja toimintaa suunnitellaan lapsilähtöisesti. Kaveritaitoihin liittyviä asioista käsitellään eteen tulevissa arjen tilanteissa. Fanni-kirjojen pohjalta pohdiskellaan tunnetaitoihin liittyviä taitoja (tunteiden tunnistaminen, tunnelämpömittari, nimeäminen ym.). Ryhmä toimii läheisessä vuorovaikutuksessa viereisen ryhmän kanssa pariryhmäperiaatteella.

Esioppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen

Touhula Nätkin esiopetuksessa otetaan huomioon huoltajien ja lasten osallisuus. Yhteiset tapahtumat, lapsilähtöinen toiminta ja vaihtuvat teemat ovat osa vuosirytmiiä ja esiopetussuunnitelmaa. Annetaan jokaiselle mahdollisuus osallistua toimintaan inklusion periaatteiden mukaisesti. Wilmaa käytetään poissaolojen ilmoittamiseen, yleisten perusopetuksen tiedotteiden kulkuun, vuosisuunnitelman ja toimintakertomuksen tekemiseen. Wilman lisäksi käytössä on sähköinen Tougo-viestintä huoltajien ja päiväkodin väliseen viestintään.

Huoltajan kanssa tehtävä yhteistyö

Oppimisympäristöt ja työtavat

Päiväkodin lähellä sijaitseva rauhallinen ja metsäinen luonto tarjoaa monipuoliset puitteet tutkimiseen, liikkumiseen ja leikkimiseen. Esiopetuksessa hyödynnetään myös lähialueelta löytyviä puistoalueita ja Nätkin koulun pihaa. Luontoretket, erilaiset kulttuuriretket sekä luistelu- hiihto- ja uimakoulu kuuluvat toteutettavaan lukuvuosisuunnitelmaan. Tanhuvaaran urheiluopiston kanssa tehdään yhteistyötä opiskelijoiden ohjaamien liikuntatuokioiden muodossa. Päiväkodin omia oppimisympäristöjä muokataan ja kehitetään jatkuvasti yhdessä lasten kanssa.

Nätkin koulun kanssa tehtävä yhteistyö on tiivistä. Opettajien kanssa on laadittu vuosikello tulevalle lukuvuodelle tapahtumineen.

Positiivisella ilmapiirillä on tärkeä rooli hyvän oppimisympäristön luojana; kannustamme lasta positiivisella otteella aina kokeilemaan ja yrittämään itse. Pariryhmämallin toimintaperiaatteiden mukaisesti käytämme myös pariryhmän oppimisympäristöjä hyödyksemme. Päivittäin hyödynnämme monipuolisia työtapoja, esimerkiksi leikki, tutkiminen, liikkuminen ja taide. Monipuoliset työtavat muokkautuvat harjoiteltavan taidon tai tavoitteen mukaan.

Opiskeluhoolto

savonlinnan-kaupungin-koulutuksen-jarjestajan-opiskeluhooltosuunnitelma-1.8.2025-alkaen.pdf

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa käytetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta esiopetuksen opiskeluhoollosta nimitystä opiskeluhoolto, opiskelijasta käsitettä lapsi, oppilaitoksesta nimitystä esiopetusyksikkö tai esiopetus. Koulutuksen järjestäjään viitataan käsitteellä opetuksen järjestäjä.

Lasten kehitysympäristön ja esiopetuksen toimintaympäristön muutosten myötä opiskeluhoollosta on tullut yhä tärkeämpi osa esiopetuksen perustoimintaa. Opiskeluhoolto liittyy kiinteästi esiopetuksen tehtävään edistää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Opiskeluhooltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Lapsella on oikeus saada maksutta opiskeluhoolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Esiopetuksen opiskeluhoolto koskee myös pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia. Opiskeluhoollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa esiopetusyhteisössä. Opiskeluhooltoja toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoollona. Tämän lisäksi lapsilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Monialainen yhteistyö on opiskeluhoollossa keskeistä. Opiskeluhooltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Opiskeluhooltoja toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoolto on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ennalta ehkäisevää ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhooltoja esiopetuksessa. Se on kaikkien esiopetuksessa työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi lapsilla on oikeus opiskeluhooltopalveluihin, joita ovat ikäryhmälle tarkoitetut neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhooltopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat.

Esiopetuksen opiskeluhoollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa.

Touhulassa oppilashuoltotyöryhmä kokoontuu kerran syksyllä ja kerran keväällä sekä tarvittaessa yksittäisten lasten asioissa eri yhteistyötahojen kanssa mm. puhe- ja toimintaterapeutti. Touhulan kaveritaitojen tukemisen suunnitelma vastaa palveluntuottajan läkisääteiseen velvoitteeseen suojata lasta väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä. Lisäksi Touhulalla on erillinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Muita yhteistyökumppaneita ovat mm. Touhula Mertala ja kaupungin liikunta- ja kulttuuritoimi. Teemme yhteistyötä mm. Nätkin koulun, Tanhuvaaran urheiluopiston, kaupungin liikuntatoimen, terveydenhoitajan ja tarvittaessa muiden tahojen mm. Eloisan perhepalveluiden kautta. Yhteistoimintasuunnitelma Nätkin koulun kanssa on tehty syyskuussa 2026.

Teams-yhteydet ovat helpottaneet ja nopeuttaneet osaltaan yhteistyötä.

- Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista sekä keskeiset työtehtävät
- Päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi
- Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)
- Yhteistyön järjestäminen oppilaiden, heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa
- Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

HUOM. LINKIT AVAUTUVAT UUTEEN VÄLILEHTEEN CTRL+KLIKKAUS

Koulun ulkopuoliset yhteistyötahot

Seudullinen esiopetussuunnitelma

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen [linkki](#) tai liite suunnitelman pohjana mm.

Savonlinnan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2025–2026

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Lapsen oikeuksien sopimus

Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa

Kaupungin KaMu (Kaikki Mukaan)- toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseen

KaMu

Kriisitoimintamalli

sekä Kaupungin kriisitoimintamalli ja -suunnitelma ([linkit](#))

Savonlinnan koulujen kriisitoimintamalli

Savonlinnan koulujen kriisisuunnitelma

Erityisruokavaliolomake

Etela-Savon-lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2024-2025-2.pdf ([savonlinna.fi](#))

Arviointi

Vintiöissä lapsia ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan, työskentelytapojaan ja käyttäytymistään lähes päivittäin mm. peukutuksilla. Näin kehitetään vähitellen lapsen itsearvioinnin edellytyksiä. Tämän lisäksi syksyllä ja keväällä käytävien vasu/esiopetuskeskustelujen pohjana käytetään "Olavinlinna" itsearviointilomaketta. Ryhmäarviontina käytämme "Hiiren aurinkoinen päivä"-piirrostehtävää. Teemme myös savonlinnan kaupungin hyväksymiä esikoulukartoituksia äidinkielen ja matemaattisten valmiuksien arvioimiseen. Lokakuussa järjestettävässä vanhempainillassa keräämme perheiltä toiveita, odotuksia ja palautetta toiminnastamme. Alkuvuodesta pyydämme perheiltä kirjallista palautetta menneestä syksystä ja toiveita tulevalle esiopetuskeväälle.

Oppimisen tuki

Rakenteet

Esiopetusryhmä vintiöissä on esikoululaisten lisäksi myös viisivuotiaita. Pääasiallisesti esikoululaiset toimivat erikseen, mutta myös ryhmän viisivuotiaiden sekä pariryhmän kanssa on yhteistä toimintaa viikoittain. Rakenteellisena tukea ryhmässä on huomioitu lapsiryhmän koon pienentäminen.

Oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt

Ryhmässämme on käytössä seuraavia oppimisen edellytyksiä tukevia järjestelyitä: Istumapaikat on tarkoin mietitty ja suunniteltu siten että jokainen saa työskentelyrauhan. Aistikuormittuminen on huomioitu kuulosuojaimin ja mahdollisuudella siirtyä toiseen tilaan. Lapsilla on myös mahdollisuus poistua ryhmästä aikuisen kanssa tilanteen niin vaatiessa. Ryhmätilamme virkkulassa lapsilla on mahdollisuus purkaa energiaa ja liikkua.

Keskittymisen tukivälineinä hyödynnämme mm. dynairtyynyjä sekä hypistelyleluja. Ennakoinnin, siirtymisen sekä ajanhallinnan tukivälineinä hyödynnämme ensin sitten - kortteja sekä timetimeria. Vapaiden tilanteiden tukivälineinä ryhmässä käytetään leikinvalintatauluja ja noppakuvia.

Joustavat ryhmittelyt kuuluvat päivittäiseen arkeen mm. pienryhmätyöskentely arjen eri toiminnoissa. Tehtävien haastavuustasoa mukautetaan oppilaan taitotason mukaiseksi ja tarvittaessa tehtäviä myös pilkotaan pienempiin osiin. Oppimateriaalina on ystävien eskari, joka tarjoaa myös eriyttämisen mahdollisuuksia lyhyempien tehtävien ja tarinoiden muodossa.

Erilaiset oppimis- ja työskentelytavat huomioidaan ryhmässämme useampia aistikanavia hyödyntävässä opetuksessa ja toimintamalleissa. Oppimistilanteissa käytetään erilaisia materiaaleja sekä välineitä. Lisäksi ohjauksessa käytetään lyhyitä, selkeitä ohjeita. Kuvallista tukea ryhmässämme on mm. päiväjärjestys sekä viikko-ohjelma, ensin-sitten kortit, leikinvalintaulut ja leikkikuvat. Myös ohjeiden antamisessa sekä retkillä hyödynnetään kuvatukea.

Vintiöillä on käytössä tabletti, jolla harjoitellaan ekapeliä, Yle areenan tiedetehtäviä sekä dokumentointia. Tablettia käytetään myös tiedonhakuun esikoululaisten kanssa. Beebot ohjelmointirobotti on myös käytössä. Tunnetaidoissa hyödynnetään mm. Fanni materiaalia ja kielen kehityksen tukena Roihuset-materiaalia. Itsesäätelyleikeissä hyödynnetään Eloisan toimintaterapeuttien kuvin tuettuja leikkiohjeita.

Tehtävätyöskentelyssä mahdollisuus työn jaksottamiseen ja tauottamiseen, sekä mahdollisuus tehtävänannon pilkkomiseen pienempiin osiin. Kaveritaitojen harjoittelussa käytetään myönteisen käytöksen muistukkeita. Ryhmässämme on päivittäin tarvetta mallintamiselle ja ohjaamiselle mm. lähiohjauksella ja kosketusohjauksella. Silloin kun kotitehtäviä tulee, ne merkitään ja tarkistetaan tarroin. Tarvittaessa varmistetaan, että kaikki ovat ymmärtäneet annetut ohjeet. Lapset tietävät, että viittaamalla osoitetaan avun tarve, jolloin aikuinen tietää tulla auttamaan.

Ryhmässämme on mahdollisuus työskennellä pienryhmätilassa aikuisen läsnäollessa. Lapsilla on mahdollisuus osallistua toimintaan omien vahvuuksien, voimavarojen ja edellytysten myötä: tarkkaileminen ja puhumatta oleminenkin on meillä sallittua.

Toimintatavat

Ryhmässä on pedagogisesti suunniteltu päiväohjelma sekä viikko-ohjelma. Selkeä struktuuri ja ennakointi varmistavat arjen sujuvuuden. Sensitiiviset aikuiset ohjaavat lapsia kaikissa arjen toiminnoissa. Inklusiivisten periaatteiden mukaisesti kaikki lapset toimivat meillä

samassa ryhmässä. Lapset saavat omassa ryhmässään ajankohtaisesti tarvitsemaansa tukea. Positiivista palautetta annetaan lapsille päivittäin myönteisen minäkuvan ja itsetunnon kasvattamiseksi.

Työn- ja vastuunjako

Varhaiskasvatuksen opettaja vastaa tuen tarpeiden arvioinnista ja tarvittavan tuen suunnittelusta ja toteutuksesta. Koko esiopetusryhmän henkilöstö sitoutuu yhteisiin toimintatapoihin kaikessa esiopetustoiminnassa sekä esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen osalta ryhmän opettaja vastaa tukiopetuksesta sekä opetuskielen tukiopetuksesta ja tarvittaessa veo vastaa muun opetuksen yhteydessä annettavasta samanaikaisopetuksesta. Tarpeen mukaan veo antaa konsultaatiota ryhmän opettajalle ja henkilöstölle esiopetuksen ulkopuolisena aikana.

Vo ja veo arvioivat yhdessä lapsen valmiuksia ja koululaiseksi kasvamista sekä suunnittelevat tarvittavat tukimuodot. Tarpeen mukaan veo havainnoi, kartoittaa ja arvioi lapsen tuen tarpeita yksilöllisemmin. Tuki toteutetaan muun opetuksen yhteydessä ja se mahdollistaa opetuksen jakamisen pienempiin lapsiryhmiin.

Tarpeen tullen hyödynnetään moniammatillista ja -alaista yhteistyötä. Oppilashuoltoryhmää hyödynnetään ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelussa, toteutuksessa sekä arvioinnissa.

Päiväkodinjohtaja vie tarvittaessa lukuvuosisuunnitelman muutokset hyväksyttäväksi sivistystoimenjohtajalle.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Yhteistyötä opiskeluhoitoryhmän kanssa tehdään tilanteen mukaan. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelussa konsultoidaan oppilashuoltoryhmää (koulukuraattori, koulupsykologi sekä neuvolan terveydenhoitaja). Koulukuraattori ja koulupsykologi tulevat

vierailemaan toimintavuoden aikana vintiöiden ryhmässä. Myös veo osallistuu opiskeluhoitoryhmän yhteistyöhön.

Tarvittaessa monialainen yhteistyö mm. kuntouttavien terapeuttien kanssa ilmenee heidän asiantuntemuksensa kautta saatuina vinkkeinä sekä toimintatapoina koko ryhmälle.

Miten ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan

Ryhmäkohtaisena tukimuotona annettavassa opettajan antamassa opetuskielen tukioetuksessa hyödynnetään mm. roihusten materiaalia, kuvatukea, nimeämistä, sanoittamista päivittäisissä toiminnoissa. Eskarin aikana tutustumme leikinomaisesti mm. kirjaimiin, runoihin, riimittelyihin ja käsitepeleihin.

Ryhmäkohtaisena tukimuotona annettavalle erityisopettajan antama opetukselle osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä ei esiopetusvuoden alkaessa ole osoittautunut tarvetta. Tilannetta kuitenkin seurataan aktiivisesti ja mikäli esiopetusvuoden aikana tarvetta veon antamalle opetukselle ilmenee, se toteutetaan samanaikais- ja yhteisopetuksena, jonka sisällöt ja intensiteetti määritellään tarkemmin lapsiryhmässä ilmenneiden tuen tarpeiden perusteella. Lähtötilanteessa olevien tarpeiden perusteella on sovittu, että esiopettaja kutsuu veon ryhmään tarvittaessa.

Esiopetusryhmätiimin jatkuva havainnointi, kartoitukset sekä oppimistehtävät toimivat ryhmäkohtaisesti annettavien tukimuotojen pohjana. Lisäksi jos lapsiryhmän jäsenillä on ulkopuolisia kuntouttavia tahoja mukana tuen toteuttamisessa, heiltä saamme myös ajankohtaisia toimintaohjeita ja suuntaviivoja toiminnan tavoitteiden asettelun sekä toteuttamisen tueksi.

Veo osallistuu esiopettajan/tiimin kanssa yhteissuunnitteluun- ja arviointiin säännöllisesti, jotta tukimuotojen toteutus vastaisi lapsiryhmän ajankohtaisia tarpeita.

Tiedossa olevat tarpeet

Ennakkotieto ryhmäkohtaisten tukimuotojen tarpeesta on saatu nivelpalavereissa keväällä 2026. Tukitoimien sopivuutta ja riittävyttä arvioidaan syksyllä käyttäen apuna esiopetuksessa tehtyjä havaintoja, arviointeja ja kartoituksia.

Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät ole riittäviä yksilötasolla, tehdään esioppilaalle lapsikohtaisten tukitoimien arviointi.

Kevään 2026 ennakkotietojen perusteella vintiöiden esiopetusvuoden 2026-2027 tarpeina on mm. ryhmäkohtaisena tukimuotona annettava opetuskielen tukiopeetus ja itsesääätelytaitojen sekä myönteisen käyttäytymisen harjoittelu. Tämä on myös huomioitu rakenteellisena tukena lapsiryhmäkoon pienentämisellä.

Varhaiskasvatuksen opettaja arvioi tuen tarvetta jatkuvasti ja konsultoi tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet

On mahdollista, että esiopetusvuoden aikana ilmenee tuen tarpeita, joita ei ole ollut mahdollista tiedostaa ennakkosuunnittelussa. Tuen tarpeiden ilmaantuessa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja arvioi yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa lapsen valmiuksia ja koululaiseksi kasvamista, ottaen huomioon lapsen aiemman kehityshistorian. Tarpeen mukaan varhaiskasvatuksen erityisopettaja havainnoi, kartoittaa ja arvioi lapsen tuen tarpeita yksilöllisemmin, jotta tuen tarpeisiin voidaan vastata mahdollisimman varhain.

Havainnointeja, kartoituksia ja arviointeja käytetään mahdollisten jatkotutkimusten pohjana. Tuen tarpeen muuttuessa varhaiskasvatuksen erityisopettajan osuus tuen suunnittelussa, toteuttamisessa ja järjestämisessä arvioidaan uudelleen.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan ja kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan sekä ennakoivasti että lukuvuoden aikana. Tuen tarpeiden muuttuessa lukuvuosisuunnitelmaa päivitetään lukuvuoden aikana yhteistyössä päiväkodinjohtajan rehtorin, varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Tukimuotojen toteuttamisen edellytyksenä on varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja muun henkilöstön yhteistyö ja yhteisesti rakentuva näkemys esiopetusryhmän ja ryhmään kuuluvien lasten tuen tarpeista. (Savonlinnan esiopetuksen opetussuunnitelmasta 2025).

Varautuminen vaaratilanteisiin

Varautuminen vaaratilanteisiin, yhteinen ohjeistus päiväkodeille ja kouluille.

Päiväkodeilla noudatetaan Savonlinnan kaupungin ohjeistusta sekä Sivistystoimessa erikseen laadittua ohjeistusta kouluille ja päiväkodeille.

Tarkemmat ohjeet ovat osana päiväkodin turvallisuussuunnitelmaa.

Pääperiaatteet vaaratilanteiden varalle ovat

Tilanteen johtamisen periaatteet

Normaaliolojen häiriötilanteissa viranomaiset johtavat operatiivista toimintaa.

Päiväkodeilla toimitaan viranomaisohjeiden mukaisesti.

Päiväkodilla esihenkilön tehtävänä on:

- tutustua annettuun vaaratiedotteeseen ja muuhun ohjeistukseen ja seurata tilannetta
- varmistaa yksikkönsä turvallinen toiminta ja riittävä henkilöstö
- sovittaa toiminta muuttuvaan tilanteeseen
- pitää yhteyttä omaan esimieheen ja ohjeistaa omaa henkilöstöä
- varmistaa että läsnä- ja poissaolijat kirjataan asianmukaisesti (luvallinen poissaolo)

Tiedottamisesta vastaavat viranomaiset.

Päiväkodeilla toimitaan viranomaisohjeiden mukaisesti.

Wilma-viestit tilanteesta lähtevät keskitetysti Wilman pääkäyttäjän toimesta.

